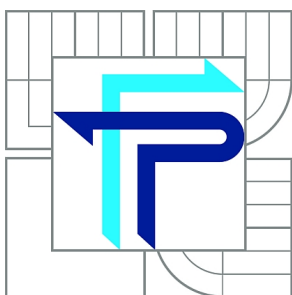

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

HODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE PODNIKU A NÁVRHY NA JEJÍ ZLEPŠENÍ

EVALUATION OF THE FINANCIAL SITUATION IN THE FIRM AND PROPOSALS TO
ITS IMPROVEMENT

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

Bc. EVA KÜHNOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. MAREK ZINECKER, Ph.D.

BRNO 2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kühnová Eva, Bc.

Podnikové finance a obchod (6208T090)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení

v anglickém jazyce:

**Evaluation of the Financial Situation in the Firm and Proposals to
its Improvement**

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Cíle diplomové práce a postup řešení

Teoretická východiska práce

Profil společnosti Pramet Tools, s. r. o

Analýza současného stavu

Syntéza výsledků analýz a návrhy na řešení v problémových oblastech

Závěr

Seznam použité literatury

Seznam příloh

Seznam odborné literatury:

- BLAHA, Z. S., JINDŘICHOVSKÁ, I. Jak posoudit finanční zdraví firmy. 3. vyd. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- GRÜNWALD, R., HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýzy a plánování podniku. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. Finanční analýza krok za krokem. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
- RŮČKOVÁ, P. Finanční analýza – metody, ukazatele, využití v praxi. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
- SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Marek Zinecker, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Tomáš Meluzín, Ph.D.
Ředitel ústavu

---

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V Brně, dne 01.05.2010

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá finanční analýzou a hodnotí finanční zdraví podniku Pramet Tools, s. r. o. v letech 2004 - 2008. Cílem práce je aplikovat základní metody finanční analýzy k analýze finanční situace ve vybrané společnosti a na základě dosažených výsledků navrhnout možná řešení zjištěných problémů, které mají vést ke zlepšení finanční situace společnosti v budoucích letech.

Abstract

The master's thesis is concerned with financial analysis and evaluates financial health of company Pramet Tools, s. r. o. in the years 2004 - 2008. The aim of this thesis is to apply basic methods of financial analysis to analyze financial situation in chosen company and based on achieved results to propose the possible solutions of identified problems which should result in the improvement of financial situation of the company in future years.

Klíčová slova

Finanční řízení
Finanční analýza
Elementární metody
Čistý pracovní kapitál
Ukazatele rentability
Ukazatele řízení aktiv
Ukazatele zadluženosti
Ukazatele likvidity
Provozní ukazatele
Altmanův index finančního zdraví
Finanční výkazy

Key words

Financial management
Financial analysis
Elementary methods
Net working capital
Profitability ratios
Activity ratios
Financial leverage ratios
Liquidity ratios
Operating indicator
Altman Z-score
Financial statements

Bibliografická citace práce

KÜHNOVÁ, E. *Hodnocení finanční situace podniku a návrhy na její zlepšení*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 109 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Marek Zinecker, Ph.D..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2010

.....

Bc. Eva Kühnová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu doc. Ing. Markovi Zineckerovi, Ph.D. za cenné rady a za odborné vedení při vypracování diplomové práce. Rovněž děkuji všem, kteří mě podporovali při studiu na této vysoké škole, především pak své rodině a přátelům.

Zvláštní poděkování patří vedení společnosti Pramet Tools, s. r. o., především panu Ing. Jiřímu Valouškovi, za jeho odborné rady, konzultace a poskytnuté materiály pro vypracování diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD A VYMEZENÍ PROBLÉMU	9
1 CÍLE PRÁCE A METODIKA ŘEŠENÍ	10
2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	11
2.1 Finanční řízení v podniku.....	11
2.1.1 Podstata a obsah finančního řízení v podniku	11
2.1.2 Finanční cíle podniku.....	12
2.1.3 Majetková a finanční struktura podniku	13
2.2 Finanční analýza - základní nástroj finančního řízení	15
2.2.1 Podstata a účel finanční analýzy	16
2.2.2 Uživatelé finanční analýzy.....	17
2.2.3 Zdroje informací pro finanční analýzu	18
2.2.4 Postup finanční analýzy	22
2.3 Metody finanční analýzy.....	23
2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů	24
2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů.....	25
2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů.....	25
2.3.4 Soustavy ukazatelů	31
3 PROFIL PODNIKU PRAMET TOOLS, S. R. O.	36
3.1 Základní údaje o podniku	36
3.1.1 Charakteristika podniku.....	36
3.1.2 Hlavní historická data	36
3.1.3 Výrobní program podniku	37
3.2 Pozice na trhu, hlavní konkurenti podniku	38

4	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	40
4.1	Strategická analýza podniku	40
4.1.1	Analýza vnějšího prostředí	40
4.1.2	Analýza vnitřního prostředí	47
4.2	Finanční analýza podniku	52
4.2.1	Analýza absolutních ukazatelů	52
4.2.2	Analýza rozdílových ukazatelů	65
4.2.3	Analýza poměrových ukazatelů	67
4.2.4	Analýza soustav ukazatelů	79
5	VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ANALÝZ A NÁVRHY NA ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ	84
5.1	Syntéza analýz	84
5.1.1	Silné stránky finanční situace	84
5.1.2	Slabé stránky finanční situace	85
5.2	Návrhy na zlepšení současného stavu	87
5.2.1	Optimální finanční struktura	88
5.2.2	Vyhodnocení variant kontokorentního úvěru	95
	ZÁVĚR.....	102
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	104
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	107
	SEZNAM OBRÁZKŮ, SCHÉMAT, TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH	108

ÚVOD A VYMEZENÍ PROBLÉMU

V současné době, kdy se ekonomika pomalu probouzí z celosvětové ekonomické krize, si také české podniky plně uvědomují důležitost finančního řízení v podniku. V uplynulé době se proto do popředí podniků dostávají manažeři jiného typu, než tomu bylo dříve. Namísto obchodníků či marketingových odborníků jsou stále více důležití ekonomové a manažeři zaměřeni na řízení nákladů. A není se čemu divit. Většina firem prošla v uplynulých dvou letech nepříliš příznivým obdobím, a proto je stěžejní zaměřit se na efektivní finanční řízení a udržování přiměřených nákladů.

Hlavním cílem podniku je efektivní využití vlastních a cizích zdrojů tak, aby bylo dosaženo maximální tržní hodnoty podniku. Dílčími cíli je pak udržení trvalé platební schopnosti podniku a perspektiva dlouhodobé likvidity. Správně zvolená struktura majetku, která vede k zajištění dlouhodobého zisku firmy a správnému rozložení finančních zdrojů, se stává stejně důležitá pro existenci podniku, jako např. logistika podniku, řízení lidských zdrojů apod.

Jedním z důležitých nástrojů finančního řízení je systém finančních ukazatelů neboli finanční analýza. Jedná se o jeden z manažerských informačních modelů, který pomáhá manažerům přijímat operativní i strategická rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že manažerská rozhodnutí se dělají v podnicích neustále, je nutné se na fakta vyplývající z finanční analýzy stále více obracet. Kromě toho výsledky finanční analýzy neslouží pouze managementu podniku, ale také dalším zainteresovaným subjektům podniku, mezi které patří například dodavatelé, věřitelé, zaměstnanci podniku aj.

Finanční analýza slouží k vyhodnocení současného stavu hospodaření podniku pro následné posouzení minulých rozhodnutí a jejich dopadu na ekonomickou a finanční situaci a trend dalšího vývoje. Toto srovnání je důležité pro predikci budoucího vývoje podniku. Finanční analýza taktéž odhaluje silné a slabé stránky podniku a napomáhá tak jejich posílení či naopak eliminaci.

1 CÍLE PRÁCE A METODIKA ŘEŠENÍ

Cílem této diplomové práce je pomocí základních metod finanční analýzy posoudit finanční zdraví vybraného podniku. Dále na základě zjištěných výsledků formulovat vyvozující závěry a v případě nalezení určitých nedostatků formulovat návrhy a vhodná opatření, která povedou ke zlepšení celkové ekonomické a především finanční situace podniku v budoucích letech.

Díličními cíli práce jsou:

- formulovat teoretický rámec týkající se problematiky finančního zdraví podniku,
- na základě dat vycházejících z účetních výkazů za období 2004 - 2008 aplikovat vybrané metody finanční analýzy,
- odhalit a diagnostikovat silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku,
- formulovat vhodné návrhy na zlepšení v problémových oblastech.

Práce je rozdělena do čtyř hlavních částí. První část obsahuje shrnující teoretická východiska týkající se finanční analýzy a finančního řízení. Vedle základních fakt se zaměřím na zdroje informací, z kterých finanční analýza vychází, uživatele finanční analýzy a především na elementární metody finanční analýzy. Mezi tyto patří analýza absolutních, rozdílových, poměrových ukazatelů a analýza soustav ukazatelů.

Druhá část je věnována představení podniku, který jsem si zvolila pro praktické zpracování finanční analýzy, konkrétně se jedná o podnik působící ve strojírenském průmyslu s názvem Pramet Tools, s. r. o..

Ve třetí části bude zhodnocen současný stav analyzovaného podniku, nejprve bude provedena strategická analýza podniku a následně budou prakticky aplikovány metody finanční analýzy pro posouzení současného finančního zdraví podniku.

V poslední části se zaměřím na vytvoření vyvozujících závěrů vyplývajících z výsledků finanční analýzy a v případě vyskytnutí nedostatků budou formulovány vhodné návrhy a opatření k tomu, aby byly tyto nedostatky co nejdříve eliminovány a v dalších letech se již v podniku nevyskytly.

2 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

2.1 Finanční řízení v podniku

V uplynulé době nabývá úloha finančního řízení v podnikové praxi nebyvalého rozsahu. Společně s příchodem dopadů finanční krize si mnoho firem uvědomilo, že tuto oblast řízení nelze zanedbat. Následující kapitola pojednává o základních pojmech souvisejících s finančním řízením podniku, které je vhodné si osvětlit před tím, než bude plně soustředěna pozornost na problematiku finanční analýzy a jejích metod.

2.1.1 Podstata a obsah finančního řízení v podniku

Finanční řízení, neboli finanční management, můžeme definovat jako soubor všech aktivit, které zajišťují efektivní financování z hlediska cílů daného podniku.¹ Jeho podstata spočívá v řízení pohybu peněžních a finančních prostředků podniku, které jsou zobrazeny peněžními a kapitálovými toky.²

Úloh, které musí finanční řízení plnit je mnoho, stručně lze **obsah finančního řízení** formulovat následovně:³

- získávání kapitálu pro běžné každodenní potřeby podniku a rozhodování o jeho vhodné struktuře,
- rozhodování o rozdělení finančních zdrojů v rámci podniku,
- rozhodování o alokaci zisku,
- řízení, analýza, evidence a kontrola hospodaření podniku.

Z uvedeného výčtu lze vyvodit, že činností finančního řízení je skutečně mnoho, a pro jeho správné fungování proto nestačí pouze zapojení finančního manažera, ale je nutno potřeby finančního řízení řešit na všech úrovních podniku. Všechny úlohy finančního řízení mají však společný cíl, a to dosažení hlavního podnikového cíle, kterým je maximalizace tržní hodnoty podniku. Blíže k tomuto tématu je věnováno v následující kapitole.

---

¹ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management 1. díl*. 2005. s. 5.

³ GRÜN WALD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýzy a plánování podniku*. 2007. s. 21.

³ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2001. s. 2.

Na závěr této podkapitoly považuji za důležité uvést, že kvalitní finanční řízení se neobejde bez finanční analýzy. Pouze podrobná verifikace dosažených finančních výsledků, kvantifikace příčin a jejich systematické hodnocení ve vzájemných souvislostech pomáhá firmě odhalit reálné finanční postavení podniku a může také napomoci v rozhodování nejen v oblasti finančního rozhodování, ale i rozhodování věcného.⁴

2.1.2 Finanční cíle podniku⁵

Jak již bylo uvedeno výše, za základní cíl podnikání se považuje maximalizace majetku vlastníků, nebo jinými slovy **maximalizace tržní hodnoty podniku**. Ukazatel tržní hodnoty podniku lze určit pomocí ukazatele EVA (angl. *Economic Value Added*), a to dle vzorce:

$$\text{Tržní hodnota podniku} = \text{investovaný kapitál} + \text{současná hodnota budoucí EVA} \quad 6$$

Kromě tohoto strategického finančního cíle, musí podnik zajišťovat i některé dílčí finanční cíle. Za ty se považuje:

- zajištění platební schopnosti,
- zajištění trvalé rentability.

K tomu, aby podnik dosáhl dlouhodobého úspěchu, je důležité ke stanoveným strategickým finančním cílům směřovat i ostatní cíle podniku v ostatních oblastech podnikatelské činnosti (např. oblast logistiky, marketingu).

V souvislosti s výše uvedenými finančními cíli musí oblast finančního řízení vést podnik ke splnění následujících dvou úkolů. Jedná se o:

- zajištění takové úrovně **likvidity**, aby byl podnik schopný v každém okamžiku dostát svým závazkům,
- zajištění takové úrovně **rentability**, při které je podnik schopen vytvářet takové množství finančních zdrojů, při kterých je zabezpečen budoucí rozvoj podniku.

⁴ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006. s. 6.

⁵ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management 1. díl*. 2005. s. 27-28.

⁶ REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management 1. díl*. 2005. s. 27.

2.1.3 Majetková a finanční struktura podniku⁷

K tomu, aby podnik byl schopen dosahovat hospodářského úspěchu, nestačí dbát pouze o jeho technickou dokonalost. Z velké části totiž úspěch závisí i na obchodní zdatnosti vedení podniku. Tento pojem v sobě zahrnuje provádění mnoho nezbytných činností, jako např. uplatňování cenové politiky, provádění průzkumu trhu či udržování majetkově - finanční stability. Právě **udržování majetkově - finanční stability** je jeho významnou součástí, který chápeme jak schopnost podniku vytvářet a trvale udržovat správný vztah mezi majetkem a kapitálem podniku.

2.1.3.1 Majetková struktura podniku

Majetková struktura podniku je vyjádřena podrobnou strukturou aktiv v rozvaze (podnikové bilanci). Základním hlediskem, dle kterého se člení aktiva v rozvaze, je rychlost přeměny aktiv v peněžní prostředky, aby byl podnik schopen uhradit splatné závazky. Dle tohoto hlediska likvidity se majetek člení na dlouhodobý, oběžný a ostatní (viz. schéma č. 2).

Mezi hlavní faktory ovlivňující **majetkovou strukturu** podniku patří:

- technická náročnost výroby (podíl dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku),
- stupeň rozvinutosti peněžního a kapitálového trhu (podíl dlouhodobého a krátkodobého finančního majetku),
- konkrétní ekonomická situace podniku a záměr jeho hospodářské politiky.

Důležité je zmínit se také o faktorech, které ovlivňují **velikost** celkového majetku. Těmito jsou:

- rozsah podnikových výkonů (tržby),
- stupeň využití celkového majetku,
- cena majetku.

---

⁷ KONEČNÝ, M. *Finance podniku*. 1999. s. 33-49.

2.1.3.2 Finanční struktura podniku

Volba optimální finanční struktury je jedním ze základních problémů podniku. Jedná se o stanovení správné skladby podnikových zdrojů pro financování jeho činnosti. V podstatě se tedy jedná o strukturu pasiv rozvahy.

Faktory, které ovlivňují **finanční strukturu** podniku, jsou:

- ✓ náklady kapitálu,
- ✓ riziko vzniku platební neschopnosti,
- ✓ jiné (např. složení podnikového majetku, úroveň a výkyvy cash flow, potřeba „finanční volnosti“ podniku, intenzita zdaňování podniku).

Náklady kapitálu

Náklady kapitálu jsou jeden z nejdůležitějších faktorů, který má na finanční strukturu vliv. Jedná se o náklady na získání a vázání jednotlivých složek kapitálu. Náklady těchto složek se liší a mění se v čase. Vzhledem k dělení finanční struktury se náklady kapitálu dělí na náklady vlastního kapitálu a náklady cizího kapitálu.

Náklady vlastního kapitálu jsou představovány podílem na zisku podniku, který vlastník očekává a získává za vklad svého kapitálu do podniku (př. dividendy).

Náklady cizího kapitálu představuje úrok, který je nutné platit věřitelům. Základní úroková míra je obecně známa na základně aktuální situaci na finančním trhu, kdežto konkrétní výše úrokové míry určitých úrokových zdrojů se liší nejčastěji dle doby, kterou je úvěr poskytnut a dle bonity samotného dlužníka.

Důležitým poznatkem je zajisté skutečnost, že **náklady vlastního kapitálu jsou pro podnik vyšší, nežli náklady cizího kapitálu**, a to především z následujících důvodů:

- riziko vlastníka je vyšší, než riziko věřitele,
- placené úroky z úvěrů se zařazují do podnikových nákladů, tudíž snižují zisk jako základ pro výpočet daně z příjmů (daňový štít).

Vzhledem k důležitosti nákladů kapitálu se podniky snaží dosáhnout takového poměru mezi náklady vlastního a cizího kapitálu tak, aby **vážené průměrné náklady na kapitál (WACC)** byly co nejnižší. V případě, že by podnik přihlížel pouze k rozdílu

nákladů vlastního a cizího kapitálu, pak by bylo zavádějící, že zvyšování podílu cizího kapitálu na celkovém kapitálu vede ke snižování průměrných nákladů kapitálu. Z tohoto je možné vyvodit závěr, že podnik by mohl dosáhnout nejnižší průměrné náklady na kapitál v okamžiku, kdy by pracoval pouze s cizím kapitálem. Ve skutečnosti však tomu tak není, a to z důvodu dalších faktorů, které mají na kapitálovou strukturu vliv.

Problematikou volby optimální finanční struktury se zabývá teorie „U“ **křivky průměrných nákladů kapitálu**. Ta je založena na skutečnosti, že od určité míry zadlužení celkové náklady kapitálu začnou růst. Z tohoto důvodu je vhodné, aby měl podnik takový vztah mezi vlastním a cizím kapitálem, při němž jsou vážené průměrné náklady na pořízení kapitálu nejnižší.

Riziko vzniku platební neschopnosti

Riziko vzniku platební neschopnosti je dalším důležitým faktorem, který je nutný brát v potaz při stanovování optimální finanční struktury. Toto riziko se zvyšuje společně se zvyšováním podílu cizího kapitálu na celkovém kapitálu podniku, především z toho důvodu, že dluhovou službu musí podnik plnit za každých okolností bez ohledu na výsledek hospodaření.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že problematika **optimalizace finanční struktury** podniku je velmi náročný a důležitý problém, který musí každý podnik řešit a k němuž používá řadu postupů.

2.2 Finanční analýza - základní nástroj finančního řízení

Dříve, než se ve své diplomové práci zaměřím na analýzu finančních výsledků hospodaření společnosti Pramet Tools, s. r. o., považuji za důležité osvětlit si některé teoretické poznatky, které se finanční analýzy týkají. V následující části se tedy věnuji vysvětlení a popisu základních informací, týkající se finanční analýzy a jejich elementárních metod.

2.2.1 Podstata a účel finanční analýzy

V současné době představuje finanční analýza (angl. *Financial analysis*) významnou součást komplexu finančního řízení podniku. V odborné literatuře existuje celá řada definicí, které vystihují pojem finanční analýzy. V následujícím uvádím některé z nich.

„Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, které jsou obsaženy v účetních výkazech.“⁸

Finanční analýza je soubor postupů prováděných s cílem získat informace pro finanční (ekonomické) řízení podniku a rozhodování externích subjektů.⁹

„Finanční analýza je pojímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, při kterém se získaná data třídí, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj.“¹⁰

„Finanční analýza představuje proces vyšetřování a vyvozování závěrů z výsledků finančního hospodaření minulých nebo budoucích období určité osoby včetně zjišťování jeho slabých a silných stránek, testování jednotlivých finančních parametrů a ověřování jejich skutečné vypovídací schopnosti.“¹¹

Z výše uvedených definicí je zřejmé, že hlavní náplní finanční analýzy je komplexní posouzení úrovně současné finanční situace podniku. Je však nutno zdůraznit, že finanční analýza v sobě zahrnuje hodnocení nejen finanční minulosti podniku, ale zaměřuje se také na současnou situaci a predikci budoucích finančních podmínek. Lze tedy vyvodit, že **podstatou** finanční analýzy je řádně připravit podklady pro kvalitní rozhodování o fungování podniku.

Mezi **hlavní úkoly** finanční analýzy patří:¹²

- komplexní posouzení úrovně současné finanční situace v podniku,
- odhalení příčin současného stavu,

---

⁸ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 2008. s. 9.

⁹ LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 2008. s. 59.

¹⁰ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 3.

¹¹ MAREK, P. a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2009. s. 185.

¹² KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2004. s. 6-7.

- posouzení výhledu na finanční situaci v budoucnosti,
- připravení podkladů ke zlepšení ekonomické situace podniku, tak aby byla zajištěna budoucí prosperita podniku.

Na základě výše uvedených úkolů umožňuje finanční analýza včas vyzorovat a rozpoznat blížící se výrobní, odbytovou či finanční krizi. Je také důležitým východiskem finančního rozhodování v podniku. Finanční rozhodování patří ke složitým řídicím procesům a každé rozhodnutí předpokládá důkladnou znalost ekonomické podstaty řízeného jevu, jeho souvislostí s jinými řízenými veličinami, uvědomění si dostupných informací a v neposlední řadě zvážení rizik a nejistot.

Spolehlivé a důvěryhodné provedení a zhodnocení finanční situace podniku není záležitostí snadnou ani rychlou. Vyžaduje především schopnost správně chápat reálné ekonomické procesy ve všech souvislostech, umět je vysvětlit a vyvodit závěry spojené s jednotlivými variantami rozhodnutí.

2.2.2 Uživatelé finanční analýzy¹³

Vzhledem k tomu, že se finanční analýza těsně dotýká finančního řízení, může se zdát, že informace z ní vyplývající jsou významná a přínosná především pro podnikové manažery a vlastníky podniku. Uživatelů finanční analýzy je však mnohem více.

Jedná se o tzv. zainteresované osoby, které jakýmkoli způsobem přicházejí do kontaktu s daným podnikem. Pro každou z těchto skupin mají informace z finanční analýzy odlišný význam, který vyplývá z jejich specifických subjektivních zájmů. V následujícím textu se na tyto skupiny jednotlivě zaměřím a stručně popíši.

○ Manažeři

Manažeři jsou zásadní uživatelé výsledků finanční analýzy, představují pro ně totiž důležitý podklad pro strategické i operativní řízení podniku.

○ Investoři

Do této skupiny patří primárně akcionáři a vlastníci podniku, kteří do něj vložili svůj kapitál a mají značný zájem o informace, vypovídající o chodu podniku.

---

¹³ GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýzy a plánování podniku*. 2007. s. 27.

Jedná se však také o potencionální investory, kteří zvažují umístění svých volných peněžních prostředků do podniku.

- **Banky a jiní věřitelé**

Všichni věřitelé, kteří s podnikem jakkoli spolupracují, vyžadují co nejdetailnější informace o finanční situaci podniku. Podnik pro ně představuje dlužníka, nebo potencionálního dlužníka a informace vyplývající z finanční analýzy pro ně představuje důležitý nástroj pro rozhodnutí o poskytnutí úvěru, jeho výši a dalších podmínkách.

- **Obchodní partneři**

Ať se jedná o dodavatele či odběratele, oba tito obchodní partneři potřebují mít jistotu, že je podnik schopen dostát svým závazkům. Z pohledu dodavatelů se jedná především o schopnost hradit splatné závazky.

- **Zaměstnanci**

Z pohledu zaměstnanců je zájem zakotven v jistotě zaměstnání a mzdové a sociální perspektivě. Dobrymi hospodářskými výsledky a prosperitou podniku jsou často zaměstnanci motivováni k dalšímu výkonu své činnosti.

- **Stát a jeho orgány**

Pro stát jsou data finanční analýzy využívána pro potřeby statistiky, kontrolu daňových povinností a pro mnohé další účely. Na základě získaných informací stát formuluje hospodářskou politiku státu vůči podnikatelské sféře.

- **Konkurenti**

Hlavním účelem finančních informací pro konkurenta je mezipodnikové srovnávání. Konkurent srovnává např. své dosažené výsledky hospodaření, úroveň rentability či cenovou politiku s konkurenčními podniky pro posouzení vlastní pozice na trhu.

2.2.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Zdroje informací neboli vstupní data finanční analýzy se obecně dělí do tří hlavních skupin, a to:¹⁴

---

¹⁴ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006. s. 13.

- **účetní data podniku**
  - např. účetní výkazy podniku, výroční zprávy apod.,
- **ostatní data o podniku**
  - např. podnikové statistiky, vnitropodnikové směrnice,
- **externí data**
  - např. zprávy ze státních statistik, informace z odborného tisku aj.

Konkrétní výběr informačních zdrojů pro provedení finanční analýzy samozřejmě závisí na managementu podniku a stěžejně se odvíjí od konkrétního účelu finanční analýzy a jejich metod. V praxi jsou však nejčastěji používaným zdrojem účetní výkazy roční účetní závěrky podniku, a to rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha včetně přehledu cash flow a přehledu o změnách vlastního kapitálu.

Typy a obsah finančních výkazů¹⁵

Finanční výkazy (angl. *Financial statements*) představují důležitý nástroj zpracování a prezentace hlavním typů finančních informací o podniku, jsou tedy i hlavním informačním zdrojem pro zpracování finanční analýzy.

Klíčové finanční výkazy, sloužící jako podklad finanční analýzy, tvoří:

- rozvaha (balance),
- výkaz zisku a ztráty (výsledovka),
- přehled o peněžních tocích (výkaz cash flow).

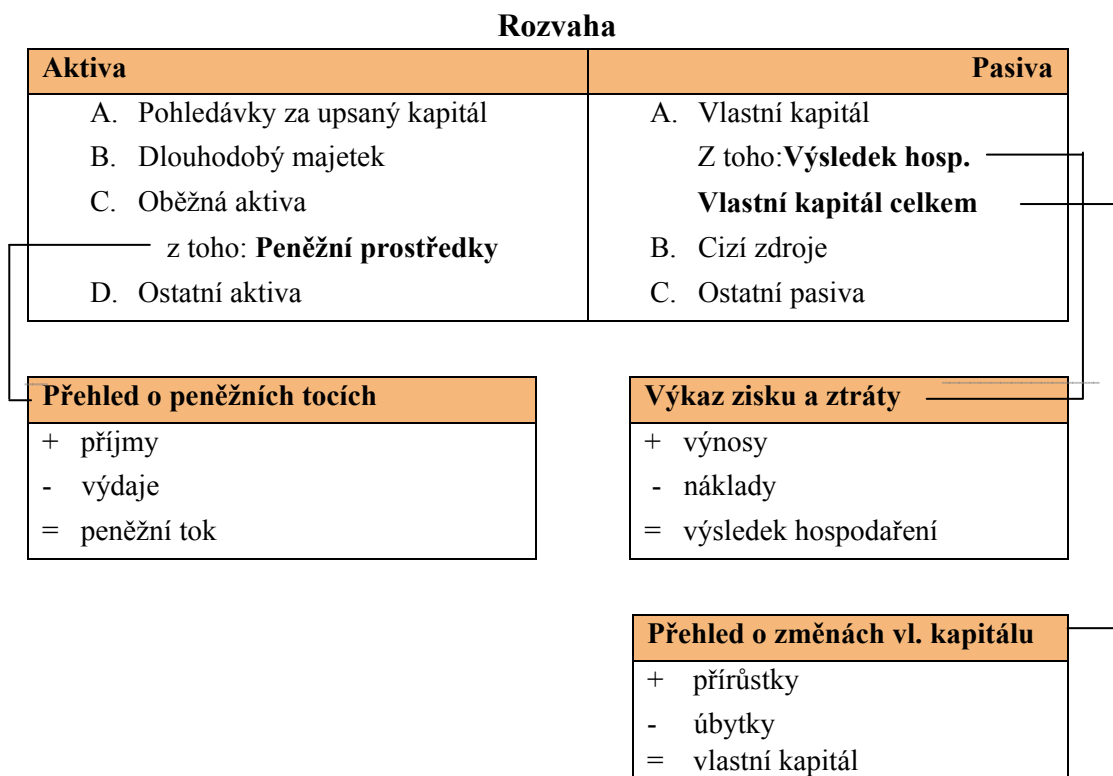
Ve schématu na následující straně je zobrazena provázanost mezi jednotlivými výkazy. Můžeme zde vypořádat i postavení doplňkového finančního výkazu, kterým je přehled o změnách vlastního kapitálu.

Přehled o změnách vlastního kapitálu představuje výkaz, jehož hlavním účelem je podat detailnější informace o výši vlastního kapitálu a jeho změnách za určitá období.

---

¹⁵ LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 2008. s. 29-45.

Schéma 1: Vztahy mezi finančními výkazy

Zdroj: Převzato z literatury¹⁶

Rozvaha (angl. *Balance sheet*)

Rozvaha je rovněž označována bilancí a stručně ji lze charakterizovat jako zdroj, který poskytuje informace o majetkové a finanční struktuře. Obsahuje tedy přehled o majetku (aktivech) a o zdrojích financování (pasivech), které tvoří vlastní kapitál a závazky k určitému datu.

Aktiva (angl. *Assets*) představují vložené prostředky do podniku, které jsou výsledkem minulých skutečností, a u nichž se předpokládá, že podniku přinesou budoucí ekonomický prospěch či užitek.

Co se týče výkaznictví, člení se aktiva v rozvaze do tří základních skupin, a to:

- dlouhodobá aktiva,
- oběžná aktiva,
- ostatní aktiva.

¹⁶ LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 2008. s. 29.

Druhou část rozvahy tvoří **pasiva** (angl. *Liabilities*) neboli finanční zdroje podniku. Dle způsobu financování dělíme strukturu pasiv na tři základní složky:

- vlastní kapitál,
- cizí zdroje,
- ostatní pasiva.

V následujícím schématu jsou uvedené položky rozvahy zobrazeny v horizontálním členění, tedy dle určitých logických hledisek. Podrobněji je majetkové a finanční strukturu věnováno v subkapitole 2.1.3.

Schéma 2: Horizontální schéma rozvahy

ROZVAHA	
Aktiva	Pasiva
Pohledávky za upsaný kapitál	Vlastní kapitál
Dlouhodobý majetek	
Oběžný majetek	Cizí kapitál dlouhodobý
Ostatní aktiva	Cizí kapitál krátkodobý
Aktiva celkem	Pasiva celkem

 Třídění aktiv dle likvidnosti
  Třídění pasiv dle původu

Zdroj: Převzato z literatury¹⁷

Výkaz zisku a ztráty (angl. *Income statement*)

Výkaz zisku a ztráty představuje účetní výkaz, ve kterém je zobrazen pohyb peněz za určité období (nejčastěji účetní období) a podává přehled o nákladech a výnosech podniku.¹⁸

¹⁷ LANDA, M.. *Jak číst finanční výkazy*. 2008. s. 34.

¹⁸ BLAHA, Z. S. a JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 2006. s. 19.

Výnosy můžeme definovat jako zvýšení ekonomického prospěchu během účetního období, a to ve dvou formách - buď jako zvýšení aktiv, nebo jako snížení závazků.

Náklady jsou naopak definovány jako snížení ekonomického prospěchu během účetního období, buď ve formě snížení aktiv, nebo zvýšení závazků.

Výkaz zisku a ztráty (výsledovka) lze sestavovat ve dvojí formě, a to v závislosti na typu sledování výnosů a nákladů. Jedná se o:

- druhové třídění výnosů a nákladů,
- účelové třídění výnosů a nákladů.

Pro sestavování výkazu zisku a ztráty je však prioritní první varianta, tedy na základě **druhového třídění** výnosů a nákladů. Jeho hlavním význam spočívá v tom, že je východiskem pro regulaci kvantitativních proporcí mezi potřebou určité struktury a výší zdrojů.

Přehled o peněžních tocích (angl. *Cash flow statement*)

Přehled o peněžních tocích, neboli výkaz cash flow, je zdrojem informací o určité položce rozvahy, konkrétně podává podrobnější informace o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků.

Z hlediska obsahu se v tomto výkazu uvádějí peněžní toky z:

- provozní činnosti,
- investiční činnosti,
- finanční činnosti.

Sumarizací těchto peněžních toků se dospěje k čistému peněžnímu toku za účetní období, tedy čistému **zvýšení či snížení** peněžních prostředků za účetní období.

2.2.4 Postup finanční analýzy

V oblasti hodnocení hospodářských jevů v podniku obecně existují dva hlavní přístupy.¹⁹

---

¹⁹ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 7-9.

- **Fundamentální analýza**

- vychází z obsáhlých znalostí vzájemných souvislostí mezi ekonomickými i mimoekonomickými jevy, ze zkušeností odborníků apod. Je tedy založena na zpracování kvalitativních údajů, a pokud využívá údaje kvantitativní, pak se jedná zpravidla o odvozené závěry bez využití jakýchkoli algoritmických postupů.

- **Technická analýza**

- je založena na kvantitativních údajích a používá tedy matematických, statistických a jiných algoritmických metod.

V následujícím textu se již zaměřím pouze na finanční technickou analýzu, a to především z toho důvodu, že se jedná v současnosti o nezbytný nástroj finančního řízení v podniku.

Postup finanční technické analýzy je rozložena do následujících kroků.²⁰

- Výpočet ukazatelů v daném podniku za vybrané období
- Komparativní analýza
  - Analýza stavových, rozdílových, tokových ukazatelů, procentní analýza, analýza poměrových ukazatelů a jejich soustav,
  - srovnání s plánem, konkurencí, odvětvovým průměrem a expertními zkušenostmi.
- Trendová analýza (hodnocení ukazatelů v čase)
- Hodnocení vzájemných vztahů mezi poměrovými ukazateli
- Návrhy na opatření

2.3 Metody finanční analýzy

S rozvojem matematických, statistických a ekonomických věd postupně došlo také k rozvoji metod hodnocení finančního zdraví podniků. Každý podnik si metody volí sám, přičemž musí vždy dbát na přiměřenost volby, což představuje výběr metody s ohledem na její účinnost, nákladovost a spolehlivost. Obecně můžeme říci, že čím

---

²⁰ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2004. s. 9.

lepší metodu podnik zvolí, tím spolehlivější bude závěr, tím nižší riziko chybného rozhodnutí a vyšší naděje na úspěch.²¹

Mezi nejužívanější **elementární metody** finanční analýzy patří následující.

- *Analýza absolutních (stavových) ukazatelů*
- *Analýza rozdílových ukazatelů*
- *Analýza tokových ukazatelů*
- *Analýza poměrových ukazatelů*
- *Analýza soustav ukazatelů*

Kromě elementárních metod, které jsou běžně používané, je někdy zapotřebí využít i tzv. „**vyšších**“ **metod** finanční analýzy, mezi které patří:

- *Matematicko-statistické metody* (např. bodové odhady, regresní a diskriminační analýza aj.),
- *Nestatistické metody* (např. expertní systémy, neuronové sítě aj.).

2.3.1 Analýza absolutních ukazatelů

Horizontální analýza²²

Tato analýza je založena na srovnávání ukazatelů v časové řadě. Zdrojová data jsou obsažena v účetních výkazech podniku a výročních zprávách. Změny se uvádí jak v absolutní hodnotě (diference), tak i procentuální změny (index změny) vybraných položek účetních výkazů.

Pokud označíme hodnotu bilanční položky i v čase t jako $B_i(t)$, pak **index změny** (I) můžeme matematicky formulovat následovně:

$$\boxed{I_{\frac{t}{t-1}}^i = \frac{B_i(t) - B_i(t-1)}{B_i(t-1)}} \quad 23$$

Matematický zápis absolutní změny je následující:

---

²¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 2008. s. 40.

²² HNILICA, J. a KISLINGEROVÁ, E. *Finanční analýza krok za krokem*. 2008. s. 9-11.

²³ HNILICA, J. a KISLINGEROVÁ, E. *Finanční analýza krok za krokem*. 2008. s. 10.

$$\boxed{D_{\frac{t}{t-1}} = B_i(t) - B_i(t-1)}^{24}$$

kde $D_{t/t-1}$ je změna oproti minulému období,

t - čas,

B_i - hodnota bilanční položky i .

Vertikální analýza (procentní analýza komponent)²⁵

V rámci vertikální analýzy se studuje vnitřní struktura absolutních ukazatelů a souměří se při ní jednotlivé komponenty majetku a kapitálu. Z takto analyzované struktury aktiv a pasiv vyplývá, jaké je složení prostředků, kterými podnik disponuje pro výrobu a další obchodní aktivity.

2.3.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Analýza rozdílových ukazatelů se také nazývá analýzou fondů finančních prostředků. Nejčastěji využívaným ukazatelem, který spadá do této kategorie ukazatelů, je **čistý pracovní kapitál** (angl. *Net working capital*). Lze jej charakterizovat jako „finanční polštář“, který podnik využívá k hladkému chodu všech činností v podniku a je vhodným prostředkem pro hodnocení likvidity podniku. K jeho výpočtu je možné přistupovat ze dvou následujících pohledů.²⁶

➤ Z pohledu manažera

V tomto přístupu je čistý pracovní kapitál vyjádřen jako přebytek oběžných aktiv nad krátkodobými závazky.

➤ Z pohledu investora

Čistý pracovní kapitál je zde vyjádřen jako přebytek dlouhodobého kapitálu nad stálými aktivy.

2.3.3 Analýza poměrových ukazatelů

Poměrové ukazatele (angl. *Financial ratios*) jsou nejobsáhlejší kategorií ukazatelů finanční analýzy. Obecně charakterizují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více

²⁴ HNILICA, J. a KISLINGEROVÁ, E. *Finanční analýza krok za krokem*. 2008. s. 11.

²⁵ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 17.

²⁶ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 36.

absolutními ukazateli, a to na základě jejich podílu. Pro jejich jednoduchost výpočtu jsou nejoblíbenějšími a zároveň nejrozšířenějšími ukazateli finanční analýzy. Jejich velká oblíbenost a použitelnost je zapříčiněna především díky tomu, že:²⁷

- přehledně zobrazují časový vývoj finanční situace podniku,
- umožňují provést komparativní analýzu, tedy srovnání podniku s více podobnými podniky,
- mohou také sloužit jako vstupní údaj pro matematické modely, které jsou využitelné např. pro hodnocení rizika, predikce budoucího vývoje apod.

Mezi nejčastěji používané poměrové ukazatele patří:²⁸

- ✓ *ukazatele zadluženosti*, které ukazují, jak hluboko je podnik v dluzích,
- ✓ *ukazatelé likvidity*, které měří přístupnost podniku k hotovým penězům,
- ✓ *ukazatelé rentability*, které slouží k posouzení celkové efektivnosti podniku,
- ✓ *ukazatelé řízení aktiv* sloužící ke zjištění, jak efektivně podnik využívá svá aktiva,
- ✓ *ukazatelé tržní hodnoty*, které ukazují, jak je podnik hodnocen investory,
- ✓ *provozní ukazatele* vypovídající o provozních aktivitách podniku.

V dalším textu se dále zaměřuji na podrobnější rozbor vybraných poměrových ukazatelů.

Ukazatele rentability (angl. *Profitability ratios*)

Ukazatele rentability jsou podstatné pro zjištění ziskovosti, tedy poměřují zisk dosažený podnikatelskou činností s výší zdrojů, které byly použity k jeho tvorbě. Podniku slouží především k posouzení celkové efektivnosti činnosti podniku. Jednotlivé ukazatele rentability a jejich stručný popis je uveden v tabulce č. 1 na následující straně.

---

²⁷ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 55.

²⁸ BREALEY, R. A. a MYERS, S. C. *Teorie a praxe firemních financí*. 2000. s. 750.

Tabulka 1: Přehled ukazatelů rentability

Ukazatel	Charakteristika ukazatele	Výpočet	Obecná referenční hodnota
ROI	Rentabilita vloženého kapitálu - vyjadřuje účinnost celkového kapitálu vloženého do podniku, bez ohledu na zdroj financování	$\frac{EBIT}{\text{Celkový kapitál}}$	Rozmezí 12 - 15 %, obecně rostoucí trend
ROA	Rentabilita celkových vložených aktiv - vyjadřuje, kolik haléřů zisku připadá na jednu korunu celkových aktiv, bez ohledu na zdroj financování	$\frac{EAT}{\text{Celková aktiva}}$	Vyšší než 10 %, obecně rostoucí trend
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu - vyjadřuje míru zisku, která připadá na jednotku investovaného vlastního kapitálu	$\frac{EAT}{\text{Vlastní kapitál}}$	Rostoucí trend
ROCE	Rentabilita dlouhodobých zdrojů - hodnotí význam dlouhodobého investování	$\frac{EAT + \text{nákladové úroky}}{\text{Vlast. kapitál} + \text{dlouh. závazky}}$	Rostoucí trend
ROSE	Rentabilita tržeb - vyjadřuje schopnost dosahovat zisk při dané úrovni tržeb	$\frac{EAT}{\text{Tržby}}$	Rostoucí trend

Zdroj: vlastní zpracování na základě literatury²⁹

Ukazatele likvidity (angl. *Liquidity ratios*)

Ukazatele likvidity jsou dalším důležitým prvkem finanční analýzy. Jak jsem již uvedla výše, jedním z dílčích finančních cílů podniku je udržení platební schopnosti, tj. aby byl podnik likvidní.

Likviditu lze definovat jako souhrn všech likvidních prostředků, kterými podnik disponuje pro úhradu všech svých splatných závazků. Lze tedy říci, že tyto ukazatele vypovídají o schopnosti podniku dostát svým závazkům. Obecně se likvidita vyjadřuje jako podíl toho čím je možno platit k tomu, co je nutno zaplatit. Ukazatele likvidity se rozdělují dle likvidnosti položek aktiv v rozvaze na tři ukazatele. Jedná se o likviditu

²⁹ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 57-58, SOLAŘ, J. a BARTOŠ, V. *Rozbor výkonnosti firmy*. 2006. s. 52-53.

běžnou (angl. *Current ratio*), pohotovou (angl. *Quick ratio*) a okamžitou (angl. *Cash ratio*). Jejich stručná charakteristika je obsahem následující tabulky.

Tabulka 2: Přehled ukazatelů likvidity

Ukazatel	Charakteristika ukazatele	Výpočet	Obecná referenční hodnota
Běžná likvidita	Likvidita 3. stupně - vyjadřuje, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky.	$\frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$	Rozmezí 1,5 - 2,5
Pohotová likvidita	Likvidita 2. stupně - vylučuje z OA nejméně likvidní část, tj. zásoby.	$\frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$	Rozmezí 1 - 1,5
Okamžitá likvidita	Likvidita 1. stupně - vyjadřuje nejužší vymezení rozvahy, obsahuje pouze nejlikvidnější části aktiv	$\frac{\text{Krátkodobý fin. majetek}}{\text{Krátkodobé dluhy}}$	Rozmezí 0,2 - 0,5

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury³⁰

Ukazatele zadluženosti (angl. *Financial leverage ratios*)

Jak již ze samotného názvu vyplývá, ukazatele zadluženosti vypovídají o tom, jak podnik přistupuje k jeho financování, tedy o míře zadlužení podniku. Zadluženost však nemusí vždy představovat negativní faktor. Naopak určitá míra zadlužení může vést k růstu rentability a k celkově vyšší tržní hodnotě podniku, a to díky působení finanční páky.

Základem analýzy zadluženosti je tedy hledání optimálního poměru mezi vlastními a cizími zdroji neboli optimalizace kapitálové struktury podniku (obecně se uvádí vhodný poměr 60 : 40 ve prospěch vlastního kapitálu).³¹

Ukazatelů zadluženosti je celá řada, v tabulce č. 3 jsem vybrala takové, které považuji za nejdůležitější, a které jsou využity pro zpracování ukazatelů zadluženosti v praktické části diplomové práce.

³⁰ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2008. Str. 79-80, KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006. s. 53.

³¹ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 2008. s. 57.

Tabulka 3: Přehled ukazatelů zadluženosti

Ukazatel	Charakteristika ukazatele	Výpočet	Obecná referenční hodnota
Celková zadluženost	Vyjadřuje míru celkové zadlužení podniku, vypovídá o finanční stabilitě podniku	$\frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$	Neměl by být vyšší než oborový průměr, obecně 0,3 - 0,5
Koeficient samofinancování	Jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli celkové zadluženosti.	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$	Rozmezí 0,5 - 0,7
Úrokové krytí	Ukazuje, do jaké míry je dluhové financování pro podnik únosné. Vyjadřuje, kolikrát zisk převyšuje placené úroky.	$\frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$	3x - 6x ³²
Doba splacení dluhů	Vyjadřuje, kolik let podnik potřebuje pro splacení svých závazků.	$\frac{\text{Dluhy} - \text{krát. fin. majetek}}{\text{Provozní cash flow}}$	4 roky pro průmysl ³³

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury³⁴

Ukazatele řízení aktiv (angl. *Activity ratios*)

Hlavním účelem ukazatelů řízení aktiv je analyzovat, jak efektivně podnik využívá svá aktiva. Je zřejmé, že pokud má podnik více aktiv, než potřebuje, vznikají dodatečné náklady. Naopak v případě, že má podnik aktiv méně, než je účelné, pak sám přichází o možné tržby.

Do této skupiny ukazatelů patří ukazatele typu rychlost obratu a doba obratu³⁵, přičemž stručný přehled těchto ukazatelů je zobrazen v tabulce č. 4, která je zobrazena na následující straně.

³² SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 64.

³³ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2006. s. 56.

³⁴ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. Str. 64, KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2004. s. 57.

³⁵ VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 1999. s. 102.

Tabulka 4: Přehled ukazatelů řízení aktiv

Ukazatel	Charakteristika ukazatele	Výpočet	Obecná referenční hodnota
Obrat celkových aktiv	Vyjadřuje počet obrátek majetku za rok. Pokud je hodnota nižší než 1,6, pak má podnik příliš mnoho vloženého majetku	$\frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}}$	Rozmezí 1,6 - 3,0
Obrat stálých aktiv	Vyjadřuje počet obrátek dlouhodobého majetku za rok. Pokud je hodnota nižší než odvětvový průměr, je nutné lépe využívat výrobní kapacitu a omezit investice.	$\frac{\text{Tržby}}{\text{Stálá aktiva}}$	Srovnání s oborovým průměrem
Doba obratu zásob	Vyjadřuje, kolik dní uplyne od nákupu materiálu a komponent pro výrobu až do doby prodeje hotových výrobků.	$\frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}/360}$	Čím nižší hodnota, tím lépe
Doba obratu pohledávek	Vyjadřuje, kolik dní je majetek podniku vázán v podobě pohledávek, tj. jak dlouho jsou pohledávky v průměru spláceny.	$\frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}/360}$	Čím nižší hodnota, tím lépe
Doba obratu závazků	Vyjadřuje, kolik dní uplyne mezi vznikem závazku a jeho faktickou úhradou. Srovnává se s dobou obratu pohledávek.	$\frac{\text{Závazky}}{\text{Tržby}/360}$	Stabilita

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury³⁶

Provozní ukazatele (angl. *Operating indicator*)

Provozní ukazatele umožňují vedoucím pracovníkům sledovat, jak efektivní jsou provozní aktivity podniku. Nejčastěji se opírají o tokové veličiny a patří mezi ně např. produktivita z přidané hodnoty, produktivita z výkonů, nákladovost výkonů, mzdová produktivita, průměrná mzda a další. V tabulce č. 5 jsou rozvedeny některé z nich.

³⁶ DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2008. s. 83 - 84, SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 61.

Tabulka 5: Přehled provozních ukazatelů

Ukazatel	Charakteristika ukazatele	Výpočet	Obecná referenční hodnota
Produktivita z přidané hodnoty	Vyjadřuje, jakou část přidané hodnoty podniku přinese jeden zaměstnanec. Čím je hodnota vyšší, tím lépe.	$\frac{\text{Přidaná hodnota}}{\text{Počet zaměstnanců}}$	Rostoucí tendence
Osobní náklady k přidané hodnotě	Vyjadřuje, jakou část z toho, co bylo vyprodukováno provozní činností, připadá na osobní náklady.	$\frac{\text{Osobní náklady}}{\text{Přidaná hodnota}}$	Klesající tendence
Průměrná mzda	Umožňuje sledovat výši průměrné roční, resp. měsíční mzdy na jednoho zaměstnance.	$\frac{\text{Mzdové náklady}}{\text{Počet zaměstnanců}}$	Měla by být nižší, než produktivita z PH

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury³⁷

2.3.4 Soustavy ukazatelů

Kromě rozdílových a poměrových ukazatelů je možno hodnotit finanční situaci podniku na základě tzv. soustav ukazatelů. Hlavním cílem těchto ukazatelů je souhrnně zhodnotit finančně-ekonomickou situaci podniku a jeho výkonnost, a to za pomoci jediného čísla.

Vypovídací schopnost soustav ukazatelů je nižší než u rozdílových či poměrových ukazatelů, proto slouží nejčastěji pro rychlé a hrubé srovnání několika podniků nebo jako prvotní orientační prvek pro další hodnocení. Často se proto soustavy ukazatelů umísťují v úvodu dokumentu finanční analýzy.³⁸

Při tvorbě soustav ukazatelů rozlišujeme dva druhy těchto ukazatelů.³⁹

➤ Soustavy hierarchicky uspořádaných ukazatelů

Nejčastěji se jedná o pyramidové soustavy sloužící k odhalení logických a ekonomických vazem mezi ukazateli. Například se jedná o Du Pont diagram.

³⁷ KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 2004. Str. 80-81, SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2008. s. 170.

³⁸ RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 2008. s. 70.

³⁹ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 81.

➤ Účelové výběry ukazatelů

Jsou sestavovány na základě komparativně-analytických nebo matematicko-statistických metod a jejich cílem je sestavení vhodného výběru ukazatelů pro souhrnné hodnocení finanční situace (finanční zdraví či finanční tíseň). Rozdělují se na:

- *bonitní modely* (pomocí jednoho syntetického ukazatele diagnostikují finanční pozici podniku především pro mezipodnikové srovnávání),
- *bankrotní modely* (pomocí jednoho syntetického ukazatele predikují případné ohrožení finančního zdraví podniku).

Bonitní modely

Hlavním úkolem bonitních modelů je zodpovědět na otázku, zda je analyzovaný podnik dobrý nebo špatný. Jedná se o diagnostické modely, které jsou na rozdíl od bankrotních modelů založeny převážně na teoretických poznatcích. Umožňují spíše mezipodnikové srovnávání.⁴⁰

Index Bonity

Index bonity (někdy nazývaný také jako indikátor bonity) pracuje s šesti poměrovými ukazateli, čím je jeho hodnota vyšší, tím je ekonomicko-finanční situace analyzovaného podniku lepší. Struktury a váhy jednotlivých ukazatelů jsou v následující tabulce.

Tabulka 6: Index Bonity

	Poměrový ukazatel	Váha
X₁	Provozní cash flow / Cizí zdroje	1,50
X₂	Celková aktiva / Cizí zdroje	0,08
X₃	Zisk před zdaněním / Celková aktiva	10
X₄	Zisk před zdaněním / Celkové výkony	5
X₅	Zásoby / Celkové výkony	0,3
X₅	Celkové výkony / Celková aktiva	0,1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury⁴¹

⁴⁰ SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2001. s. 109-110.

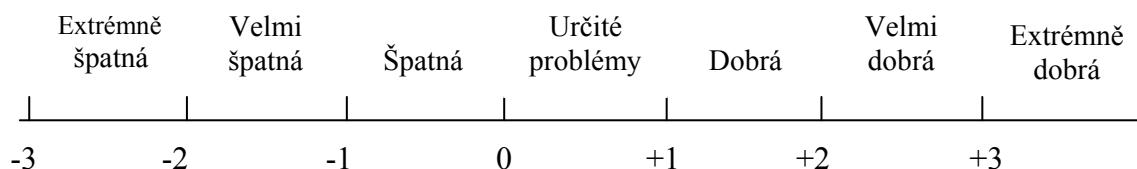
⁴¹ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 109.

K výsledné hodnotě bonitního indexu se dojde sumarizací těchto vážených ukazatelů, tedy:

$$Index\ bonity = 1,5X_1 + 0,08X_2 + 10X_3 + 5X_4 + 0,3X_5 + 0,1X_6$$

Hodnotící stupnice:

Bankrotní modely

Bankrotní modely jsou tvořeny soustavou několika poměrových ukazatelů, kdy k jednotlivým poměrovým ukazatelům jsou přiřazeny váhy a výsledkem bankrotního modelu je vážený součet těchto ukazatelů (tzv. skóre). Na základě takto stanoveného skóre se posuzuje, zda podnik spěje k bankrotu nebo se naopak jedná o silný a finančně zdravý podnik, respektive zda nelze jednoznačně určit pravděpodobnost bankrotu (tzv. šedá zóna).⁴²

Altmanovo Z-skóre

Altmanův index finančního zdraví je pojat jako univerzální model, je tedy vhodný pro všechny podniky ve všech odvětvích. Jednotlivé ukazatele a jejich váhy jsou zobrazeny v tabulce č. 7.

Tabulka 7: Altmanovo Z-skóre

	Poměrový ukazatel	Váha	Charakter ukazatele
X₁	Čistý pracovní kapitál / Celková aktiva	0,717	Ukazatel likvidity
X₂	Výsledek hospodaření minulých let / Celková aktiva	0,847	Ukazatel dlouhodobé rentability
X₃	Zisk před zdaněním a úroky / Celková aktiva	3,107	Ukazatel rentability
X₄	Vlastní kapitál / Cizí kapitál	0,420	Ukazatel zadluženosti
X₅	Celkové tržby / Celková aktiva	0,998	Ukazatel aktivity

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury⁴³

⁴² GRÜN WALD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýzy a plánování podniku*. 2007. s. 183.

⁴³ GRÜN WALD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýzy a plánování podniku*. 2007. s. 183.

Souhrnná hodnota indexu se získá sumarizací vážených ukazatelů následovně:

$$Z - \text{skóre} = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,420X_4 + 0,998X_5$$

Hodnocení indexu:

$Z - \text{skóre} < 1,2$	zóna bankrotu
$1,2 < Z - \text{skóre} < 2,9$	šedá zóna
$Z - \text{skóre} > 2,9$	zóna prosperity

IN indexy⁴⁴

Manželé Neumaierovi sestavili postupně čtyři souhrnné indexy k hodnocení finanční výkonnosti a důvěryhodnosti českých podniků. V dalším textu blíže přiblížím dva z nich, které jsou svým sestavením nejmladší. Jedná se o indexy IN01 a IN05, jejich výhoda spočívá ve skutečnosti, že při svém hodnocení spojují jak pohled věřitele, tak i pohled vlastníka.

Index IN01 těsně reaguje na Altmanovo Z-skóre. Snaží se akceptovat poměrně odlišné podmínky v České republice, kde není kapitálový trh tak rozvinutý, jak předpokládá Altmanovo Z-skóre.⁴⁵ V tabulce č. 8 jsou uvedeny poměrové ukazatele a jejich váhy.

Tabulka 8: Index IN01

	Poměrový ukazatel	Váha	Charakter ukazatele
X₁	Celková aktiva / Cizí zdroje	0,13	Ukazatel zadluženosti
X₂	Zisk před zdaněním a úroky / Nákladové úroky	0,04	Ukazatel rentability
X₃	Zisk před zdaněním a úroky / Celková aktiva	3,92	Ukazatel rentability
X₄	Celkové tržby / Celková aktiva	0,21	Ukazatel aktivity
X₅	Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky a krát. ban. úvěry	0,09	Ukazatel likvidity

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury*⁴⁶

⁴⁴ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. Str. 111-112, SYNEK, M. *Ekonomická analýza*. 2004. s. 30.

⁴⁵ *Index IN01*. [online]. Převzato 27. 11. 2009.

⁴⁶ SYNEK, M. *Ekonomická analýza*. 2004. s. 30.

Výsledná hodnota indexu je dána sumarizací vážených ukazatelů, tedy:

$$Index\ IN01 = 0,13X_1 + 0,04X_2 + 3,92X_3 + 0,21X_4 + 0,09X_5$$

Hodnocení indexu:

- $IN01 < 0,75$ zóna bankrotu (s pravděpodobností 86 %)
- $0,75 < IN01 < 1,77$ šedá zóna
- $IN01 > 1,77$ zóna prosperity, podnik tvoří hodnotu (s pravděpodobností 67 %)

Index IN05 je svým vznikem nejmladší z IN indexů. Jedná se aktualizaci indexu IN01 na základě testů na datech průmyslových podniku z roku 2004.

Tabulka 9: Index IN05

	Poměrový ukazatel	Váha	Charakter ukazatele
X₁	Celková aktiva / Cizí zdroje	0,13	Ukazatel zadluženosti
X₂	Zisk před zdaněním a úroky / Nákladové úroky	0,04	Ukazatel rentability
X₃	Zisk před zdaněním a úroky / Celková aktiva	3,97	Ukazatel rentability
X₄	Celkové tržby / Celková aktiva	0,21	Ukazatel aktivity
X₅	Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky a krát. ban. úvěry	0,09	Ukazatel likvidity

Zdroj: Vlastní zpracování na základě literatury⁴⁷

Upravená rovnice výpočtu je následující:

$$Index\ IN05 = 0,13X_1 + 0,04X_2 + 3,97X_3 + 0,21X_4 + 0,09X_5$$

Hodnocení indexu:

- $IN05 < 0,9$ firma je ohrožena závažnými finančními problémy
- $0,9 < IN05 < 1,6$ „šedá zóna“ - nevyhraněné výsledky
- $IN05 > 1,6$ lze předvídat uspokojivou finanční situaci

⁴⁷ SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 2009. s. 112.

3 PROFIL PODNIKU PRAMET TOOLS, S. R. O.

3.1 Základní údaje o podniku

3.1.1 Charakteristika podniku

Název podniku:	Pramet Tools, s. r. o.
Sídlo podniku:	Šumperk, Uničovská 2, PSČ 787 53
Datum zápisu od obchodního rejstříku:	23. července 1999
Základní kapitál:	335 000 000,- Kč
Společníci:	Pramet Scandinavia AB SE – 737 82 Fagersta Švédské království Vklad: 335 000 000,- Kč Splaceno: 100 % Obchodní podíl: 100 %

Podnik Pramet Tools, s. r. o. (dále jen Pramet Tools) působí ve strojírenském průmyslu. Hlavním předmětem podnikání je výroba kovových výrobků a nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej. Konkrétně se jedná o výrobu nástrojových materiálů pro obrábění, frézování, vrtání a tváření.

Podnik Pramet Tools je dceřinou společností společnosti Pramet Scandinavia AB, která sídlí ve Švédsku a má na podniku Pramet 100% podíl. Společnost Pramet Scandinavia AB je 100% vlastněna společností Seco Tools AB se sídlem také ve Švédském království. Společnost Seco Tools AB je tedy ve vztahu k Pramet Tools, s. r. o. nepřímo ovládající osobou, i přesto, že mezi nimi nebyla uzavřena žádná ovládací smlouva. Společnost Scandinavia AB a Seco Tools AB se společností Pramet Tools tvoří holding (koncern).

3.1.2 Hlavní historická data

➤ Vývoj podniku v průběhu 20. století

Počátky podniku Pramet Tools jsou spjaty s tradicí výroby slinutého karbidu v českých zemích. V roce 1933 byla zahájena výroba slinutých karbidů a nástrojů s přírodním

diamantem, v průběhu 20. století došlo k dalšímu rozvoji podniku, až se v roce 1992 stal Pramet Tools akciovou společností. V dalších letech došlo k otevření poboček na Slovensku a v Německu.

➤ 1999

Významným časovým milníkem byl rok 1999, kdy došlo k založení podniku Pramet Tools, s. r. o a propojení podniku s finančně silným partnerem, a to švédskou skupinou Seco, která v současné době zaujímá přední světovou pozici mezi výrobci obráběcích nástrojů osazených slinutým karbidem.

➤ 2000 - 2008

V letech 2000 - 2008 došlo k dalšímu rozvoji společnosti díky založení dalších poboček ve formě dceřiných společností po celém světě a zavedením systému kvality podle ISO 9000. V současné době patří výroba podniku Pramet Tools k nejmodernějším v Evropě.

3.1.3 Výrobní program podniku

Výroba je hlavní a nejdůležitější činností podniku Pramet Tools, jejímž cílem je zabezpečení výroby kvalitních výrobků pro samotnou existenci a rozvoj podniku. Vzhledem k tomu, že tržby za prodej vlastních výrobků a služeb tvoří stěžejní část obrátu, podnik věnuje svým výrobkům trvalou pozornost. Výrobní činnost je úzce spjata s celkovou efektivností podniku a konkurenceschopností výrobků.

V současné době charakterizuje výrobní program podniku Pramet Tools dlouholetá tradice a specializace výrobků v oboru práškové metalurgie. Jedná se o technologický obor, jehož předmětem činnosti je výroba kovových a nekovových polotovarů a výrobků o speciálních vlastnostech.

Výrobní sortiment podniku zahrnuje v současné době více než 5 000 výrobků, nejčastěji se jedná o výrobu vyměnitelných břitových destiček pro obrábění a tváření, jejichž výroba se podílí na celkových tržbách přibližně 80 %.

Obrázek 1: Břitové destičky

Zdroj: Interní materiály společnosti Pramet Tools, s. r. o.

Od roku 2000 inovoval podnik Pramet Tools celý výrobní sortiment nástrojů pro třískové obrábění, jak po stránce materiálové, tak po stránce nových tvarů a geometrií nástrojů. Podnik také inovoval materiály pro tažirenské a tvářecí nářadí ze slinutých karbidů. Nový sortiment plně odpovídá požadavkům moderních technologických postupů a světovým trendům.

Hlavní výrobní sortiment podniku Pramet Tools, s. r.o. je tvořen následujícími dvěma skupinami výrobků.

➤ **Výroba slinutých karbidů**

Slinuté karbidy představují heterogenní slitiny a jejich výroba je zajištěna technologickým procesem práškové metalurgie. Výrobní sortiment v této oblasti představuje:

- vyměnitelné břitové destičky,
- jádra průvlaků,
- různé díly nástrojů pro lisovací a stříhací techniku.

➤ **Nástroje a nářadí ze slinutých karbidů**

Do této skupiny patří specializované výrobky, které se vyznačují vysokou tvrdostí a odolností proti opotřebení. Jedná se především o:

- ohýbací a střížné nástroje,
- rýsovací nářadí a nástroje pro keramický průmysl,
- speciální nástroje pro sekání, tažení a tváření za tepla,
- lisovací nástroje pro obor práškové metalurgie.

3.2 Pozice na trhu, hlavní konkurenti podniku

Co se týče pozice na trhu, podnik působí na trhu strojírenské výroby a to nejenom v České republice, ale také v zahraničí. V uplynulých letech došlo k rozvoji podniku a jeho expanzi na zahraniční trhy.

K tomu došlo díky založení nových poboček v podobě dceřiných společností, kdy podnik postupoval dle strategie vstupovat na mladé, rozvíjející se trhy, a to zejména střední a východní Evropy a zemí BRIC, tedy Brazílie, Rusko, Indie a Číny. V současné

době patří do skupiny Pramet Tools osm poboček. Jejich zakládání je v časové řadě zobrazeno v následující tabulce.

Tabulka 10: Přehled dceřiných společností podniku Pramet Tools, s. r. o.

Rok	Dceřiná společnost		Počet zaměstnanců
	Země	Název společnosti	
1995	Slovensko	Pramet Slovakia, s. r. o. Žilina	10
1996	Německo	Pramet GmbH, Erlangen	6
2000	Polsko	Pramet Sp. z o.o., Katowice	11
2002	Itálie	Pramet S.R.L., Milano	4
2007	Rusko	Pramet Tools, s.r.o., Moscow	7
2007	Ukrajina	Pramet Hungary	5
2008	Brazílie	Pramet Brazílie	4
2008	Indie	Pramet Indie	7

Zdroj: vlastní zpracování

Oblast konkurence představuje pro podnik další důležitou oblast pozornosti. Vzhledem k velikosti podniku a charakteru výroby představují konkurenci především zahraniční, svou velikostí srovnatelné podniky. V současné době jsou jimi následující společnosti.

➤ **Sandvik Coromant**

Jedná se o švýcarského výrobce v oblasti strojírenské výroby, jehož výrobní sortiment obsahuje více než 25 000 výrobků.

➤ **Iscar ČR, s. r. o.**

Iscar ČR představuje pobočku mateřské společnosti Iscar Ltd, která sídlí v izraelském Tefenu. Podnik se zabývá výrobou speciálních a inovativních nástrojů pro všechny aplikace třískového obrábění kovů.

➤ **Böhlerit Ges.m.b.H.& Co.**

Böhlerit je rakouskou společností, která vzhledem ke své dokonalosti představuje proslulého výrobce materiálů pro obrábění kovových a kompozitních materiálů, plastů a dřeva. Dále se zabývá výrobou slinutých karbidů pro otěruvzdorné aplikace, nástrojů pro soustružení, frézování apod. Právě v této oblasti představuje silného konkurenta pro podnik Pramet Tools.

4 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

4.1 Strategická analýza podniku

K tomu, aby bylo zhodnocení současného stavu podniku Pramet Tools úplné, je nutné kromě finanční analýzy zpracovat také základní strategickou analýzu. Jedná se o důležitý nástroj pro zhodnocení aktuální ekonomické situace podniku. Nejčastěji jde o analyzování jednotlivých faktorů vnějšího a vnitřního okolí podniku, které ovlivňují nebo v budoucnu mohou ovlivnit jeho fungování.

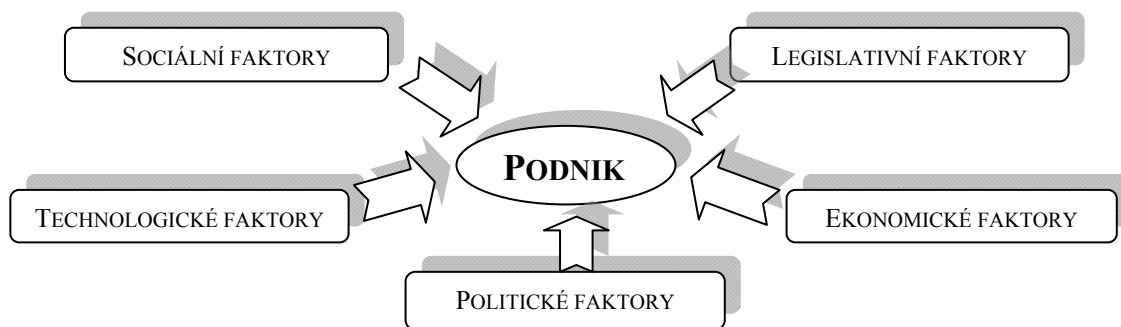
4.1.1 Analýza vnějšího prostředí

Analýza vnějšího prostředí je zaměřena na nalezení a zohlednění takových faktorů, které podnik nemůže svou vlastní činností ovlivnit. Běžně se v rámci této analýzy zpracovává analýza obecného a oborového okolí.

4.1.1.1 Analýza SLEPT – analýza obecného okolí

Pro zhodnocení obecného okolí jsem zvolila **analýzu SLEPT**. Jedná se jeden z nástrojů poznání ekonomického prostředí, jež ovlivňuje v podstatě každý podnik. Umožňuje zpracovat komplexní pohled na prostředí státu, regionu či kraje, který je nestabilní a mění se, přičemž je nutné zdůraznit, že se nezaměřuje pouze na současnou situaci, ale zkoumá i vývoj jednotlivých faktorů v budoucnu. V rámci této analýzy se obecné okolí zkoumá z pohledu pěti faktorů, jejichž počáteční písmena tvoří název analýzy. Jedná se tedy o faktory sociální, legislativní, ekonomické, politické a technologické.

Schéma 3: Model analýzy SLEPT

Zdroj: Převzato z elektronického zdroje⁴⁸

⁴⁸ SLEPT analýza. [online]. Převzato 6. 1. 2010.

Pro zpracování této analýzy jsem vycházela nejčastěji z dat Českého statistického úřadu a webového portálu Finance.cz, analýzu jsem se snažila zpracovat pro poslední sledované období, a to rok 2008. V analýze se snažím obsáhnout všechny výše uvedené faktory, které mají na podnik Pramet Tools vliv.

Sociální faktory

V rámci sociálních faktorů jsem se v první řadě zaměřila na **populaci České republiky** a to stěžejně na vnímání celosvětové finanční krize a očekávání jejích dopadů. Z výzkumu vyplynulo, že o finanční krizi se ve čtvrtém čtvrtletí 2008 zajímalo celkem 58 % respondentů, přičemž u 13 % z nich je zájem značný. Dopadů ekonomické krize se obává 66 % dotázaných, kdy mezi největší obavy patří znehodnocení či ztráta úspor a investic, snížení životní úrovně, snížení finančního příjmu a také obavy ze ztráty zaměstnání. Co se týče počtu obyvatel v České republice, tak za rok 2008 se počet obyvatel zvýšil o 86,4 tisíce na celkových 10 467,5 tisíce obyvatel, hlavní příčinou tohoto růstu byl příliv zahraniční migrace.

Oblast **dostupnosti pracovní síly a zaměstnanosti** je dalším důležitým sociálním faktorem. Ve čtvrtém čtvrtletí 2008 se celkový počet nezaměstnaných meziročně snížil o 22,1 tisíc osob, počet dlouhodobě nezaměstnaných se přitom snížil o 15,4 tisíc osob. Obecná míra nezaměstnanosti tak meziročně klesla o 0,5 procentního bodu na 4,4 %.

Průměrná měsíční hrubá mzda v ČR činila ve třetím čtvrtletí 2008 23 144 Kč, což bylo meziročně více o 7,9 %, konkrétně ve zpracovatelském průmyslu činila mzda 21 805 Kč, tedy pod republikovým průměrem.

Legislativní faktory

K legislativním faktorům, které mají značný vliv na podnikatelskou sféru, patří především **změny v jednotlivých zákonech**. Došlo například ke změnám v zákonu o dani z příjmu, kdy zákon začal brát v úvahu fakt, že je Česká republika členy Evropské unie a dále došlo ke změně v pravidlu nízké kapitalizace. Ke změnám došlo také v zákoně z přidané hodnoty (např. definice obratu). V rámci tohoto zákona došlo také ke značným změnám v oblasti leasingu, jehož hlavní změnou bylo zrušení pojmu finanční pronájem.

V oblasti **sociálního zabezpečení** došlo ke snížení sazby pojistného na sociální zabezpečení, kdy zaměstnavatelé začali odvádět o jedno procento z hrubé mzdy méně, než v roce 2007.

Znatelné změny nastaly také v oblasti **vyplácení nemocenské**. Od 1. 9. 2008 došlo ke změně ve výši nemocenské během prvních tří dnů pracovní neschopnosti, kdy se začalo vyplácet pouze 25 % průměrného dosaženého výdělku. Další změny proběhly od 1. 1. 2009, kdy se nemocenská začala vyplácet až k 15. dni pracovní neschopnosti a prvních 14 dní zaměstnanci náleží náhrada mzdy, vyplácená zaměstnavatelem. Po 31. 12. 2008 byly také změněny sazby pojistného na nemocenské pojištění (pro zaměstnavatele 2,3 % v roce 2009 a 1,4 % od roku 2010).

Ekonomické faktory

Tempo růstu **hrubého domácího produktu** bylo ve třetím čtvrtletí 2008 stále velmi dobré, a to nárůst o 4,7 % oproti předešlému čtvrtletí, ve čtvrtém čtvrtletí byl pak nárůst pouze 0,7 %. V roce 2008 dosáhl HDP hodnoty 3 689 miliard Kč, na jednoho obyvatele pak 353 701 Kč, celkově tak vzrostl o 3 % vzhledem k roku 2007.

Míra inflace se v průběhu roku 2008 postupně zvyšovala, až v prosinci došlo k mírnému poklesu na hodnotu 6,3 %. **Index spotřebitelských cen** se od září 2008 snižoval, ke konci roku 2008 činil 3,6 % vzhledem ke stejnému měsíci roku 2007.

Co se týče **průmyslové produkce**, ta byla v listopadu 2008 meziměsíčně nižší o 9,2 % a celkový meziroční pokles průmyslové produkce činil 17,4 %. Tržby z průmyslové produkce se meziročně snížily o 18,5 % a pokles nových průmyslových zakázek byl nižší o 30,2 %.

Česká národní banka také v roce 2008 snížila **základní úrokové sazby**, a to především v důsledku světové ekonomické krize. Z hodnoty 3,5 % (změna k 8. 8. 2008) klesla hodnota základní úrokové sazby na 2,25 %.

Věnovala jsem se také některým **fiskálním ukazatelům**. V roce 2008 činil vládní deficit -77,4 miliardy Kč, což v poměru k HDP představovalo -2,1 %. Vládní dluh

dosáhl ve stejném roce 1 104,9 miliard Kč a státní dluh 999,8 miliard Kč, přičemž v následujícím roce se očekával další růst těchto dluhů.

Politické faktory

V rámci politických faktorů jsem se zaměřila především na **hodnocení politické situace** v roce 2008. Z celkového pohledu je patrné, že politická situace v České republice je již delší dobu nestabilní. V roce 2008 fungovala v České republice koaliční vláda Mirka Topolánka. V období před říjnovými volbami do krajských zastupitelstev a senátu byla však s výsledky činnosti této vlády spokojena pouze jedna pětina obyvatel České republiky. Další čtyři pětiny vyjádřily svou menší či větší nespokojenost.

Co se týče struktury politických stran v parlamentu ČR, pak jimi byly v roce 2008 ODS, ČSSD, KSČM, Strana zelených a KDU-ČSL. Za nejsilnější stranu byla v roce 2008 považována Česká strana sociálně demokratická (ČSSD).

Názory na činnosti nejvyšších ústavních orgánů v České republice se v roce 2008 odvíjely od názoru na celkovou vnitropolitickou situaci. Vzhledem k tomu, že míra této spokojenosti byla dlouhodobě nízká (cca 24 %), také názory na výkon ústavních orgánů nebyly příliš příznivé. Nejvíce byli lidé spokojeni s výkonem činnosti prezidenta republiky Václava Klause.

Dlouhodobě platí, že s celkovou politickou situací v ČR jsou spokojenější pravicově orientovaní občané, především příznivci ODS. Zato levicově či středově orientovaní občané jsou již tradičně nespokojeni a silnou nespokojenost vyjadřují především příznivci KSČM, ČSSD nebo občané, kteří nejsou stoupenci žádné politické strany.

Technologické faktory

Jako klíčový technologický faktor lze v současné době považovat **výzkum a vývoj**, jakožto hybný prvek zvyšování produktivity, ekonomického růstu a zaměstnanosti.

Celkové výdaje na výzkum a vývoj v České republice činily v roce 2008 54 108 milionů Kč, přičemž nejvíce byly výdaje realizovány v podnikatelském sektoru, a to 33 486 milionů Kč. Ve srovnání s rokem 2007 se celkové výdaje na výzkum a vývoj snížily, a to nominálně v běžných cenách o 0,3 % a reálně ve stálých cenách 2000 o 2,0 %.

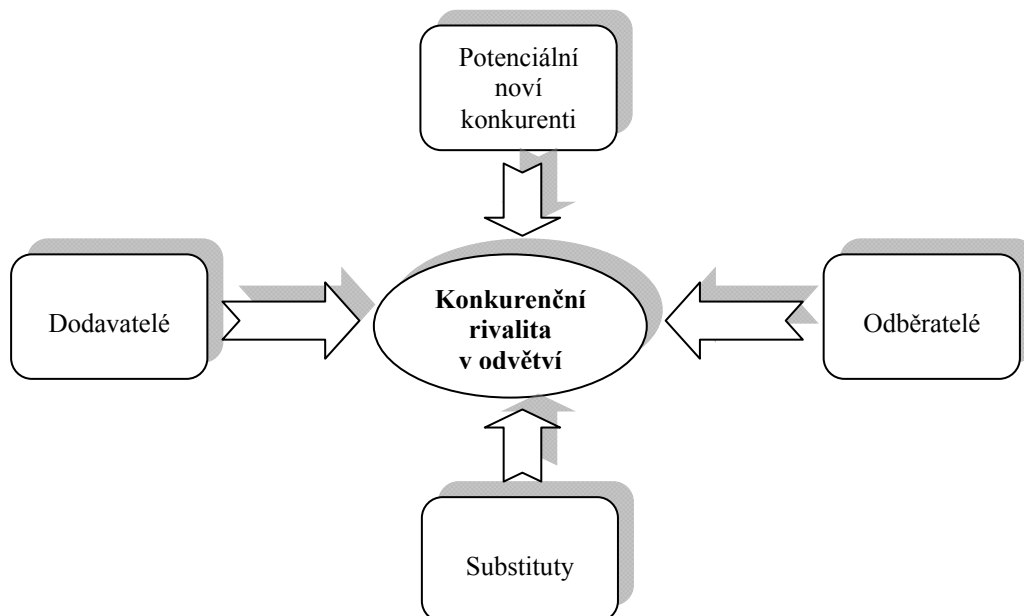
Nyní se blíže zaměřím na využití výsledků vědy a výzkumu v roce 2008. Nejvíce bylo výsledků vědy a výzkumu využito ve formě inovací stávajících systémů. V podnikatelském sektoru byly výsledky ve formě inovací využity na 1 392 pracovištích v České republice, což představuje 77,7 % celkového počtu. Konkrétně v Olomouckém kraji, kde sídlí podnik Pramet Tools, byly nové inovace využity v 87,1 % pracovištích tohoto kraje.

4.1.1.2 Porterův model - analýza oborového okolí

V rámci analýzy oborového okolí podniku Pramet Tools jsem zpracovala Porterův model pěti konkurenčních sil. Tento model určuje především konkurenční tlaky a rivalitu na trhu. Rivalita na trhu je odvislá od působení pěti konkurenčních sil, a to:

- *rivalita mezi stávajícími konkurenty* (konkurenční síla),
- *riziko vstupu potenciálních konkurentů* (snadnost či obtížnost vstupu, bariéry vstupu),
- *vyjednávací síla dodavatelů* (význam pozice dodavatelů),
- *vyjednávací síla odběratelů* (význam pozice odběratelů),
- *hrozba substitučních výrobků* (možnost nahraditelnosti výrobků).

Schéma 4: Porterův model pěti konkurenčních sil

Zdroj: Převzato z elektronického zdroje⁴⁹

⁴⁹ STŘELEČ, J. *Porterův model konkurenčních sil*. [online]. Převzato 6. 1. 2010.

Rivalita mezi stávajícími konkurenty

V odvětví strojírenského průmyslu se zaměřením na výrobu ze slinutého karbidu samozřejmě konkurence existuje a s rozvojem ekonomiky je stále zostřenější. V současné době v tomto odvětví existují čtyři hlavní konkurenční podniky, kteří si svou velikostí a šíří sortimentu navzájem rivalují. Těmito podniky jsou:

- *Pramet Tools, s. r. o.,*
- *Sandvik Coromant,*
- *Iscar ČR, s. r. o.,*
- *Böhlerit Ges.m.b.H.& Co.*

Jedná se o podniky působící na trzích v celosvětovém měřítku, jež mají své pobočky také na území České republiky. V odvětví existuje také řada menších podniků, které jsou však svojí velikostí a obratem pro vedoucí podniky v podstatě nevýznamné. Svojí podobou se tak konkurenční prostředí v tomto odvětví blíží podobě oligopolu se čtyřmi hlavními konkurenty.

Z pohledu srovnání podniku Pramet Tools se svými hlavními konkurenty vyplývá hlavní výhoda a nevýhoda pro podnik Pramet Tools. Hlavní výhodu představují především příznivé cenové relace výrobků v poměru s výkonem. Naopak výhodou konkurentů je široké portfolio výrobního sortimentu.

Riziko vstupu potencionálních konkurentů

Co se týče možnosti vstupu nových podniků do odvětví, komplexně lze říci, že je tento vstup do značné míry náročný. Existují zde jak bariéry vstupu do odvětví, tak i bariéry výstupu. Hlavním důvodem je především charakter výroby a také kapitálová náročnost založení podniku v tomto oboru.

V tabulce na následující straně jsem shrnula nejpodstatnější bariéry vstupu a bariéry výstupu z odvětví.

Tabulka 11: Bariéry vstupu a výstupu z odvětví

BARIÉRY VSTUPU DO ODVĚTVÍ	BARIÉRY VÝSTUPU Z ODVĚTVÍ
Ekonomika hromadné výroby	Nepříznivé dopady na spolupracující firmy
Vysoká kapitálová náročnost při založení podniku	Vysoké náklady na uzavření podniku
Cenové výhody dodávek	
Široký sortiment výrobků	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě interních materiálů⁵⁰

Vyjednávací síla dodavatelů

Síť dodavatelů podniku Pramet Tools je tvořena především firmami patřící do ovládající skupiny Seco Tools, které podniku dodávají 70 - 80 %⁵¹ dodávek materiálu a komponent. Dalšími dodavateli jsou tuzemské podniky s podílem 10 - 20 % na dodávkách a zbylou, nepatrnou část dodávek, zajišťují zahraniční podniky. Příležitostně také dochází k situaci, kdy podniku plynou dodávky od svých dceřiných společností nebo dokonce od konkurenční skupiny Sandvik. Jedná se však pouze o nepatrné částky.

Vzhledem k tomu, že hlavní dodavatel je představován skupinou Seco Tools, je jeho vyjednávací síla poměrně vysoká. Dodává většinu výrobního materiálu, který svým charakterem a cenou nelze obstarat od jiných dodavatelů. Na druhou stranu je tato vyjednávací síla umírněna blízkými vztahy spolupráce s ovládající skupinou Seco Tools.

Vyjednávací síla odběratelů

Hlavními odběrateli podniku Pramet Tools jsou firmy spadající do ovládající skupiny Seco Tools, dále dceřiné společnosti spadající do skupiny Pramet Tools, tuzemské podniky a ostatní zahraniční podniky. Zřídka také plynou podniku zakázky od firem patřící do konkurenční skupiny Sandvik, jejichž podíl na celkových zakázkách je však zanedbatelný.

⁵⁰ Interní materiály podniku Pramet Tools, s. r. o.

⁵¹ Jedná se o hodnoty za sledované období 2004 - 2008.

V průběhu sledovaného období došlo ke znatelné změně struktury odběratelských zakázek. Zatímco na počátku sledovaného období byla největší část zakázek směřována tuzemským podnikům a dceřiným společnostem, v průběhu období se podíl neustále snižoval ve prospěch podniků skupiny Seco Tools a v roce 2007 podíl zakázek pouze do této skupiny představoval téměř 50 %. Vzhledem k této skutečnosti je vyjednávací síla patrná nejvíce právě u ovládající skupiny Seco Tools, její intenzita však není nijak výrazná.

Hrozba substitučních výrobků

Na možnost nahraditelnosti výrobků ze slinutého karbidu lze nahlížet ze dvou pohledů. Co se týče přímé nahraditelnosti výrobků jiným, je tato hrozba nízká. Výrobní program je natolik specifický, že v podstatě neexistuje přímá nahraditelnost výrobků. Jejich užití do obráběcích a jiných průmyslových strojů je nepostradatelné a velice těžce nahraditelné např. jiným materiálem nebo způsobem výroby. Za jedinou možnost hrozby lze uvažovat formu nepřímého substitutu v situaci, kdy by byl vyvinut zcela nový technologický postup výroby vyměnitelných břitových destiček.

Na druhou stranu to však neznamená, že odběratelé mají možnost nákupu výrobků pouze u podniku Pramet Tools. Mohou totiž tyto výrobky o zcela stejných parametrech nakupovat u konkurenčních podniků. Z tohoto hlediska lze tedy výrobky konkurenčních podniků považovat za určitou formu substitutu.

4.1.2 Analýza vnitřního prostředí

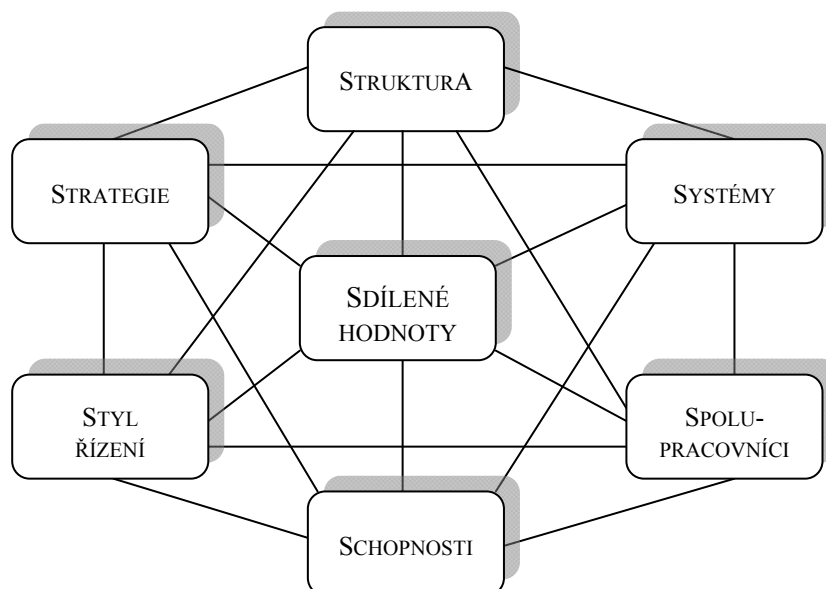
V této části strategické analýzy jsem se zaměřila na analýzu interního prostředí podniku Pramet Tools. V rámci této analýzy lze zpracovat např. analýzu marketingového mixu, identifikace kritických faktorů úspěchu aj. Ve své práci jsem se rozhodla zaměřit právě na identifikaci a analýzu kritických faktorů úspěchu. K tomu jsem využila **rámec „7S faktorů“** konzultační firmy Mc Kinsey.

4.1.2.1 Rámec „7S faktorů“

Rámec „7S faktorů“ představuje model, kterým lze celostně a efektivně organizovat podnik. Je založen na analýze sedmi vnitřních, vzájemně závislých faktorů, které pro podnik představují kritické faktory úspěchu. Úspěšný podnik musí tyto důležité faktory

neustále a rovnoměrně rozvíjet a komplexně určují způsob, jakým podnik funguje. Mezi tyto klíčové faktory úspěchu patří strategie, struktura podniku, systémy, sdílené hodnoty, spolupracovníci, schopnosti (dovednosti) a styl řízení v podniku. Jejich vzájemná provázanost je zobrazena v následujícím schématu.

Schéma 5: Rámec "7S faktorů"

Zdroj: Převzato z literatury⁵²

Strategie

Stejně jako u většiny společností je strategie podniku Pramet Tools charakterizována dlouhodobou orientací. Činnosti v podniku jsou účelně směřovány k naplnění strategických cílů.

Hlavní **podnikatelská strategie** je orientována na získání konkurenční výhody v oblasti nízkých nákladů a vysoké kvality výrobků. Důležitým prvkem strategie se tak stává konkurenční poměr výrobku cena/výkon. Odpovídá to i hlavnímu sloganu podniku: „Pramet - Váš partner ve snižování nákladů v obrábění a tváření“. Díky této strategii se podniku daří vyrábět s co nejnižšími výrobními náklady, čímž je možno stanovovat příznivé ceny produkovaných výrobků.

V roce 2008 byla nastartována strategie s názvem „Pramet Flight“, která podnikatelskou strategii převedla do specifitější podoby. Byly stanoveny hlavní i dílčí

⁵² RAIS, K. a DOSKOČIL, R. *Risk management*. 2007. s. 12.

cíle a celková strategie byla prezentována všem zaměstnancům podniku. Prostřednictvím ústředního hesla této strategie „*Sdílime Vaši výzvu*“ je vyjádřen způsob jednání v podniku, tj. společné hodnoty Pramet Tools. Těmito jsou:

- *nadšení pro zákazníky* (ztotožnění se zákazníky, vytváření oboustranných prospěšných a spolehlivých vztahů),
- *rodinný duch* (otevřené a přátelské prostředí, sdílení nápadů a znalostí),
- *osobní zaujetí* (hledání příležitostí, neustále zlepšování kvality a rychlosti).

Klíčovým cílem této strategie je do roku 2012 dosáhnout obratu ve výši tří miliard Kč. Mezi dílčí cíle patří:

- *efektivní řízení nákladů,*
- *vynikající spolupráce s distributory,*
- *zvýšení tržního podílu na stávajících trzích a získání tržního podílu na mladých rozvíjejících se trzích,*
- *zajištění kvality a spolehlivosti v základech,*
- *vytvoření a udržení prostředí pro kompetentní zaměstnance.*

Od těchto cílů se odvíjejí jednotlivé **funkční strategie** pro jednotlivé oddělení podniku. Jako příklad mohu uvést strategie v oblasti logistiky se systémem *Pramet ProLog*. Jedná se o automatizaci dodavatelského řetězce pomocí vydávacího systému *Point-of-use*, který umožňuje řídit zásoby, získávat informace a snižovat náklady.

Struktura

V rámci analýzy tohoto faktoru jsem se zaměřila na oblast organizační struktury podniku. Podnik Pramet Tools má vzhledem ke své velikosti široce rozvětvenou organizační strukturu. Vztahy nadřízenosti a podřízenosti jsou tvořeny vertikálně za pomoci poradenského štábu. Svoji strukturou se tedy organizační schéma podniku podobá liniově štábní struktuře.

Vrcholový management v podniku představuje ředitel společnosti, který za pomoci manažera strategie řídí jednotlivé útvary podniku, za jejichž fungování zodpovídá vedoucí (ředitel) daného útvaru. Každý vedoucí útvaru pak řídí nižší organizační

jednotky pod sebou až po řadové dělníky v dílnách. Základní schéma organizační struktury podniku přikládám v příloze č. 1.

Systémy

Podnik Pramet Tools plně využívá softwarový produkt *SAP* jako svého podnikového ERP systému. Systém zahrnuje velké množství aplikací, funkci Java jazyka aj. Spolehlivost fungování tohoto řídicího systému je zajištěno jednotlivými moduly, specifickými pro daný obor činností v podniku. Podnik využívá např. následujících modulů:

- *FI (Financial Accounting)* - finanční účetnictví,
- *CO (Controlling)* - kontroling,
- *HR (Human Resources)* - řízení lidských zdrojů,
- *MM (Material Management)* - skladové hospodářství a logistika,
- *SD (Sales and Distribution)* - podpora prodeje,
- *PP (Production Planning)* - plánování výroby.

Co se týče komunikace v rámci společnosti, podnik využívá informační systému *Lotus Notes* vyvinutý firmou IBM. Primární funkcí systému je email a další podnikové služby, jako je např. adresář, kalendář, plánovač aj. Výhodou je však možnost rozšíření databáze základní databáze o další aplikace. Tímto systémem je propojen nejen celý podnik, ale dochází k propojení se všemi dceřinými společnostmi, tj. v rámci celé skupiny Pramet Tools, a dále také s mateřskou společností.

Sdílené hodnoty

Sdílené hodnoty tvoří v podniku Pramet Tools jeho vnitřní kulturu, jejíž vytvoření pozitivně působí na neformální chování a spolupráci zaměstnanců v podniku. Těmito hodnotami jsou tzv. „*Společné hodnoty Pramet Tools, s. r. o.*“, které jsem blíže osvětlila již v předešlém textu v rámci analýzy strategie podniku. Kromě těchto hodnot se musí všichni zaměstnanci řídit tzv. „*Seco - etickým kodexem*“, který informuje zaměstnance o chování v nejrůznějších situacích. Jedná se např. o oblast týkající se zdraví a bezpečnosti při práci, úplatkářství, životního prostředí, angažovanosti ve společenství

a jiné. Etický kodex obdrží každý zaměstnanec neprodleně po nástupu do zaměstnání v podniku a jeho povinností je se tímto kodexem řídit.

Neformální komunikace je podporována taktéž spektrem společenských akcí, které podnik organizuje. K těmto akcím patří například každoročně konaný podnikový ples či vánoční večírek. Díky tomu dochází k příznivému rozvoji vztahů mezi zaměstnanci a konflikty na pracovišti se v podniku vyskytují pouze velmi zřídka.

Spolupracovníci

Pracovníci představují pro podnik důležitý kapitál. Vzhledem k tomu, že lidské zdroje představují klíčový zdroj zvyšování výkonnosti podniku, jde o oblast řízení, kterou nelze zanedbat. Podnik Pramet Tools má zaměstnaneckou politiku zařazenou v rámci své dlouhodobé strategie. Získat a udržet si kompetentní zaměstnance je jedním ze strategických cílů.

Pro rozvoj zaměstnanců v podniku existuje řada vzdělávacích a motivačních programů tak, aby se zaměstnanci se svojí prací sblížili a postupně s podnikem spojili svůj život i kariéru. Se zaměstnaneckou politikou je úzce spjata také budování vnitřní kultury a rozvoj neformální komunikace. Vzhledem k tomu, že jsem se této problematice věnovala v předchozím bodu analýzy (viz. Sdílené hodnoty), nebudu jej dále rozvádět.

V podniku ke konci roku 2008 pracovalo celkem 595 zaměstnanců, co se týče jejich struktury, přibližně 70 % všech pracovníků představují dělníci (výrobní i obslužní), kteří jsou dle jejich konkrétní kvalifikace rozděleny do výrobních divizí. Zbylou část zaměstnanců tvoří střední a vrcholoví manažeři, administrativní pracovníci a pracovníci výzkumu a vývoje.

Schopnosti (dovednosti)

Podnik Pramet Tools se zaměřuje na rozvoj znalostí a dovedností nejen technického a výrobního personálu, ale velký důraz je kladen také na kvalifikaci manažerů. Vzhledem k tomu, že manažeři řídí všechny organizační jednotky pod sebou, schopnosti a dovednosti musí začínat právě u nich. Pro manažery v podniku existuje celá řada vzdělávacích programů, které jsou zaměřeny mimo jiné na rozšíření odborných znalostí v oboru či prohlubování schopnosti adaptovat se rychle měnícímu prostředí podniku.

Styl řízení

Charakter řízení v podniku Pramet Tools lze charakterizovat jako autoritativní s prvky participace vedoucích pracovníků na řízení. Nejedná se tedy o zcela autoritativní styl, ale principiálně z něj vychází. Hlavní úkoly a cíle jsou direktivně stanovovány mateřskou společností, od nichž se odvíjí konkrétní úkoly pro Pramet Tools. Tyto konkrétní úkoly jsou již diskutovány manažery podniku na tzv. „*poradách vedení*“, dochází k jejich upřesnění, popřípadě upravení do reálné podoby.

4.2 Finanční analýza podniku

Hlavní náplní této části diplomové práce je pomocí elementárních metod finanční analýzy komplexně posoudit finanční situaci podniku Pramet Tools včetně vyvozujících závěrů. Dostávám se tedy ke stěžejní části práce, jejíž kvalitní zpracování a výsledná interpretace je důležitá pro dosažení cíle práce.

Při zpracování finanční analýzy využívám vybraných elementárních metod, které jsem v rámci teoretického rámce postupně popsala a v rámci následujícího metodického postupu zpracování jsou také stejně řazeny. U každé části jsou analyzované oblasti interpretovány a tam, kde je to vhodné a účelné, jsou výsledky doplněny grafem.

4.2.1 Analýza absolutních ukazatelů

4.2.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýzu jsem zpracovala pro nejdůležitější položky účetních výkazů, tedy rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu cash flow.

Horizontální analýzy rozvahy

Z celkového pohledu výše **celkových aktiv (celkového majetku)**, stejně jako zdroje financování, ve sledovaném období zaznamenala každoroční nárůst. V první řadě tento fakt odpovídá stálému rozvoji a rozšiřování podniku.

Podrobněji jsou změny výše vybraných položek aktiv zobrazeny v tabulce č. 12 na následující straně a vývoj položek pasiv pak v tabulce č. 13. Hodnoty změn jsou vyjádřeny jak v absolutní hodnotě (v tis. Kč), tak i procentuálně.

Tabulka 12: Horizontální analýzy aktiv v letech 2004 - 2008

Rok / Položka rozvahy	změna 2004-2005		změna 2005-2006		změna 2006-2007		změna 2007-2008	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
AKTIVA CELKEM	280 562	39,93	328 731	33,43	256 604	19,56	110 981	7,08
Pohl. za upsaný VK	-	-	-	-	-	-	-	-
Dlouhodobý majetek	120 717	31,65	176 680	35,19	139 120	20,50	123 093	15,05
Dlouhodobý nehm. majetek	-383	-55,11	283	90,71	1 625	273,11	-1 234	-55,59
Dlouhodobý hmotný majetek	115 928	30,75	175 437	35,59	129 412	19,36	127 661	16,00
Dlouhodobý fin. majetek	5 172	142,91	960	10,92	8 083	82,89	-3 334	-18,70
Oběžná aktiva	159 801	49,88	152 323	31,72	117 130	18,52	-11 991	-1,60
Zásoby	26 793	16,86	107 660	57,97	24 068	8,20	71 372	22,48
Dlouhodobé pohledávky	26 370	-	82 729	313,72	-56 155	-51,47	-52 944	-100,00
Krátkodobé pohledávky	23 443	15,58	37 116	21,34	124 079	58,80	1 836	0,55
Krátkodobý fin. majetek	83 195	755,91	-75 182	-79,81	25 138	132,17	-32 255	-73,05
Ostatní aktiva	44	4,86	-272	-28,63	354	52,21	-121	-11,73

Zdroj: Vlastní zpracování

Nárůst majetku byl zapříčiněn růstem **dlouhodobých aktiv (dlouhodobého majetku)**. Nejrazantnější růst byl zaznamenán v roce 2006 ve srovnání s rokem 2005, kdy růst přesahoval 170 milionů Kč. Tento růst byl zapříčiněn především potřebou získání majetku pro založení dceřiných společností v následujících letech. Naopak pouze mírný nárůst byl realizován v mezidobí 2007 - 2008. Hlavním důvodem je vypuknutí světové ekonomické krize v září 2008. Podnik ihned pozastavil plánované investice, v roce 2008 pouze dobíhaly investice započaté v průběhu roku 2008, ale nové investice byly zcela zastaveny.

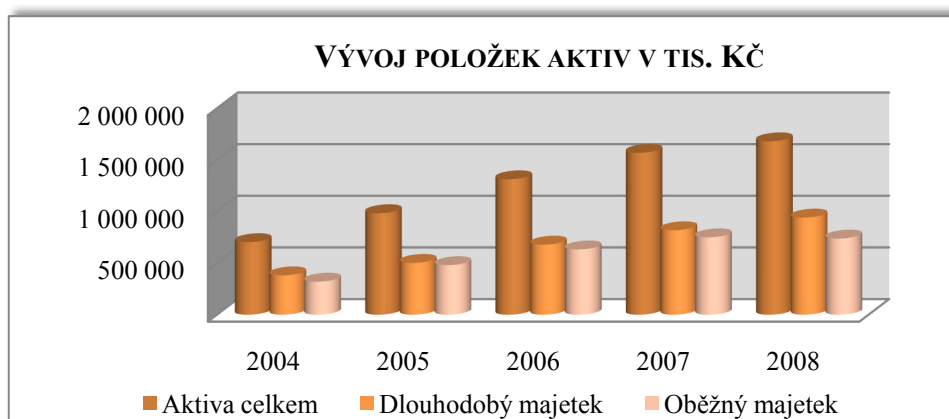
Co se týče **oběžných aktiv**, do roku 2007 byl zaznamenán rostoucí trend, avšak růst nebyl příliš dynamický. V roce 2008 došlo dokonce ke snížení oběžných aktiv, což odpovídá dlouhodobé strategii podniku směřující ke snižování a efektivnímu řízení nákladů, dalším důvodem bylo také splacení dlouhodobých pohledávek. Právě dlouhodobé pohledávky byly primárním zdrojem snížení oběžných aktiv. Ty se od roku 2006 neustále snižovaly a v roce 2008 došlo k jejich celkovému splacení. I přesto, že snahou podniku je postoupné snižování zásob v rámci efektivního řízení, v roce 2008 došlo k jejich zvýšení o téměř 23 %, což lze odůvodnit útlumem plánovaných zakázek v roce 2008. Ryze nestabilní vývoj byl patrný u krátkodobého finančního majetku. Podnik nedrží na svých účtech vysoké objemy pohotových prostředků z důvodu čerpání

výhodného kontokorentního úvěru. Jakmile podnik zaznamená velký nárůst pohotových prostředků, v nejbližší době je jimi splácen kontokorentní úvěr.

Přechodné účty aktivní jsou tvořeny v podstatě z celé části náklady příštích období. Jedná se o velmi malé částky, které představují nejčastěji předplacení položek nákladů, které budou představovat náklady v následujícím období.

Vývoj hlavním položek aktiv je zobrazen také v následujícím grafu.

Graf 1: Vývoj vybraných položek aktiv v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 13: Horizontální analýza pasiv v letech 2004 - 2008

Rok / Položka rozvahy	změna 2004 - 2005		změna 2005 - 2006		změna 2006 - 2007		změna 2007 - 2008	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
PASIVA CELKEM	280 562	39,93	328 731	33,43	256 604	19,56	110 981	7,08
Vlastní kapitál	187 845	41,09	201 115	31,18	67 121	7,93	-145 666	-15,95
Základní kapitál	75 000	30,00	-	-	10 000	3,08	-	-
Rezervní fondy a ost. fondy	6 373	36,59	8 709	36,61	-	-	1 000	3,08
Výsledek hosp. min. let	-53 904	-84,47	79 619	803,66	101 528	113,41	6 945	3,64
Výsledek hospodaření	160 859	126,19	113 200	39,26	-43 583	-10,85	-153 330	-42,84
Cizí zdroje	92 717	37,76	127 564	37,71	182 228	39,12	263 322	40,63
Rezervy	-4 139	-9,71	-11 183	-29,05	-8 207	-30,05	-6 640	-34,76
Dlouhodobé závazky	-18 697	-100,00	-	-	-	-	41 669	-
Krátkodobé závazky	10 309	6,96	47 977	30,29	32 124	15,56	-27 482	-11,52
Bankovní úvěry a výpomoci	105 244	291,39	90 770	64,21	158 311	68,20	255 775	65,51
Ostatní pasiva	-	-	52	-	7 255	13951,92	-6 675	-91,35

Zdroj: Vlastní zpracování

Z celkového hlediska lze říci, že způsob financování podniku se v průběhu sledovaného období změnil. Zatímco v roce 2004 podnik financoval svůj majetek z 65 % z vlastních zdrojů a pouze 35 % z cizích zdrojů, v roce 2008 byly tyto hodnoty přibližně 45 : 55 ve prospěch cizího kapitálu. Z hlediska celkových průměrných nákladů na kapitál (WACC) lze tento fakt charakterizovat jako horní hranici přijatelnosti, další zvyšování cizího kapitálu by však mohlo podniku způsobit problémy se získáním bankovních úvěrů apod.

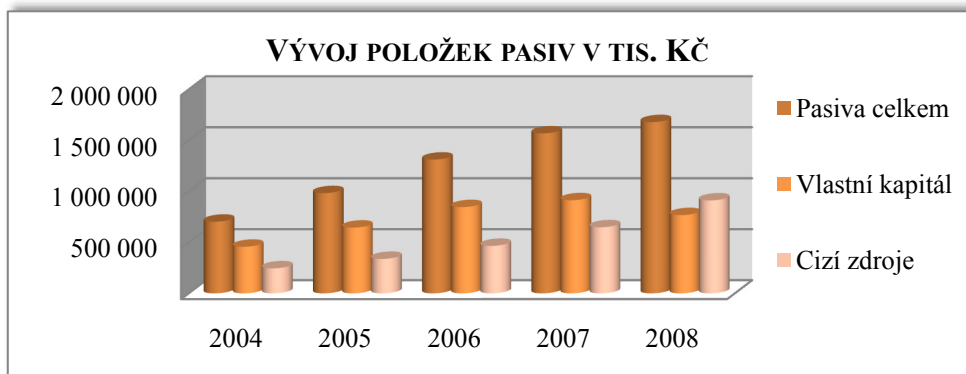
Za sledované období došlo dvakrát ke zvýšení hodnoty **základního kapitálu**, v roce 2004 byl základní kapitál zvýšen o 75 milionů Kč a v roce 2007 o dalších 10 milionů Kč. V obou případech šlo o vklad mateřské společnosti.

Z vývoje **hospodářského výsledku běžného období** je patrné, že podnik dosahoval nejvyšších zisků v roce 2006. Další roky již došlo k poklesu zisku, který byl způsoben úbytkem zakázek. I přesto hodnota ROI v roce 2008 přesahuje 21 %, což lze hodnotit pozitivně.

Stěžejní část **cizích zdrojů** je tvořena bankovními úvěry, jejich růst je patrný po celé sledované období. Razantní zvýšení jejich hodnoty bylo realizováno v průběhu roku 2008, kdy podnik získal výhodný krátkodobý kontokorentní úvěr. V roce 2008 vznikl podniku také dlouhodobý závazek v hodnotě přesahující 40 milionů Kč, jehož celá hodnota představuje odložený daňový závazek.

Co se týče **ostatních pasiv**, vysoká hodnota byla zaznamenána v roce 2007, kdy podnik realizoval znatelné výdaje příštích období.

Graf 2: Vývoj vybraných položek pasiv v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty

V rámci horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty se nejprve zaměřím na strukturu a vývoj jednotlivých položek tržeb, vývoj nákladů a dále na vývoj hospodářských výsledků. Tabulka č. 14 zobrazuje vývoj položek tohoto výkazu.

Tabulka 14: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztrát v letech 2004 - 2008

Rok / Položka výkazu	změna 2004 - 2005		změna 2005 - 2006		změna 2006 - 2007		změna 2007 - 2008	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Tržby za prodej zboží	27 147	25,87	33 975	25,72	45 033	27,12	-9 702	-4,60
Náklady vynaložené na prodej zboží	12 177	15,36	13 647	14,92	39 775	37,84	-4 602	-3,18
Obchodní marže	14 970	58,37	20 328	50,05	5 258	8,63	-5 100	-7,70
Tržby za prodej vlastních vyr. a služeb	182 077	26,54	201 373	23,20	291 002	27,21	5 672	0,42
Výkonová spotřeba	83 302	24,51	137 095	32,40	150 141	26,80	21 297	3,00
Přidaná hodnota	111 156	28,08	109 208	21,54	129 630	21,04	-13 725	-1,84
Osobní náklady	17 530	13,38	18 496	12,45	36 779	22,01	52 538	25,77
Odpisy DNM a DHM	571	0,94	20 560	33,64	22 551	27,61	19 866	19,06
Tržby z prodeje DM a materiálu	-10 064	-52,70	-2 212	-24,49	6 494	95,19	-4 146	-31,14
Celkové tržby	199 160	24,59	233 136	23,10	342 529	27,57	-8 176	-0,52
Provozní výsledek hospodaření	110 428	61,74	88 625	30,63	81 233	21,49	-101 133	-22,03
Fin. výsledek hospodaření	4 193	84,01	-13 666	-1712,53	15 711	108,62	-11 939	-957,42
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	160 859	126,19	113 200	39,26	-43 583	-10,85	-153 330	-42,84
Výsledek hospodaření za účetní období	160 859	126,19	113 200	39,26	-43 583	-10,85	-153 330	-42,84
Výsledek hospodaření před zdaněním	114 621	65,92	74 959	25,98	96 944	26,67	-113 072	-24,56

Zdroj: Vlastní zpracování

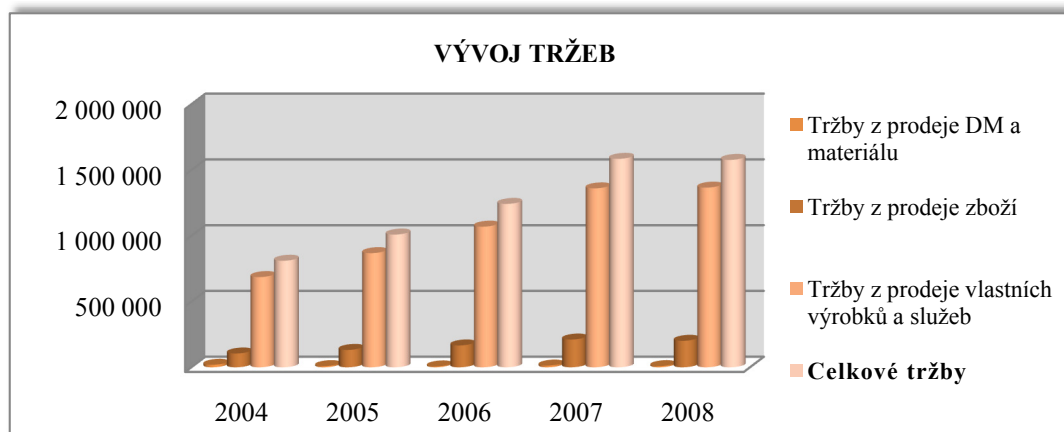
Co se týče **celkových tržeb**, do jejich výpočtu jsem započítala hlavní tři položky, a to tržby za prodej zboží, tržby za prodej vlastních výrobků a služeb a tržby z prodeje DM a materiálu.

Z analýzy struktury celkových tržeb vyplývá, že stěžejní část celkových tržeb představují tržby za prodej vlastních výrobků a služeb (87 % v roce 2008). Lze tedy potvrdit, že je Pramet Tools výrobním podnikem. Celkové tržby se po sledované období průběžně zvyšovaly každý rok o průměrně 25 % až do roku 2008, kdy došlo k jejich

poklesu o 0,52 %. Podíl jednotlivých složek tržeb na celkových tržbách je zobrazen grafem č. 3.

Graf 3: Vývoj tržeb v letech 2004 - 2008

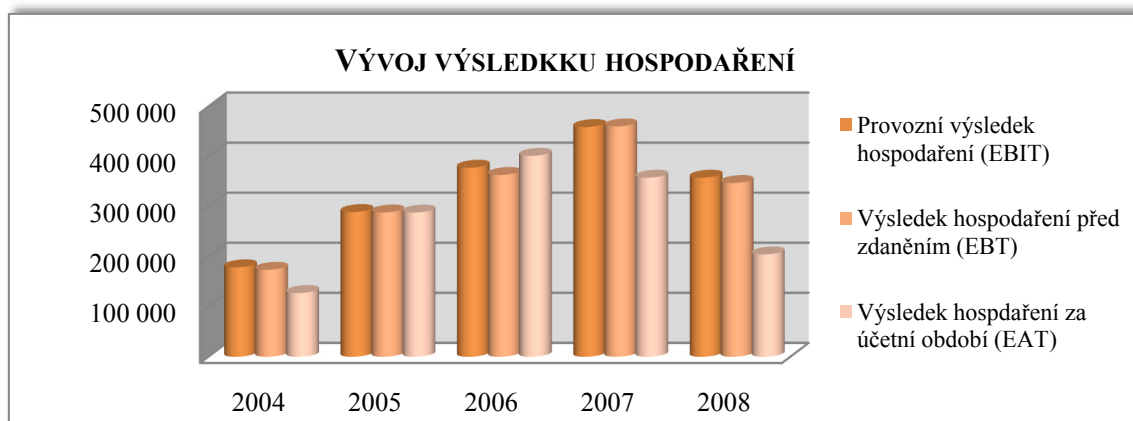
Zdroj: Vlastní zpracování

Z horizontální analýzy je dále patrné, že všechny **položky nákladů** se po celé sledované období zvyšovaly. I přestože v roce 2008 došlo k poklesu celkových tržeb, nákladové položky stále rostly. Na základě této skutečnosti lze vysvětlit pokles čistého výsledku hospodaření (EAT) o téměř 43 %. Zvýšení osobních nákladů bylo zapříčiněno především zvýšením mezd pracovníků a růst odpisů odpovídá růstu dlouhodobého majetku podniku.

Co se týče vývoje **provozního výsledku hospodaření**, jeho vývoj zaznamenával každoroční rostoucí trend, a to až do roku 2008, kdy jeho pokles představoval 22,03 %.

Jestliže se nyní zaměřím na **čistý výsledek hospodaření za účetní období (EAT)**, je zde patrný odlišný vývoj ve srovnání s provozním výsledkem hospodaření. Čistý výsledek hospodaření zaznamenával růst pouze do roku 2006, v roce 2007 již klesá nejprve o téměř 11 % a v roce 2008 o 43 %. Důležitou roli hraje v této skutečnosti daň z příjmů za běžnou činnost. V roce 2006 totiž podnik evidoval odložený přeplatek na dani, který dvojnásobně převyšoval daň splatnou v daném roce. Čistý hospodářský výsledek tak v tomto roce vykazoval vyšší hodnotu než provozní výsledek hospodaření. Výše jednotlivých druhů výsledku hospodaření ve sledovaných letech zobrazuje graf č. 4 na následující straně.

Graf 4: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Horizontální analýzy výkazu cash flow

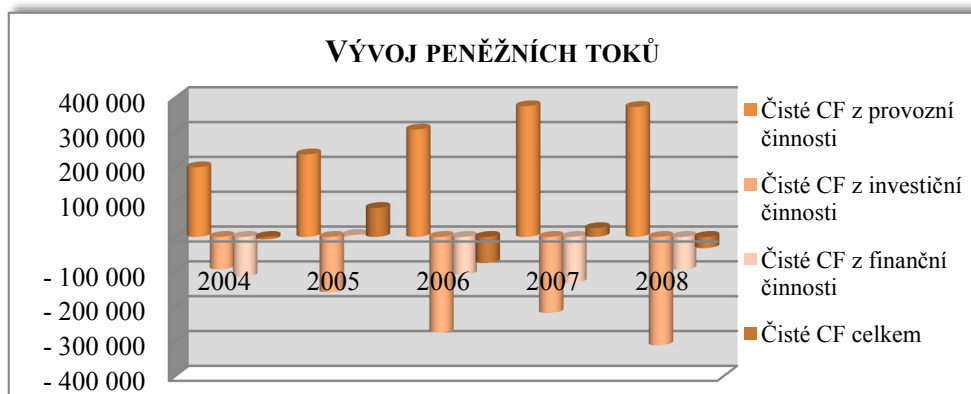
V poslední části horizontální analýzy jsem věnovala pozornost vývoji peněžních toků, který je zobrazen následující tabulkou a grafem.

Tabulka 15: Vývoj peněžních toků za období 2004 - 2008

Rok / Položka přehledu	změna 2004 - 2005		změna 2005 - 2006		změna 2006 - 2007		změna 2007 - 2008	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Čisté CF z provozní činnosti	37 083	18,54	71 123	30,00	67 049	21,76	-2 075	-0,55
Čisté CF z investiční činnosti	-66 075	-71,02	-115 026	-72,29	55 730	20,33	-92 782	-42,48
Čisté CF z finanční činnosti	119 251	104,60	-114 474	2182,95	-22 459	-20,56	37 464	28,45
Čisté CF celkem	90 259	1 277,73	-158 377	-190,37	100 320	133,44	-57 393	-228,31

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 5: Vývoj peněžních toků za období 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Provozní Cash flow, jakožto důležitý ukazatel finančního zdraví, má rostoucí trend až do roku 2007, kdy tempo růstu bylo rychlé. V roce 2006 dosahoval meziroční růst až 30 %.

V roce 2008 byl zaznamenán mírný pokles, avšak pouze o 0,55 %, což bylo způsobeno nižší výkonností podniku v daném roce. I přesto zůstává provozní cash flow v relativně vysokých kladných hodnotách, což lze hodnotit pozitivně.

Peněžní toky z investiční činnosti jsou po celé sledované období záporné a poukazuje to na skutečnost, že se podnik rozvíjí a investuje primárně do dlouhodobého hmotného majetku. Nejvíce investic bylo realizováno v roce 2008 a naopak nejméně v roce 2004.

Taktéž hodnota **Cash flow z finanční činnosti** je po celé sledované období (kromě roku 2005) záporné. Hlavním zdrojem je především nutnost vyplácení dividend a podílů na zisku. Nejnižší hodnota byla patrná v roce 2007.

Co se týče **čistého zvýšení nebo snížení peněžních prostředků**, jeho hodnota meziročně kolísá. V roce 2005 a 2007 vykazuje kladné hodnoty, tedy čisté zvýšení peněžních prostředků pro volné disponování. Naopak v ostatních letech jsou hodnoty záporné, značící nedostatek finančních prostředků.

4.2.1.2 Vertikální analýza

Pomocí vertikální analýzy se sleduje proporcionalita jednotlivých položek účetních výkazů ve srovnání se základní veličinou. V rámci vertikální analýzy jsem se zaměřila na analýzu struktury celkových aktiv, celkových pasiv a strukturu tržeb.

Vertikální analýza aktiv

V tabulce č. 16 na následující straně je zobrazena struktura celkových aktiv a její změny v průběhu sledovaného období.

Tabulka 16: Struktura celkových aktiv v letech 2004 - 2008

Rok / Položka rozvahy	2004	2005	2006	2007	2008
	v %	v %	v %	v %	v %
AKTIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Dlouhodobý majetek	54,28	51,06	51,74	52,14	56,03
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,10	0,03	0,05	0,14	0,06
Dlouhodobý hmotný majetek	53,66	50,14	50,95	50,86	55,11
Dlouhodobý finanční majetek	0,52	0,89	0,74	1,14	0,86
Oběžná aktiva	45,59	48,84	48,21	47,79	43,92
Zásoby	22,62	18,89	22,36	20,24	23,15
Dlouhodobé pohledávky	-	2,68	8,32	3,37	-
Krátkodobé pohledávky	21,41	17,69	16,08	21,36	20,06
Krátkodobý finanční majetek	1,57	9,58	1,45	2,82	0,71
Ostatní aktiva	0,13	0,10	0,05	0,07	0,05

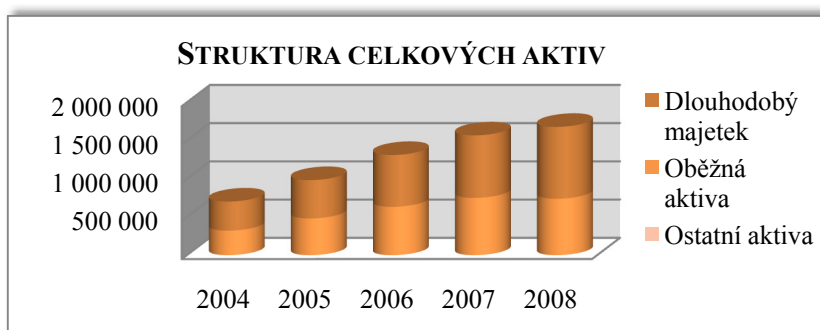
Zdroj: Vlastní zpracování

Podnik eviduje více **dlouhodobého majetku** (56 % v roce 2008), nežli oběžného (44 % v roce 2008). Z toho lze usoudit, že se jedná o kapitálově těžký podnik. Tento fakt odpovídá skutečnosti, že podnik Pramet Tools je strojírenským podnikem, který pro zhodnocení svých oběžných aktiv potřebuje velké výrobní haly, stroje a jiná výrobní zařízení. Tomu odpovídá také struktura dlouhodobého majetku, která je téměř z celé části tvořena dlouhodobým hmotným majetkem. Podíl dlouhodobého majetku na celkových aktivech nezaznamenal po sledované období žádné výrazné změny, jeho výše se stále pohybovala kolem 50 %, pouze v roce 2008 je zaznamenáno zvýšení tohoto podílu na 56 %, které bylo způsobeno investováním podniku do nákupu dalšího dlouhodobého hmotného majetku.

Podíl **oběžných aktiv** se ve sledovaném období pohyboval v rozmezí 43 - 48 %. V posledních letech je patrné snižování podílu oběžných aktiv ve prospěch dlouhodobého majetku. Co se týče struktury oběžných aktiv, hlavními složkami jsou zásoby a krátkodobé pohledávky, nepatrná část je tvořena krátkodobým finančním majetkem (kromě roku 2005). Je zde jasně viditelné, že si podnik ponechává pouze minimální hodnoty pohotových peněžních prostředků.

Podíl **ostatních aktiv** na celkových aktivech je v podstatě zanedbatelný, po celé sledované období nedosáhne ani hodnoty 0,2 %. Struktura celkových aktiv je vyobrazena následujícím grafem.

Graf 6: Struktura celkových aktiv v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Vertikální analýza pasiv

Pomocí vertikální analýzy pasiv jsem zkoumala strukturu zdrojů financování a vývoj této struktury. Pozornost jsem zaměřila také na tzv. „**zlatá pravidla**“ a jejich dodržování v podniku Pramet Tools. Vertikální analýza pasiv je zpracována v následující tabulce.

Tabulka 17: Struktura celkových pasiv v letech 2004 - 2008

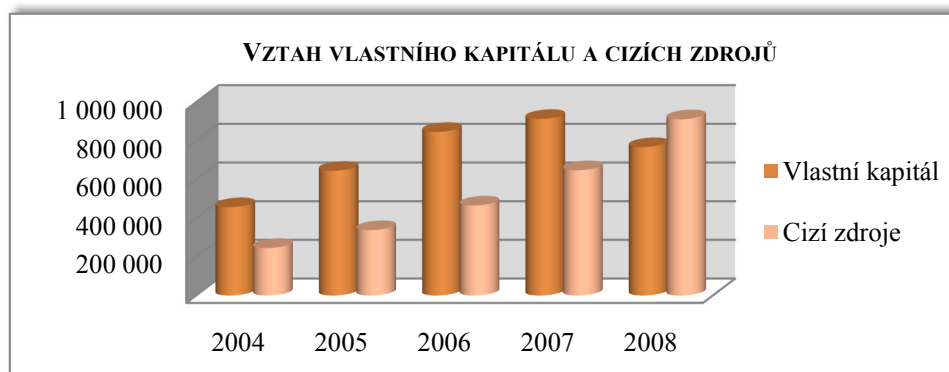
Rok / Položka rozvahy	2004	2005	2006	2007	2008
	v %	v %	v %	v %	v %
PASIVA CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Vlastní kapitál	65,05	65,60	64,49	58,22	45,70
Základní kapitál	35,58	33,06	24,77	21,36	19,95
Výsledek hospodaření minulých let	9,08	1,01	6,82	12,18	11,79
Výsledek hospodaření	18,14	29,32	30,61	22,82	12,18
Cizí zdroje	34,95	34,40	35,51	41,32	54,26
Rezervy	6,07	3,91	2,08	1,22	0,74
Dlouhodobé závazky	2,66	-	-	-	2,48
Krátkodobé závazky	21,08	16,11	15,73	15,21	12,56
Bankovní úvěry a výpomoci	5,14	14,38	17,69	24,89	38,48
Ostatní pasiva	-	-	0,003	0,46	0,04

Zdroj: Vlastní zpracování

V první řadě jsem se zaměřila na **zlaté pravidlo vyrovnávání rizika**, které se zabývá vztahem mezi vlastním a cizím kapitálem. V grafu č. 7 je tento vztah vyjádřen. Z hlediska nízkého rizika je požadováno, aby vlastní kapitál převyšoval cizí kapitál. Tento požadavek podnik splňuje až do roku 2007, avšak v roce 2008 se podíl vlastního kapitálu razantně snižuje ve prospěch cizího kapitálu. Hlavním zdrojem zvýšení cizího

kapitálu je získání krátkodobého bankovního úvěru. Po celé sledované období je patrná změna v přístupu k financování podniku. Zatímco v roce 2004 podnik financoval své aktivity z 65 % z vlastních zdrojů a pouze 35 % z cizích zdrojů, v roce 2008 je tomu zcela jinak (46 % vlastního kapitálu a 54 % cizího kapitálu). Podnik tak nejprve volil bezpečnější, avšak dražší variantu a postupně přecházel k levnější, ale značně rizikovější variantě financování cizími zdroji. Z hlediska celkových průměrných nákladů na kapitál (WACC) lze poměr vlastních a cizích zdrojů v roce 2008 považovat za hranici přijatelnosti, další zvyšování cizích zdrojů bych však podniku nedoporučovala.

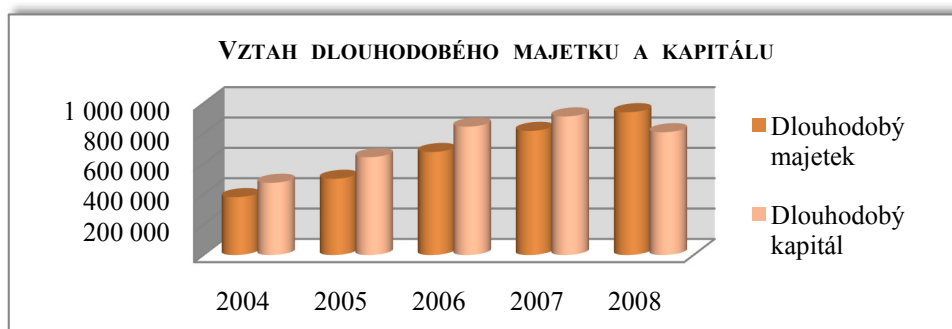
Graf 7: Pravidlo vyrovňování rizika - vztah vlastního kapitálu a cizích zdrojů

Zdroj: Vlastní zpracování

Zlaté bilanční pravidlo popisuje vztah dlouhodobého majetku a dlouhodobého kapitálu, kdy je požadována sladěnost těchto dvou složek, tedy aby byl dlouhodobý majetek kryt z dlouhodobých zdrojů. Dlouhodobý majetek by tak měl být menší nebo roven dlouhodobému kapitálu. Zlaté bilanční pravidlo je zobrazeno v grafu č. 8, kdy jsem dlouhodobý kapitál vyjádřila sumou vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků.

Graf 8: Zlaté bilanční pravidlo - vztah dlouhodobého majetku a kapitálu

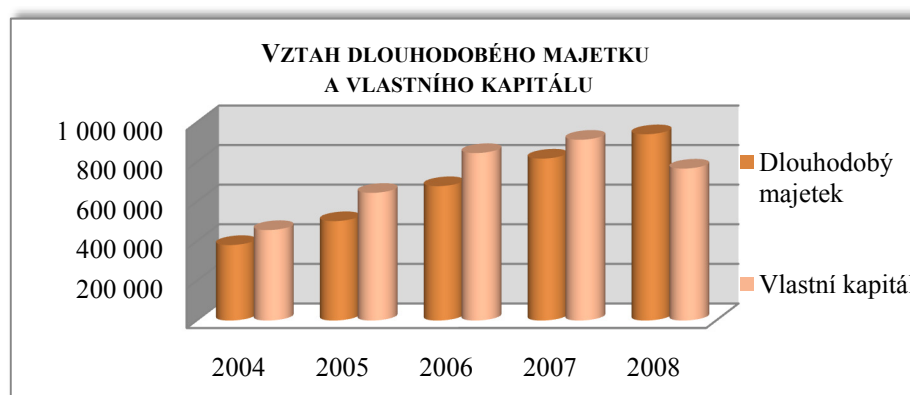

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafu je patrné, že do roku 2007 je zlaté bilanční pravidlo splněno, dlouhodobý majetek a dlouhodobý kapitál jsou v souladu, což hodnotím pozitivně. Pouze v roce 2008 je toto pravidlo porušeno a část dlouhodobého majetku je tedy kryta z krátkodobého kapitálu, což představuje relativně rizikovou variantu.

Úzce se zlatým bilančním pravidlem souvisí **pravidlo pari**, které vyžaduje, aby hodnota vlastního kapitálu byla nižší než hodnota dlouhodobého majetku, a to právě z důvodu, aby zbyl prostor pro krytí dlouhodobého majetku z dlouhodobých cizích zdrojů. Pravidlo pari zobrazuje následující graf.

Graf 9: Pravidlo pari - vztah dlouhodobého majetku a vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že pravidlo pari je splněno pouze v roce 2008, je zřejmé, že podnik veškerý svůj dlouhodobý majetek financuje pouze vlastním kapitálem (kromě roku 2008). V roce 2008 je sice pravidlo pari splněno a zbývá zde rezerva pro financování z dlouhodobých cizích zdrojů, díky zlatému bilančnímu pravidlu však bylo zjištěno, že tato rezerva je převážně kryta z krátkodobých cizích zdrojů, což je pro podnik znatelně levnější, avšak rizikovější.

Vertikální analýza tržeb a tvorby zisku

V následující části se zaměřuji na strukturu tržeb a postup tvorby zisku. V rámci analýzy jsem vycházela z celkových tržeb, do kterých jsem započítala tržby za prodej zboží, tržby za prodej vlastních výrobků a služeb a tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu. I přesto, že stěžejní část tržeb je představována tržbami z vlastních

výrobků a služeb, považuje za účelné započítat i další složky tržeb. Strukturu tržeb, položky nákladů a tvorbu zisku zobrazuje tabulka č. 18.

Tabulka 18: Vertikální analýza tržeb a tvorby zisku za období 2004 - 2008

Rok / Položka výkazu	2004	2005	2006	2007	2008
	v %	v %	v %	v %	v %
TRŽBY CELKEM	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Tržby za prodej zboží	12,96	13,09	13,37	13,32	12,77
Náklady vynaložené na pr. zboží	9,79	9,06	8,46	9,14	8,90
Tržby za prodej vl. výr. a služeb	84,69	86,02	86,08	85,84	86,65
Výkonová spotřeba	41,95	41,93	45,10	44,82	46,41
Přidaná hodnota	48,87	50,24	49,60	47,06	46,43
Osobní náklady	16,18	14,72	13,45	12,86	16,26
Daně a poplatky	0,06	0,04	0,03	0,03	0,04
Odpisy DN a DH majetku	7,48	6,06	6,58	6,58	7,87
Tržby z prodeje DM a materiálu	2,36	0,90	0,55	0,84	0,58
Ostatní provozní výnosy	0,84	1,00	0,75	0,76	0,64
Ostatní provozní náklady	1,84	1,57	1,28	0,55	0,59
Provozní výsledek hospodaření	22,08	28,67	30,42	28,97	22,71
Finanční výsledek hospodaření	-0,62	-0,08	-1,16	0,08	-0,68
Daň z příjmů za běžnou činnost	5,73	0,02	-3,06	6,46	9,05
Výsledek hosp. za běžnou činnost	15,74	28,57	32,32	22,59	12,98
Mimořádný výsledek hospodaření	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledek hosp. za účetní období	15,74	28,57	32,32	22,59	12,98

Zdroj: Vlastní zpracování

Z provedené analýzy je patrné, že po celé sledované období je struktura tržeb a položek nákladů relativně stabilní, u některých položek došlo k mírnému poklesu, u jiných zase k mírnému růstu. Znatelnějších změn došlo pouze u položky daně z příjmů za běžnou činnost, kde jsou znatelné výkyvy ve struktuře. Tento fakt lze odůvodnit vysokým přeplatkem odložené daně v roce 2005 a 2006, který v daných letech převyšoval daň splatnou. Z celkového hlediska lze usoudit, že v podniku nedošlo k žádným razantním změnám, které by znatelně ovlivnily strukturu tržeb a položek nákladů.

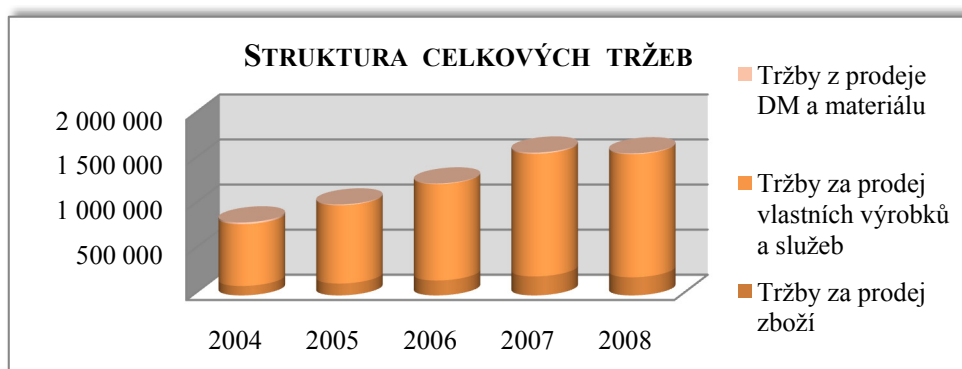
Důležitým poznatkem je, že po všechna sledovaná období celkové tržby převyšují celkové náklady, tudíž podnik tvořil zisk. Z hlediska rentability celkových tržeb se podnik nacházel na svém vrcholu v roce 2006, kdy rentabilita přesahuje 32 %.

I přestože v roce 2008 došlo ke znatelnému poklesu zisku, rentabilita celkových tržeb zůstává vyšší než 12 %, což hodnotím pozitivně.

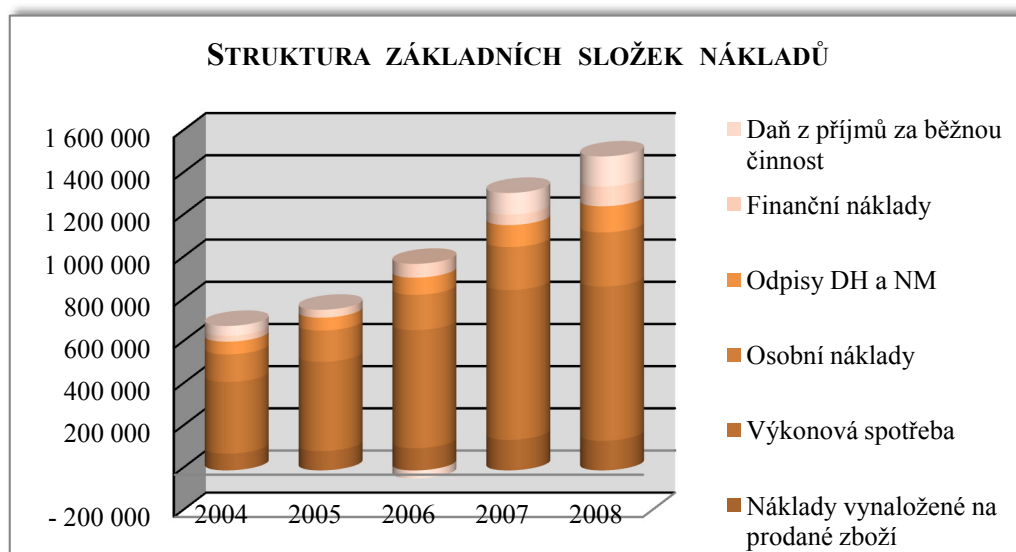
Grafem č. 10 je zobrazena struktura tržeb a grafem č. 11 struktura základních položek nákladů.

Graf 10: Struktura celkových nákladů v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 11: Struktura základních položek nákladů v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

Především pro analýzu a řízení likvidity podniku se používají rozdílové ukazatele. Jedním z nejužívanějších rozdílových ukazatelů je ukazatel **čistého pracovního kapitálu** (angl. *Net working capital*), jeho analýza je obsahem následující části práce.

Analýzy čistého pracovního kapitálu

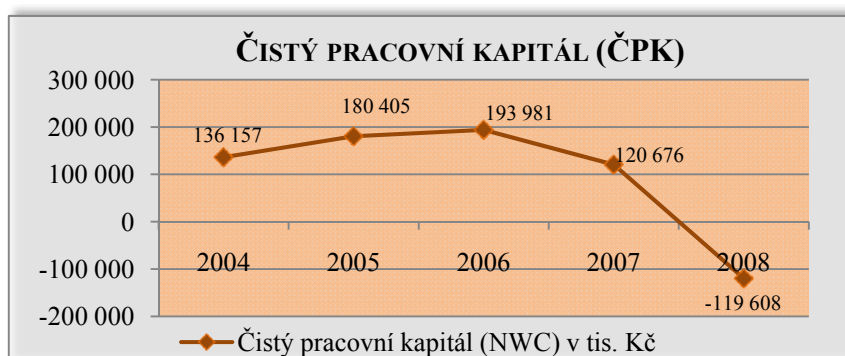
K výpočtu výše čistého pracovního kapitálu podniku Pramet Tools jsem přistupovala manažerským přístupem, vývoj tohoto ukazatele zobrazuje tabulka č. 19 a graf č. 12.

Tabulka 19: Čistý pracovní kapitál v letech 2004 2008

Rok / Rozdílový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Čistý pracovní kapitál = Oběžná aktiva – krátkodobé dluhy	136 157	180 405	193 981	120 676	-119 608

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 12: Čistý pracovní kapitál v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky a grafu je patrné, že do roku 2006 byly hodnoty NWC kladné a každoročně docházelo k jejich růstu. V roce 2007 pak došlo k poklesu hodnoty NWC přibližně o 38 %, avšak stále zůstal v kladných hodnotách. Část oběžných aktiv byla financována z dlouhodobých zdrojů a podnik měl tak vytvořenu relativně volnou rezervu pro zajištění hladkého průběhu jeho činnosti či vzniku jakékoli nepředvídatelné události, která by mohla ohrozit existenci podniku.

V roce 2008 však došlo k prudkému poklesu, kdy se hodnota čistého pracovního kapitálu dostala do záporných hodnot. Tento výsledek vypovídá o tom, že část dlouhodobého majetku je kryta krátkodobými cizími zdroji (ostatně ke stejnému výsledku jsem dospěla při analýze „zlatých pravidel“). Hlavním zdrojem tohoto razantního poklesu bylo především znatelné zvýšení krátkodobých bankovních úvěrů, konkrétně se jednalo o získání krátkodobého kontokorentního úvěru od Komerční banky. Záporná hodnota NWC již zde odhaluje skutečnost, že má podnik s největší pravděpodobností problémy s likviditou.

K tomu, abych mohla posoudit, zda byla do roku 2007 výše čistého pracovního kapitálu pro podnik dostačující či naopak příliš vysoká, využila jsem dvou poměrových ukazatelů, a to podíl NWC na aktivech a podíl NWC na tržbách.

Podíl NWC na aktivech znázorňuje, jakou procentní část aktiv představuje čistý pracovní kapitál, přičemž u výrobních podniků by se měla hodnota pohybovat mezi 10 - 15 %. **Podíl NWC na tržbách** by se neměl razantně zvyšovat, jelikož jeho rychlý růst poukazuje na nesprávné řízení čistého pracovního kapitálu.⁵³

Tabulka 20: Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech a tržbách v letech 2004 - 2008

Rok / Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Podíl NWC na aktivech = Čistý pracovní kapitál / Celková aktiva	0,194	0,183	0,148	0,077	-0,071
Podíl NWC na tržbách = Čistý pracovní kapitál / Celkové tržby	0,168	0,179	0,156	0,076	-0,076

Zdroj: Vlastní zpracování

Po celé sledované období lze vyzorovat velice podobný vývoj obou ukazatelů. Z hlediska doporučených hodnot lze konstatovat, že do roku 2006 byla hodnota čistého pracovního kapitálu ve správné výši. V roce 2007 pak hodnoty obou ukazatelů klesly pod 8 % a vzhledem k tomu, že v roce 2008 byla hodnota NWC záporná, podíly jsem nevyhodnocovala.

4.2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů, jakožto nejpoužívanější metoda hodnocení finanční situace, je založena na zkoumání vztahu mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli, a to za pomoci jejich podílu. V konkrétním případě hodnocení finanční situace podniku Pramet Tools jsem použila poměrové ukazatele rentability, likvidity, zadluženosti, řízení aktiv a provozní ukazatele. Jejich rozbor je náplní následující části práce.

4.2.3.1 Ukazatele rentability

Do čitatele ukazatele rentability se při jeho výpočtu dosazuje určitá forma zisku a poměruje se zdroji, kterých bylo použito k jeho tvorbě. V následující tabulce

⁵³ SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2008. s. 172.

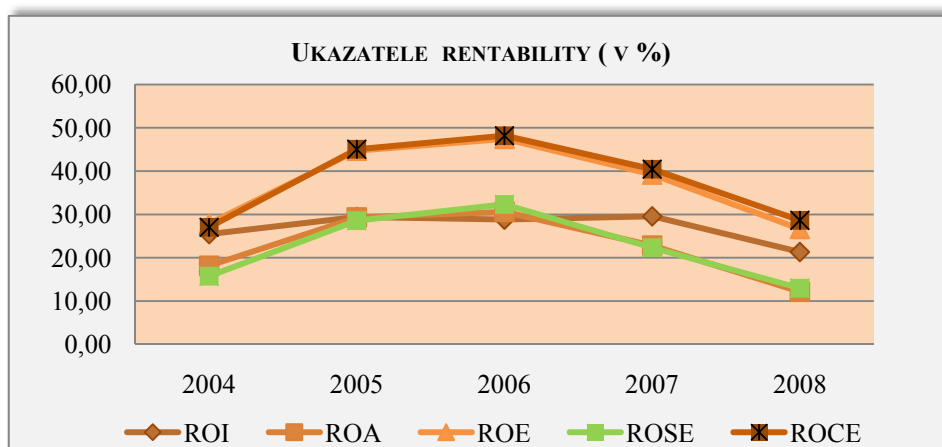
a souhrnném grafu jsou jednotlivé ukazatele rentability zobrazeny současně s jejich vývojem po sledované období.

Tabulka 21: Ukazatele rentability v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
ROI - Rentabilita vloženého kapitálu v % = EBIT / Celkový kapitál	25,46	29,42	28,81	29,27	21,32
ROA - Rentabilita celkových aktiv v % = EAT / Celková aktiva	18,14	29,32	30,61	22,82	12,18
ROE - Rentabilita vlastního kapitálu v % = EAT / Vlastní kapitál	27,89	44,71	47,46	39,20	26,66
ROSE - Rentabilita tržeb v % = EAT / Celkové tržby	15,74	28,57	32,32	22,59	12,98
ROCE - Rentabilita dlouhodobého kapitálu v % = EAT + nákladové úroky/ dlouhodobý kapitál	27,04	45,04	48,17	40,45	28,65

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 13: Ukazatelé rentability v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Již na první pohled je zřejmé, že je podnik rentabilní. Po celé sledované období se ukazatele rentability pohybují v kladných hodnotách, většinou dokonce v nadprůměrných. Nejvyšších hodnot ukazatelů rentability podnik dosahoval v roce 2006, v dalších letech byl znatelný postupný pokles.

Pro detailnější hodnocení je vhodné některé ukazatele srovnat s hodnotou odvětvového průměru. Dle klasifikace ekonomických činností se podnik Pramet Tools řadí do skupiny 28 - Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, konkrétně se jedná o výrobu nástrojů a nářadí. Při odvětvovém srovnávání jsem tedy vycházela z hodnot tohoto odvětví za pomoci použití Benchmarkingového systému finančních

indikátorů INFA, který pro individuální zpracování poskytuje Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky.

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI) po celé sledované období přesahuje hodnoty 20 %, nejvyšší hodnotu dosahuje v roce 2007, a to 29,27 %. V každém roce tedy připadá více jak 20 haléřů provozního zisku na jednu korunu celkového vloženého kapitálu, bez ohledu na zdroj financování. Vzhledem k tomu, že obecné referenční hodnoty ukazatele jsou 12 - 15 %, lze konstatovat, že hrubá finanční výkonnost podniku je velice dobrá, i přesto, že v roce 2008 je patrný znatelný pokles ukazatele.

Pomocí **rentability celkových aktiv (ROA)** se měří produkční síla podniku, pro jeho výpočet jsem v čitateli použila čistého zisku (EAT). I přesto, že po celé sledované období ukazatel převyšuje doporučené hodnoty, od roku 2006 zaznamenal klesající tendenci. Na druhou stranu, při odvětvovém srovnání se hodnoty podniku (12,18 % v roce 2008) pohybují stále nad odvětvovým průměrem, který v roce 2008 dosahoval hodnoty 8,96 %. Z celkového pohledu tedy ukazatel hodnotím pozitivně.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE) je stěžejním ukazatelem pro vlastníky podniku. Poukazuje na míru zisku, která připadá na jednotku kapitálu, vloženého vlastníky podniku. Obecně je žádoucí rostoucí tendence tohoto ukazatele, přičemž tento požadavek je splněn opět pouze do roku 2006 (nejvyšší hodnota v roce 2006 - 47,46 %), od následujícího roku hodnota postupně klesala a v roce 2008 dosahovala 26,66 %. I přes klesající trend na konci sledovaného období však podnik dosahuje více jak dvojnásobných hodnot, než byl odvětvový průměr v roce 2008 (11,64 %).

Důležité je také zmínit se o vztahu mezi rentabilitou vlastního kapitálu (ROE) a rentabilitou celkových aktiv (ROA). Po celé sledované období hodnoty ROE převyšovaly hodnoty ROA (tedy $ROE > ROA$) a tedy relativní ziskovost celkového kapitálu podniku byla nižší než ziskovost vlastního kapitálu. Tento fakt svědčí o efektivním hospodaření s cizími zdroji, kdy podnik dosahuje dostatečné ziskovosti ze zadluženosti, kterou je schopen udržovat a hradit.

Ukazatel rentability tržeb (ROSE) vypovídá o výtěžnosti tržeb, tedy jaká míra zisku připadá na jednu korunu celkových tržeb. Po sledované období ukazatel zaznamenal

stejný vývoj jako u předchozích ukazatelů rentability, nejprve hodnota rostla, v roce 2006 byla dosažena nejvyšší hodnota (32,32 %) a v dalších letech byl patrný pokles až na hodnotu 12,98 % v roce 2008. Jako plus ukazatele považuji nadprůměrné hodnoty po celé sledované období, naopak mínus vidím v klesajícím trendu ukazatele od roku 2006.

Posledním ukazatelem rentability, který jsem analyzovala, je ukazatel **rentability dlouhodobého kapitálu (ROCE)**, pomocí něhož se hodnotí dlouhodobé investování podniku. Po celé období podnik dosahoval vysokých hodnot, nejvyšší hodnota byla naměřena v roce 2006, a to 48,17 %, naopak nejnižší hodnota v roce 2004 (27,04 %). I přes klesající trend od roku 2006 lze ukazatel hodnotit pozitivně.

4.2.3.2 Ukazatele likvidity

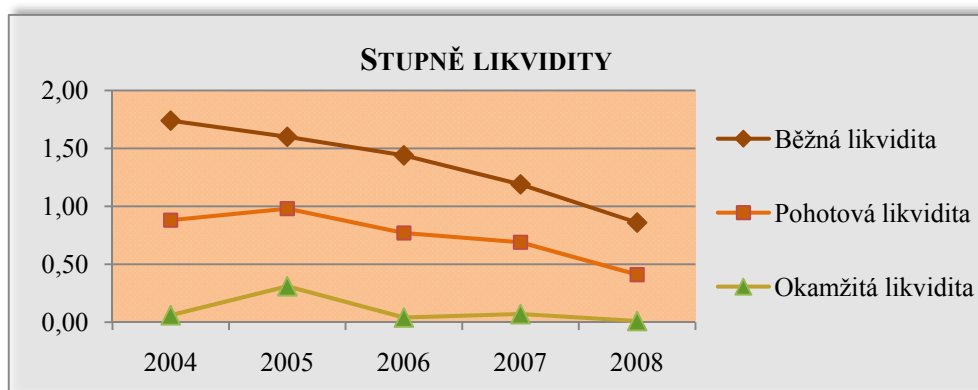
Ukazatele likvidity představují významné měřítko pro hodnocení schopnosti podniku dostát svým závazkům. Jednotlivé stupně likvidity podniku Pramet Tools a jejich vývoj po sledované období je zobrazeno následující tabulkou a souhrnným grafem.

Tabulka 22: Ukazatele likvidity v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Běžná likvidita = Oběžná aktiva / Krátkodobé dluhy	1,74	1,60	1,44	1,19	0,86
Pohotová likvidita = Oběžná aktiva – Zásoby / Krátkodobé dluhy	0,88	0,98	0,77	0,69	0,41
Okamžitá likvidita = Krátkodobý fin. Majetek / Krátkodobé dluhy	0,06	0,31	0,04	0,07	0,01

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 14: Ukazatele likvidity v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky a grafu je zřejmé, že co se týče likvidity, podnik na tom není nejlépe. Hodnoty všech stupňů likvidity se téměř v každém roce pohybovaly pod obecně referenčními hodnotami, navíc byl po celé sledované období zaznamenán klesající trend těchto hodnot.

Běžná likvidita (likvidita 3. stupně) měří, kolikrát jsou oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky. Obecně doporučené hodnoty ukazatele by se měly pohybovat mezi 1,5 - 2,5, tento požadavek byl však podnikem splněn pouze v roce 2004 a 2005. Ze srovnání s odvětvovým průměrem, který v roce 2008 dosahoval hodnoty 1,41 (podnikem dosažená hodnota byla v tomto roce 0,86) vyplývá, že podnik je v oblasti běžné likvidity nedostatečný. Lze tedy konstatovat, že se podnik na řízení běžné likvidity příliš nezaměřuje a spíše pro něj takto vysoké hodnoty představují zbytečně velké zadržování majetku.

Zpřísněnou variantu představuje **pohotová likvidita (likvidita 2. stupně)**, kdy se v čitateli odečítá nejméně likvidní složka oběžných aktiv, tedy zásoby. Obecně doporučená hodnota by měla převyšovat 1, avšak ani v jednom roce nebylo této hodnoty podnikem dosaženo. Podobně srovnání s odvětvovým průměrem vypovídá o nedostatečných hodnotách ukazatele, konkrétně byla hodnota pohotové likvidity v roce 2008 rovna 0,41, přičemž odvětvový průměr v tomto roce dosáhl hodnoty 0,97.

Nejpřísnější formou z ukazatelů likvidity, je **likvidita okamžitá (likvidita 1. stupně)**. Měří schopnost podniku dostát svým závazkům pouze z krátkodobého finančního majetku. Obecně doporučené hodnoty jsou stanoveny v rozmezí 0,2 - 0,5. V tomto intervalu hodnot se podnik realizoval pouze v roce 2005 (0,31), kdy měl nahodile velké množství pohotových prostředků na bankovním účtu. V ostatních letech je však hodnota okamžité likvidity velice nízká, což odpovídá nízkým položkám pohotových peněžních prostředků v podniku. Taktéž při odvětvovém srovnání za rok 2008 (odvětvový průměr - 0,21) byl podnik podprůměrný, jelikož dosáhl hodnoty pouze 0,01.

V souvislosti s touto problematikou považuji za důležité uvést, že takto nízké stavy peněžních prostředků jsou v podniku patrné po celé účetní období. Hlavní roli zde hraje využití krátkodobého kontokorentního úvěru. Jakmile je totiž zaznamenána vysoká hodnota peněžních prostředků na bankovním účtu, neprodleně se z ní splácí

kontokorentní úvěr. Navíc nemá podnik potřebu držet rezervní peněžní prostředky pro nouzové stavy, jelikož má v rámci kontokorentního úvěru možnost jít na svém účtu do debetu. Z tohoto důvodu není pro podnik výhodné současně držet vysoké hodnoty peněžních prostředků a zároveň využívat kontokorentní úvěr. Za této situace lze hodnoty okamžité likvidity považovat za přijatelné.

4.2.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti informují podnik především o struktuře kapitálu a tedy způsobu financování, zaměřují se ale i na zkoumání schopnosti podniku hradit náklady dluhů. Přístup k řízení zadluženosti v podniku Pramet Tools je zobrazen v tabulce č. 23.

Tabulka 23: Financování podniku v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Celková zadluženost (v %) = Cizí zdroje / Celková aktiva	34,95	34,40	35,51	41,32	54,26
Koeficient samofinancování (v %) =Vlastní kapitál / Celková aktiva	65,05	65,60	64,49	58,22	45,70

Zdroj: Vlastní zpracování

Z vývoje ukazatelů **celková zadluženost** a **koeficient samofinancování** je patrná změna ve způsobu financování podniku. Touto problematikou jsem se věnovala již v rámci analýzy zlatého pravidla vyrovňování rizika. Zatímco v roce 2004 podnik většinu svých aktivit financoval z vlastních zdrojů (65,05 %) a pouze 34,95 % z cizích zdrojů, v následujících letech podnik postupně přecházel k financování převážně z cizích zdrojů. Koeficient samofinancování v podniku Pramet Tools byl v roce 2008 45,70 %, přičemž průměr odvětví činil 52,87 %. Zjevně tak podnik přistoupil k rizikovější variantě, která má však příznivý dopad na celkové průměrné náklady kapitálu, které se díky působení finanční páky snížily.

V roce 2008 celková zadluženost podniku převyšovala 50 % (54,26), což představuje horní hranice obecné referenční hodnoty. Z hlediska celkových průměrných nákladů na kapitál (WACC) lze situaci v roce 2008 považovat za horní hranici přijatelnosti. Další zadlužování bych však podniku nedoporučovala v souvislosti s nežádoucími dopady, které by mohly v podniku vzniknout. Především se jedná o potřebu získání bankovních úvěrů, kdy banky požadují vyšší úrokové míry. Vyjma roku 2008 však lze způsob financování hodnotit pozitivně.

V následující tabulce jsem se zaměřila na rozbor schopnosti podniku splácet své dluhy a hradit náklady těchto dluhů.

Tabulka 24: Úrokové krytí a doba splácení dluhů v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Úrokové krytí = EBIT / Nákladové úroky	150,56	132,22	62,97	40,23	13,16
Doba splácení dluhů (v letech) = (Dluhy – Krát.fin.majetek) / Provozní Cash flow	1,17	1,03	1,45	1,61	2,41

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel **úrokového krytí** informuje podnik, kolikrát provozní zisk převyšuje placené úroky. Obecně postačující hodnoty tohoto ukazatele jsou 3x – 6x, avšak tuto hodnotu lze brát s jistou rezervou, u stabilních podniků by měla být hodnota trvale vyšší. Nikdy by však hodnota neměla klesnout pod 1, jelikož by to znamenalo, že podnik není schopen ze svého provozního zisku hradit náklady cizího kapitálu. V případě podniku Pramet Tools jsou hodnoty ukazatele většinou několikanásobné, nejnižší hodnota představuje 13,16, což je dobrý výsledek. Jediné negativum přikládám klesajícímu trendu ukazatele, který lze vysvětlit změnou způsobu financování. Na počátku období byla totiž hodnota cizího kapitálu relativně nízká, a proto provozní zisk převyšoval placené úroky až 150x, postupné navyšování cizích zdrojů však způsobilo, že v roce 2008 došlo k poklesu hodnoty úrokového krytí až na 13,16.

Doba splácení dluhů po sledované období kolísala. Do roku 2007 se v průměru pohybovala kolem 1,5 roku, razantnější zvýšení bylo patrné v roce 2008, kdy hodnota dosáhla 2,41 roku. Avšak ze srovnání s doporučenou hodnotou, která je pro průmysl stanovena na 4 roky, vyplývá, že je podnik schopný splácet své dluhy dříve, než je požadováno.

4.2.3.4 Ukazatele řízení aktiv

Ukazatele řízení aktiv jsou důležité pro zjištění, zda podnik efektivně hospodaří se svým majetkem. Nejprve jsem se zaměřila na ukazatele typu obrát aktiv, které měří, kolikrát se určitá složka aktiv v podniku obrátí za jeden rok. Dále jsem se zaměřila na analýzu dob obrátu, které měří, jak dlouho trvá jedna obrátka.

Obrat jednotlivých položek aktiv a jejich vývoj po sledované období zobrazuje tabulka č. 25.

Tabulka 25: Ukazatele typu obrat aktiv v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Obrat celkových aktiv = Celkové tržby / Celková aktiva	1,15	1,03	0,95	1,01	0,94
Obrat stálých aktiv = Celkové tržby / Státá aktiva	2,12	2,01	1,83	1,94	1,68
Obrat zásob = Celkové tržby / Zásoby	5,10	5,43	4,23	4,99	4,05

Zdroj: Vlastní zpracování

Co se týče ukazatele **obrat celkových aktiv**, hned na první pohled je patrné, že po celé sledované období má podnik více majetku, než je účelné. Doporučené hodnoty tohoto ukazatele jsou totiž obecně 1,6 - 3 a v tomto intervalu hodnot se podnik nerealizoval ani v jednom roce. V roce 2006 a 2008 byla hodnota ukazatele dokonce pod hodnotou 1 (0,95 a 0,94), což znamená, že hodnota celkových aktiv se v podniku po celý rok neobrátil ani jednou. Doba vázanosti majetku je tedy poměrně velká a může negativně působit na výši zisku.

Investice podniku především do dlouhodobého majetku byly realizovány v souvislosti se zakládáním dceřiných společností a realizací dlouhodobějšího projektu „*Rozšiřování a modernizace výroby výrobků v práškové metalurgii, lisovacích a speciálních nástrojů ve společnosti Pramet Tools, s. r. o.*“. V roce 2009 však podnik již nezapočal žádné nové investice, což vidím jakou vhodnou volbu. Taktéž v porovnání s průměrem odvětví (1,27 pro rok 2008) se podnik pohybuje v nízkých hodnotách ukazatele.

Pro hodnocení ukazatele **obrat stálých aktiv** je vhodné tento ukazatel porovnat s průměrem v odvětví. Jestliže je totiž hodnota nižší, než odvětvový průměr, pak je vhodné zaměřit se na efektivnější využití výrobní kapacity a také na omezení investic do dlouhodobého majetku.

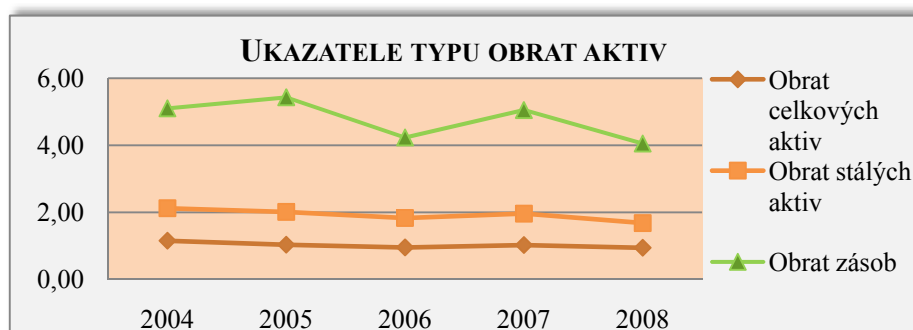
Ukazatel **obrat zásob** měří obrátkovost zásob. Čím je však hodnota vyšší, tím lépe, jelikož se tak snižuje doba vázanosti zásob v podniku. Co se týče podniku Pramet Tools, hodnoty jsou po celé sledované období velice nízké. Nejvyšší hodnoty bylo

dosaženo v roce 2005, kdy se zásoby v podniku obrátily 5,5x. Naopak nejnižší hodnota v roce 2008 klesla na hodnotu 4,05.

Tato situace bohužel svědčí o existenci přebytných zásob v podniku, které jsou neproduktivní, a jedná se v podstatě o investice s nízkým nebo dokonce nulovým výnosem. Negativně taktéž působí na ukazatel běžné likvidity, a vzhledem k tomu, že nízké hodnoty ukazatele obrátu zásob jsou trvalé po celé sledované období, je nutno se na řízení obrátu zásob více zaměřit.

Obraty jednotlivých položek aktiv jsou souhrnně zobrazeny v následující tabulce.

Graf 15: Obrat jednotlivých položek aktiv v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatele typu doba obrátu jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 26: Doby obrátu v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Doba obrátu zásob (ve dnech) = Zásoby / (Tržby / 360)	70,63	66,25	85,02	72,11	88,78
Doba obrátu krátkodobých pohledávek (ve dnech) = Krátkodobé pohledávky / (Tržby / 360)	66,87	62,04	61,15	76,12	76,93
Doba obrátu krátkodobých závazků (ve dnech) = Krátkodobé závazky / (Tržby / 360)	65,83	56,51	59,81	54,18	48,19

Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel **doby obrátu zásob** měří průměrný počet dní, po které jsou zásoby vázány v podniku, až do okamžiku jeho spotřeby. Vhodné je, aby měl ukazatel klesající trend, přičemž čím nižší hodnoty dosáhne, tím lépe.

Doba obrátu zásob v podniku Pramet Tools byla po sledované období převážně nestabilní. Obecně však ukazatel dosahoval po všechny roky relativně vysokých hodnot,

v roce 2008 trvala jedna obrátka zásob téměř 89 dní. Tato skutečnost vypovídá o relativně velké vázanosti finančních prostředků v zásobách, které by mohly být jinak lépe využity. Vysoká hodnota ukazatele těsně souvisí s ukazatelem obrát zásob, který udával, že v roce 2008 byly zásoby v podniku obráceny pouze čtyřikrát.

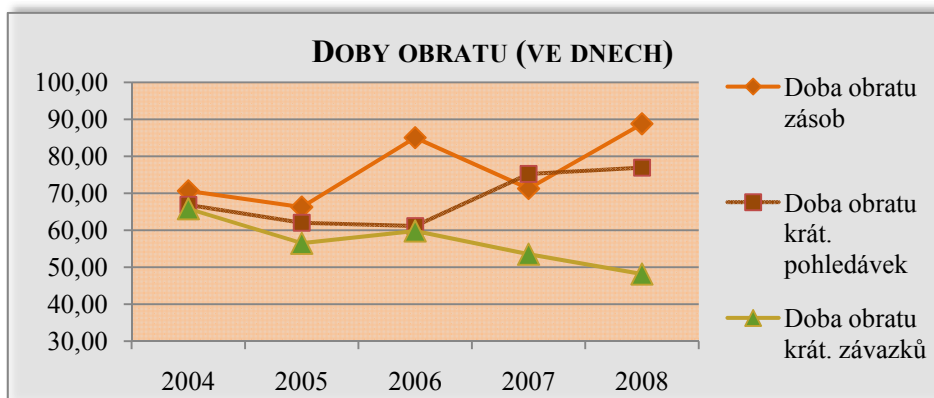
Doba obratu pohledávek udává počet dní, po kterých jsou inkasované peníze z tržeb drženy v pohledávkách. Také u tohoto ukazatele je žádoucí, aby měl klesající tendenci, a čím je hodnota nižší, tím lépe. Vhodné je také ukazatel porovnat se smluvní dobou inkasa odběratelských faktur. Vývoj ukazatele v podniku Pramet Tools zaznamenával nejprve mírný pokles, od roku 2006 však strmě rostl a v roce 2008 dosáhl až 77 dní. Při srovnání se smluvní dobou inkasa odběratelských faktur, která je stanovena běžně na 60 dní, se tedy mohlo zdát, že odběratelé neplatí své účty včas.

Ve skutečnosti je tento stav důsledkem toho, že podnik Pramet Tools dodává své výrobky mimo jiné svým dceřiným společnostem. Vzhledem k tomu, že v roce 2007 byla založena dceřiná společnost v Rusku a v roce 2008 dále v Indii a Brazílii, podnik Pramet Tools jim zpočátku jejich činnosti poskytoval delší doby splatnosti faktur (90 dní). Hlavním důvodem byla podpora jejich záběhu, rozvoje a podpory peněžních toků.

Doba obratu závazků neboli průměrná doba odkladu plateb by měla být v čase stabilní a vhodné je ukazatelem srovnat s dobou splatnosti pohledávek. Zpočátku sledovaného období jsou hodnoty obou ukazatelů v podniku Pramet Tools relativně vyrovnané a pohybují se kolem smluvní doby 60 dní.

V roce 2007 a 2008 ukazatel doby obratu závazků klesá a ukazatel doby obratu pohledávek naopak roste. Značí to skutečnost, že zatímco podnik Pramet Tools v roce 2008 poskytoval obchodní úvěr s délkou 77 dní, sám čerpal provozní úvěr po dobu pouze 48 dní. Na druhou stranu je patrné, že podnik platí své faktury ještě před jejich splatností, což může mít pozitivní vliv na hodnocení podniku dodavateli. Ukazatele typu doba obratu jsou souhrnně zobrazeny v grafu č. 16.

Graf 16: Ukazatele typu doba obratu v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.3.5 Provozní ukazatele

V rámci provozních ukazatelů, které sledují provozní výkonnost podniku, jsem se zaměřila na ty ukazatele, které se vztahují k zaměstnancům. Jsou jimi produktivita z přidané hodnoty, osobní náklady k přidané hodnotě a průměrná mzda. Vývoj prvních dvou jmenovaných ukazatelů je zobrazen v následující tabulce.

Tabulka 27: Ukazatele produktivity v letech 2004 - 2008

Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Produktivita z přidané hodnoty (v tis. Kč) = Přidaná hodnota / Počet zaměstnanců	940,14	1 152,17	1 262,63	1 220,61	1 230,37
Osobní náklady k přidané hodnotě (v %) = Osobní náklady / Přidaná hodnota	33,11	29,31	27,12	27,34	35,02

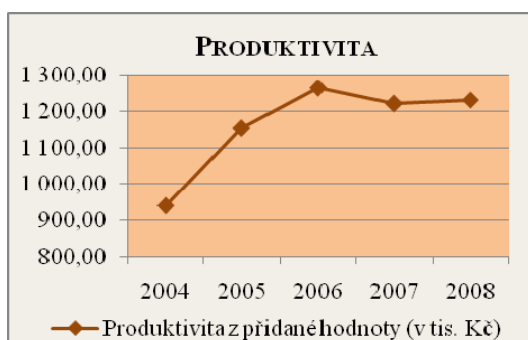
Zdroj: Vlastní zpracování

Ukazatel **produktivity z přidané hodnoty (produktivita práce)** udává, jak velkou část přidané hodnoty podniku přinese jeden pracovník. Žádoucí je, aby měl ukazatel rostoucí trend a také je vhodné tento ukazatel srovnat s průměrnou mzdou. Jak lze vypočítat z tabulky, produktivita zaznamenávala nejprve razantní růst, meziroční nárůst v roce 2005 byl 22,5 %, v roce 2006 pak přibližně 10 %. V roce 2007 hodnota klesla, avšak pouze nepatrně, a to o 3,33 %. V roce 2008 hodnota opět nepatrně vzrostla o necelé jedno procento. Pokles v roce 2007 lze tedy považovat za zanedbatelný. Při srovnání s odvětvovým průměrem dopadl podnik dokonce nadprůměrně, zatímco odvětvový průměr v roce 2008 činil 513,6 tis. Kč, podnik dosáhl hodnoty více jak dvojnásobné, konkrétně 1230,37 tis. Kč.

Dále jsem se zaměřila na poměr **osobních nákladů k přidané hodnotě**, který v procentním vyjádření sleduje, jaká část přidané hodnoty je odčerpána osobními náklady. Je vhodné, aby měl ukazatel klesající trend, a čím je tento poměr nižší, tím lepší je výkonnost na jednu korunu osobních nákladů.

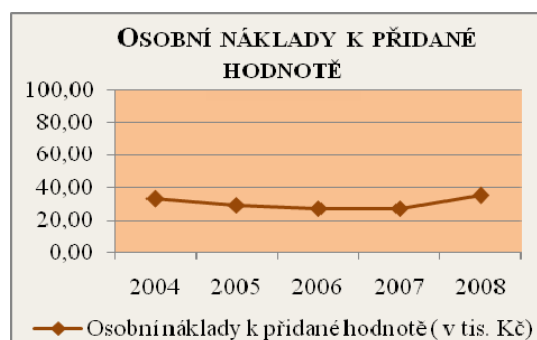
V případě podniku Pramet Tools, je patrný nestabilní trend ukazatele, hodnoty však každoročně kolísají v rozmezí 26 - 35 %. Nejnížší hodnoty (27,12 %) bylo dosaženo v roce 2006, naopak nejvyšší (35,02 %) v roce 2008. Avšak v porovnání s odvětvovým průměrem, je i tato hodnota velice nízká. V roce 2008 činil odvětvový průměr ukazatele 70,3 %, z čehož lze vyvodit, že je výkonnost na jednu korunu osobních nákladů nadprůměrná. Vývoj produktivity práce a poměru osobních nákladů k přidané hodnotě je zobrazeno v následujících grafech č. 17 a 18.

Graf 18: Produktivita z PH v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 17: Osobní náklady k PH v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Jako poslední provozní ukazatel jsem uvedla ukazatel **průměrné mzdy**, jehož vývoj je zobrazen v tabulce č. 28, kde je průměrná mzda přepočtena také na jeden měsíc.

Tabulka 28: Průměrná mzda v letech 2004 - 2008

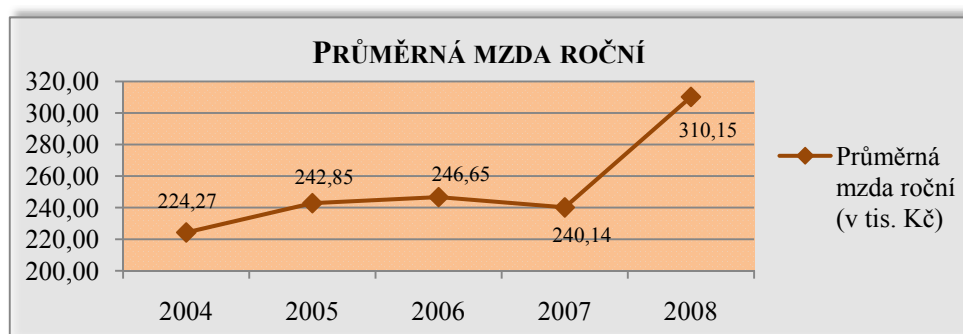
Rok / Poměrový ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008
Průměrná mzda roční (v tis. Kč) = Mzdové náklady / Počet zaměstnanců	224,27	242,85	246,65	240,14	310,15
Průměrná mzda měsíční (v tis. Kč) = (Mzdové náklady / Počet zaměstnanců) / 12	18,69	20,24	20,55	20,01	25,85

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak lze vyčíst z tabulky a grafu č. 19, průměrná mzda se v průběhu sledovaného období neustále zvyšovala (vyjma roku 2007), v roce 2008 zaznamenala dokonce razantní růst o 29,17 %, vztaženo k roku 2007.

Je tedy patrné, že podnik postupně zvyšuje mzdy svým zaměstnancům. Při porovnání průměrné mzdy s produktivitou práce, je zřejmé, že produktivita práce několikanásobně převyšuje průměrnou mzdu, v roce 2008 téměř 4x. Podnik tedy evidentně tvoří provozní zisk.

Graf 19: Průměrná mzda roční v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

4.2.4 Analýza soustav ukazatelů

Poslední část finanční analýzy jsem věnovala analýze soustav ukazatelů. Tyto soustavy ukazatelů vyjadřují celkovou podnikovou výkonnost a ekonomickou situaci prostřednictvím jednoho čísla. Využila jsem je tedy jako doplňkový faktor pro hodnocení finanční situace. Konkrétně jsem zvolila bonitní model Index bonity a bankrotních modely Altmanovo Z-skóre a Index IN05.

4.2.4.1 Indikátor bonity

Index bonity hodnotí celkovou finančně-ekonomickou situaci podniku na základě rozboru šesti ukazatelů, přičemž čím vyšší je výsledná hodnota, tím je finanční situace lepší. Výsledné hodnoty indikátoru bonity podniku Pramet Tools jsou obsahem následující tabulky a grafu.

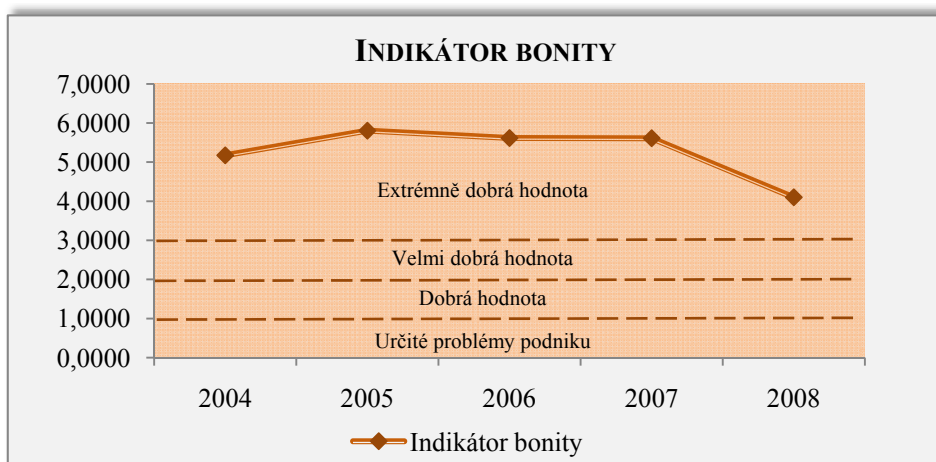
$$\text{Indikátor bonity} = 1,5 X_1 + 0,08 X_2 + 10 X_3 + 5 X_4 + 0,3 X_5 + 0,1 X_6$$

Tabulka 29: Jednotlivé složky indikátoru bonity v letech 2004 - 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
1,5* X₁ X ₁ = Provozní CF / Cizí zdroje	1,2216	1,0512	0,9924	0,8685	0,6141
0,08* X₂ X ₂ = Celková aktiva / Cizí zdroje	0,2289	0,2325	0,2253	0,1936	0,1474
10* X₃ X ₃ = Zisk před zdaněním / Celková aktiva	2,4750	2,9340	2,7700	2,9350	2,0680
5* X₄ X ₄ = Zisk před zdaněním / Celkové tržby	1,0735	1,4295	1,4630	1,4525	1,1015
0,3* X₅ X ₅ = Zásoby / Celkové tržby	0,0589	0,0552	0,0709	0,0601	0,0740
0,1* X₆ X ₆ = Celkové tržby / Celková aktiva	0,1153	0,1026	0,0947	0,1010	0,0939
Indikátor bonity	5,1732	5,8050	5,6163	5,6107	4,0989

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 20: Indikátor bonity v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky a grafu je patrné, že po celé sledované období se hodnoty indexu bonity pohybovaly kolem hodnoty 5, pouze v roce 2008 došlo k poklesu na hodnotu 4,0989. I přesto se podnik trvale realizoval v hodnotách přes 4, což znamená, že celková finančně-ekonomická situace podniku byla extrémně dobrá.

Z podrobnější struktury indexu bonity lze vypožorovat, že hlavní zdroj výsledné hodnoty plyne z vysoké výkonnosti podniku, konkrétně rentability aktiv a tržeb (ukazatel X₃ a X₄).

4.2.4.2 Altmanovo Z-skóre

Altmanův index je bankrotním modelem, který lze použít ve všech podnicích, ve všech odvětvích. Struktura modelu je tvořena pěti poměrovými ukazateli.

$$Z - \text{skóre} = 0,717 X_1 + 0,847 X_2 + 3,107 X_3 + 0,42 X_4 + 0,998 X_5$$

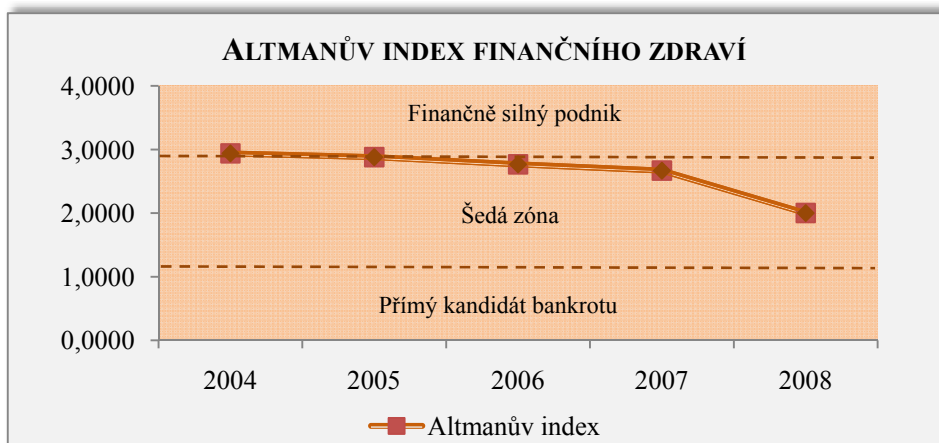
V tabulce č. 30 jsou zobrazeny jednotlivé složky Altmanova indexu podniku Pramet Tools za sledované období 2004 - 2008. Vývoj indexu je dále obsahem grafu č. 21 včetně hranic hodnotících zón.

Tabulka 30: Jednotlivé složky Altmanova indexu v letech 2004 - 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
0,717* X₁ X ₁ = ČPK / Celková aktiva	0,1389	0,1316	0,1060	0,0551	-0,0511
0,847* X₂ X ₂ = VH minulých let / Celková aktiva	0,0769	0,0086	0,0578	0,1032	0,0999
3,107* X₃ X ₃ = EBIT / Celková aktiva	0,7910	0,9141	0,8951	0,9094	0,6624
0,42* X₄ X ₄ = Vlastní kapitál / Cizí kapitál	0,7818	0,8008	0,7628	0,5918	0,3537
0,998* X₅ X ₅ = Celkové tržby / Celková aktiva	1,1504	1,0243	0,9450	1,0084	0,9368
Z - skóre	2,9390	2,8794	2,7667	2,6679	2,0017

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 21: Altmanovo Z – skóre v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak lze pozorovat z grafu, po celé sledované období (vyjma roku 2004) se podnik pohyboval lehce pod hranicí mezi zónou finančně zdravého podniku a šedou zónou. Navíc byl po celé období patrný klesající trend, v roce 2008 byla hodnota pouze 2,0017,

podnik se tak dostal ještě hlouběji do šedé zóny. Jestliže se konkrétně zaměřím na období 2005 - 2008, podnik se v tomto roce nejevil ani jako finančně zdravý podnik, ani podnik spějící k bankrotu. Spíše u něj nelze přesně predikovat finanční vývoj.

Co se týče struktury indexu, zde bych se ráda zmínila o oblasti v podniku Pramet Tools, která nepříznivě zapůsobila na výše výsledného ukazatele. Jedná se o oblast likvidity (jak již vyplynulo z předchozích analýz). V roce 2008 byl ukazatel likvidity (ČPK / Celková aktiva) dokonce záporný, podílel se tedy na snížení hodnoty Z-skóre v tomto roce. Naopak na zvýšení hodnoty opět nejvíce přispěla vysoká výkonnost podniku (oblast rentability a obrátu aktiv).

4.2.4.3 Index IN05

Posledním souhrnným ukazatelem, který jsem analyzovala, je bankrotní model Index IN05. Jedná se nejnovější verzi z řady indexů IN a jeho výhodou je, že spojuje jak pohled věřitele, tak i pohled vlastníka. V následující tabulce a grafu je index propočten pro podnik Pramet Tools, součástí grafu jsou taktéž hranice hodnotících zón.

$$\text{Index IN05} = 0,13 X_1 + 0,04 X_2 + 3,97 X_3 + 0,21 X_4 + 0,09 X_5$$

Tabulka 31: Jednotlivé složky Indexu IN05 v letech 2004 - 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
0,13* X₁ X ₁ = Celková aktiva / Cizí zdroje	0,3720	0,3779	0,3661	0,3147	0,2396
0,04* X₂ X ₂ = EBIT / Nákladové úroky	0,3600	0,3600	0,3600	0,3600	0,3600
3,97* X₃ X ₃ = EBIT / Celková aktiva	1,0108	1,1680	1,1438	1,1620	0,8464
0,21* X₄ X ₄ = Celkové tržby / Celková aktiva	0,2421	0,2155	0,1989	0,2122	0,1971
0,09* X₅ X ₅ = Oběžná aktiva / Krátkodobé závazky a bankovní úvěry	0,1565	0,1442	0,1298	0,1073	0,0775
Index IN05	2,1414	2,2655	2,1986	2,1562	1,7206

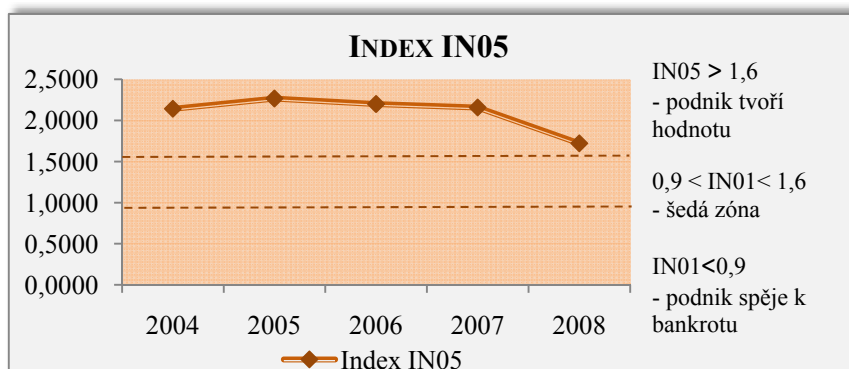
Zdroj: Vlastní zpracování

Dříve než se budu věnovat komentáři k ukazateli, ráda bych objasnila způsob výpočtu. U tohoto ukazatele totiž nastává problém v případě, že je podnik velice málo zadlužený a ukazatel úrokového krytí (ukazatel X₂) je obrovské číslo. Díky tomu dochází

ke zkreslení hodnoty ukazatele a vypovídací schopnost ukazatele se snižuje. Pro tento případ se doporučuje omezit ukazatel X_2 maximální hodnotou 9.⁵⁴

Vzhledem k tomu, že tento problém nastal také u podniku Pramet Tools, kde se hodnoty ukazatele X_2 po celé sledované období pohybovaly nad hodnotou 13, nahradila jsem reálné hodnoty ukazatele EBIT / Nákladové úroky maximální doporučenou hodnotou 9.

Graf 22: Index IN05 v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Z vývoje indexu IN05 je patrné, že po celé období se podnik nacházel v hodnotách nad 1,6, tedy v zóně prosperity. To značí, že podnik Pramet Tools představuje zdravý podnik, který tvoří hodnotu. Po celé období byl navíc zaznamenán stabilní vývoj, pouze v roce 2008 došlo k mírnému poklesu. Vysokých hodnot Indexu IN05 bylo podnikem dosaženo především díky vysoké hodnotě ukazatele rentability, ostatně stejně tak, jako tomu bylo u předchozích modelů.

⁵⁴ SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2008. s. 176.

5 VYHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ANALÝZ A NÁVRHY NA ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ

5.1 Syntéza analýz

Vzhledem k tomu, že v předchozí kapitole jsem provedla komplexní strategickou a finanční analýzu podniku Pramet Tools, nyní se budu věnovat stanovení vyvozujících závěrů z těchto analýz. Nejprve shrnu silné stránky podniku, ale stěžejně se zaměřím na slabé stránky finanční situace podniku. Tyto slabé stránky budou rozebrány tak, abych na jejich základě mohla zpracovat a analyzovat možné návrhy, které by vedly ke zlepšení současného stavu a eliminaci problémových oblastí. Hodnocení jsem provedla jak obecně pro celé sledované období, tak jsem výsledky blíže hodnotila ve vztahu k roku 2008, který byl posledním rokem sledovaného období.

5.1.1 *Silné stránky finanční situace*

Oblast rentability

Hlavní oblastí, kterou se podnik Pramet Tools jeví jako silný podnik, je oblast rentability. Po celé sledované období byly totiž hodnoty rentability nadprůměrné, **rentabilita vloženého kapitálu (ROI)** dosahovala maximální hodnoty v roce 2007, kdy dosáhla hodnoty 29,27 %, v roce 2008 pak 21,32 %.

Podnik je také vysoce rentabilní z pohledu vlastníků, ukazatel **rentability vlastního kapitálu (ROE)** každoročně přesahoval 26 %, nejvyšší hodnota činila dokonce 47,46 % v roce 2006, v roce 2008 pak dosáhl hodnoty 26,66 %. Lze tedy říci, že podnik dosahuje relativně vysokých výsledků hospodaření ve vztahu k výši celkového majetku, celkovému vloženému kapitálu i k výši celkových tržeb.

Oblast produktivity

Silnou stránkou podniku je také vysoká hodnota **produktivity z přidané hodnoty** (produktivita práce). Kromě roku 2004 hodnoty produktivity přesahovaly 1,2 milionu Kč na jednoho pracovníka. Co se týče roku 2008, v tomto roce podnik dosáhl hodnoty produktivity práce ve výši 1 230,37 tis. Kč a tato hodnota více jak dvojnásobně převyšovala oborový průměr.

Oblast provozního Cash flow

Po celé sledované období byly taktéž patrné vysoké hodnoty **provozního cash flow**, navíc byl vyjma roku 2008 zaznamenán rostoucí trend této položky. Vzhledem k tomu, že provozní činnost zahrnuje veškeré aktivity podniku, které zajišťují podniku výnosy, je žádoucí, aby hodnota provozního cash flow byla co nejvyšší a v čase rostla. Tento požadavek byl podnikem Pramet Tools splněn, nejvyšší hodnoty podnik dosáhl v roce 2007, a to lehce přes 375,2 milionu Kč. V následujícím roce pak hodnota mírně poklesla, ale pouze o 0,55 % na hodnotu 373,2 milionu Kč.

Oblast souhrnných ukazatelů

Poslední oblastí, ve které podnik dosáhl příznivých výsledků, jsou souhrnné ukazatele. Především **Indikátor bonity** a **Index IN05** vypovídá o tom, že je podnik Pramet Tools silným a zdravým podnikem. V rámci bonitního modelu Indikátor bonity se podnik realizoval po celé sledované období nad hodnotou 4, což dle daného indikátoru svědčí o tom, že finančně-ekonomická situace podniku je extrémně dobrá. Dle bankrotního modelu Index IN05 pak lze u podniku Pramet Tools předpokládat uspokojivou finanční situaci (po celé sledované období se podnik realizoval v zóně prosperity).

5.1.2 Slabé stránky finanční situace

Snížení celkové výkonnosti v roce 2008

Prvním negativním faktorem, který vyplynul z finanční analýzy, je celkové oslabení výkonnosti podniku v posledním roce sledovaného období, tedy v roce 2008. V podstatě u všech analyzovaných ukazatelů došlo v roce 2008 ke zhoršení, u některých bylo zhoršení pouze nepatrné (např. osobní náklady k přidané hodnotě, obraty aktiv aj.), u některých bylo však zhoršení značné (např. čistý pracovní kapitál, rentabilita vlastního kapitálu (ROE)).

Je patrné, že hlavním zdrojem této skutečnosti je fakt, že v druhé polovině roku 2008 došlo k silným otřesům celé ekonomiky díky nástupu celosvětové ekonomické krize. Toto vysvětlení je zcela pochopitelné, avšak v současné době je nutné se tomuto poklesu postavit a zaměřit úsilí na obnovu výkonnosti, aby pokles nepokračoval i v následujících letech.

Problémy s likviditou

Evidentní problém, který vyplynul z nejednoho ukazatele, je problém s likviditou. Již prvním signálem byla hodnota čistého pracovního kapitálu, která po celé sledované období postupně klesala a v roce 2008 strmě poklesla dokonce do záporných hodnot. Dále všechny stupně likvidity dosáhly podprůměrných hodnot.

Konkrétně likvidita prvního stupně (okamžitá likvidita) klesla v roce 2008 až na hodnotu 0,01 (přičemž doporučená hodnota je minimálně 0,2 a odvětvový průměr pro rok 2008 byl 0,21). Vysvětlení takto nízkých hodnot pohotových finančních prostředků jsem podala již několikrát. Jedná se o získání kontokorentního úvěru od Komerční banky, kdy veškeré volné finanční prostředky plynou na splácení tohoto úvěru.

Změna způsobu financování

Způsobu financování jsem se v rámci finanční analýzy věnovala také značnou pozornost. Již v rámci vertikální analýzy bylo patrné, že během sledovaného období došlo k celkem razantní změně způsobu financování. Podnik totiž v průběhu sledovaného období postupně přešel z bezpečné varianty financování z vlastních zdrojů k značně rizikovější variantě financování převážně z cizích zdrojů, kdy v roce 2008 dosáhla zadluženost podniku až 54,26 %. V rámci této skutečnosti je vhodné vyhodnotit způsob financování také z pohledu celkových průměrných nákladů na kapitál a zvolit tak vhodnou skladbu vlastního a cizího kapitálu, při které je hodnota WACC nejnižší.

Stejně tak z analýzy zlatých pravidel vyplynulo nesprávné krytí majetku, především co se týče roku 2008. Na základě analýzy pravidla pari bylo zjištěno, že podnik stěžejní část dlouhodobého majetku kryje z vlastního kapitálu. Tento fakt by nebyl ani tak závažný, kdyby byla zbylá část dlouhodobého majetku kryta z dlouhodobých cizích zdrojů. Z analýzy zlatého pravidla financování však vyplynulo, že zbylá část dlouhodobého majetku je kryta z krátkodobých cizích zdrojů, což lze považovat za sice levnější, ale rizikovou variantu.

Oblast řízení aktiv

Poslední důležitou problémovou oblastí podniku Pramet Tools jsou ukazatele týkající se řízení aktiv. Jak ukazatele typu obrát aktiv, tak ukazatele typu doba obrátu dosahovaly

nežádoucích hodnot a v čase vykazovaly nepříznivý vývoj. **Obrat celkových aktiv** v roce 2008 klesl až pod hodnotu 1, což poukazuje na vysokou hodnotu celkového majetku v podniku. Celkový majetek se v podniku tak za jeden rok neobrátil ani jednou.

Podobně **obrat zásob** dosahoval po celé sledované období nízkých hodnot, v roce 2008 dosáhl hodnoty pouze 4,05. Ruku v ruce s tímto ukazatel souvisí ukazatel doby obratu zásob, který dosahoval naopak nežádoucích vysokých hodnot. Oba tyto ukazatele tak poukazují na vysokou vázanost zásob v podniku a negativní dopad mají také na běžnou likviditu.

5.2 Návrhy na zlepšení současného stavu

Z celkového pohledu lze říci, že finančně-ekonomická situace podniku Pramet Tools je dobrá. Podnik vyniká především vysokou výkonností, konkrétně vynikající rentabilitou a produktivitou. Co se týče problémových oblastí, slabou oblast likvidity odůvodňuje využití kontokorentního úvěru, oblast řízení aktiv pak zvýšená potřeba dlouhodobého majetku.

V rámci návrhové části jsem se tedy rozhodla zaměřit na oblast financování podniku. Za sledované období byla totiž v podniku vyzorována změna ve způsobu financování, konkrétně přechod z financování z vlastních zdrojů k převážně dluhovému financování. Zadluženost podniku v roce 2004 činila pouze 35 %, v roce 2008 již 54 %.

V první části je pozornost věnována **finanční struktuře**, konkrétně se zaměřím na posouzení vlivu změny ve finanční struktuře na vážené průměrné náklady na kapitál a ekonomickou přidanou hodnotu, jakožto důležitého ukazatele pro vlastníky podniku. Na základě vyhodnocených informací bude návrh směřován k nalezení a doporučení optimální finanční struktury podniku Pramet Tools. Jedná se o takovou skladbu vlastního a cizího kapitálu, při níž budou vážené průměrné náklady na kapitál nejnižší.

Dále jsem se v rámci návrhové části zaměřila na **vyhodnocení výhodnosti kontokorentního úvěru**, který podnik čerpá u Komerční banky. Nejprve jsem zmapovala možnosti financování kontokorentním úvěrem na českém finančním trhu a na základě získaných informací jsem zpracovala porovnání kontokorentního úvěru podniku Pramet Tools s další variantou kontokorentního úvěru od jiné banky, konkrétně

od České spořitelny. Porovnání je provedeno z pohledu celkových nákladů souvisejících s jednotlivými variantami kontokorentního úvěru.

5.2.1 Optimální finanční struktura

Primární definice finanční struktury je spojena se strukturou pasiv v podnikové bilanci. Jedná se tedy o strukturu pravé strany rozvahy, tj. z účetního přístupu. Lze tedy říci, že představuje přehled o zdrojích financování podnikového majetku, o strukturu podnikového kapitálu jako celku.⁵⁵

Finanční struktura podniku je obecně ovlivněna mnoha vlivy, jako např. náklady kapitálu, riziko vzniku platební neschopnosti a jiné. Náklady kapitálu představují náklady na získání a vázání jednotlivých složek kapitálu, a často se v podnicích vyjadřují jako tzv. **vážené průměrné náklady na kapitál (WACC)**. Právě průměrné vážené náklady na kapitál představují v současnosti nejčastěji využívané rozhodovací kritérium pro volbu optimální finanční struktury. I já jsem proto toto kritérium volila pro hodnocení finanční struktury v podniku Pramet Tools.

5.2.1.1 Vážené průměrné náklady na kapitál (WACC)

Výše vážených průměrných nákladů na kapitál (dále jen WACC) je ovlivněna dvěma vlivy, a to náklady na vlastní kapitál a náklady na úročený cizí kapitál. WACC se tedy vypočte jako vážený aritmetický průměr nákladů na vlastní a cizí kapitál. Konkrétní vzorec je následující:

$$WACC = r_d \cdot \frac{D}{C} + r_e \cdot \frac{E}{C} \quad ^{56},$$

$$r_d = i \cdot (1 - T) \quad ^{57},$$

kde r_d - náklady na cizí kapitál,
 i - úroková míra p. a.,
 T - sazba daně z příjmu právnických osob,
 r_e - náklady na vlastní kapitál p.a.,
 D - cizí kapitál,

⁵⁵ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. 2009. s. 81.

⁵⁶ SOLAŘ, J. a BARTOŠ, V. *Rozbor výkonnosti firmy*. 2006. s. 55.

⁵⁷ SOLAŘ, J. a BARTOŠ, V. *Rozbor výkonnosti firmy*. 2006. s. 55.

E - vlastní kapitál,

C - celkový kapitál.

K tomu, abych mohla vyčíslit hodnoty WACC podniku Pramet Tools za sledované období 2004 - 2008, nejprve je nutno stanovit jednotlivé hodnoty nákladů na cizí a vlastní kapitál.

Stanovení nákladů na cizí kapitál - r_d

Cizí úročený kapitál je v podniku Pramet Tools v plné výši představován krátkodobými bankovními úvěry, konkrétně krátkodobým kontokorentem a jinými krátkodobými bankovními úvěry.

Pro stanovení nákladů na cizí kapitál jsem vycházela z výročních zpráv podniku Pramet Tools za období 2004 - 2008, ve kterých jsou uvedeny všechny bankovní úvěry včetně jejich úrokových měr (p.a.). Přesnou výši nákladů na cizí kapitál jsem spočetla na základě poměru nákladových úroků k celkové hodnotě úročeného cizího kapitálu a údaje z výročních zpráv jsem využila jako zpětnou kontrolu.

Pro zjednodušení jsem v rámci výpočtu nákladů na cizí kapitál předpokládala, že náklady na bankovní úvěr jsou přibližně ve stejné výši jako náklady ostatních cizích zdrojů (např. závazky dodavatelům). Náklady na tento cizí kapitál, který podniku poskytl dodavatelé, jsou sice skryté, ale jistě existují, a to například v podobě skonta při platbě předem.⁵⁸

Vzhledem k tomu, že placené úroky z úvěru jsou součástí podnikových nákladů a snižují tak zisk jakožto základ pro výpočet daně z příjmů, je v nákladech na cizí kapitál nutno zohlednit také faktor daně z příjmů (1-T). Přehled nákladů na cizí kapitál v letech 2004 - 2008 a sazby daně z příjmů, platné v jednotlivých letech, zobrazuje následující tabulka.

---

⁵⁸ PAVLÍKOVÁ, A. a kol. *Finanční řízení v praxi*. 1998. s. 128.

Tabulka 32: Náklady na cizí kapitál a sazby daně z příjmu v letech 2004 - 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Úroková sazba v % - i					
Nákladové úroky / Bankovní úvěry a výpomoci	3,29	1,55	2,59	2,92	4,21
Sazba daně z příjmů v % - T	28	26	24	24	21
Náklady na cizí kapitál v % - r_d	2,37	1,15	1,97	2,22	3,33

Zdroj: vlastní zpracování

Stanovení nákladů na vlastní kapitál - r_e ⁵⁹

Stanovení nákladů na vlastní kapitál bylo nejobtížnější částí. Vzhledem k tomu, že podnik Pramet Tools není akciovou společností, volila jsem pro výpočet nákladů na vlastní kapitál **stavebnicový model** dle metodiky Ministerstva průmyslu a obchodu. Vycházela jsem tedy z postupu uvedeného na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu⁶⁰ a částečně jsem využila diagnostický model finančních indikátorů INFA, dostupný tamtéž.

Dle této metodiky se náklady na vlastní kapitál (r_e) stanoví jakou součet bezrizikové sazby (r_f) a rizikové přírážky (RP), tedy:

$$r_e = r_f + RP$$

Bezriziková sazba je pevně stanovena Ministerstvem průmyslu a obchodu, a to jako výnos 10letých státních dluhopisů. Jejich výše za sledované období je obsahem tabulky č. 33.

Tabulka 33: Bezriziková sazba v letech 2004 - 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Bezriziková sazba v % - r_f	4,80	3,53	3,77	4,28	4,55

Zdroj: Vlastní zpracování

Riziková přírážka se skládá z rizikové přírážky za finanční strukturu ($r_{FinStru}$), finanční stabilitu ($r_{FinStab}$), za podnikatelské riziko (r_{Pod}) a velikosti podniku (r_{LA}), tedy:

$$RD = r_{FinStru} + r_{FinStab} + r_{Pod} + r_{LA}$$

⁵⁹ www.mpo.cz.

⁶⁰ www.mpo.cz.

Výpočet jednotlivých rizikových přírážek jsem zpracovala na základě podrobného postupu Ministerstva průmyslu a obchodu a za pomoci diagnostického modelu INFA.

Nejproblematictější bylo stanovení rizikové přírážky za finanční stabilitu. Vzhledem k tomu, že přírážka vychází z výše likvidity v podniku, od roku 2006 byla přírážka velice vysoká. Ministerstvo průmyslu však pro individuální zpracování doporučuje tuto přírážku upravit na maximální hodnotu 1, a to u těch podniků, které jsou jinak finančně silné nebo jej vlastní bohatá mateřská společnost, a proto si tyto podniky mohou dovolit nižší likviditu.

Z důvodu úvahy o této skutečnosti i v případě podniku Pramet Tools jsem se rozhodla celkovou rizikovou přírážku (RD) zpracovat ve dvou variantách, a to:

- **bez zohlednění** rizikové přírážky za finanční stabilitu,
- **se zohledněním** rizikové přírážky za finanční stabilitu.

Výše jednotlivých dílčích přírážek a celková výše rizikové přírážky jsou v procentuálním vyjádření zobrazeny v tabulce č. 34.

Tabulka 34: Riziková přírážka v letech 2004 - 2008

	Varianta bez zohlednění r_{STAB}					Varianta se zohledněním r_{STAB}				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
$r_{FINSTRU}$	0,67	1,73	2,42	5,62	10,00	0,67	1,73	2,42	5,62	10,00
$r_{FINSTAB}$	0,41	0,60	1,00	1,00	1,00	0,41	0,60	3,11	6,53	10,00
r_{POD}	2,00	2,40	2,60	2,90	2,90	2,00	2,40	2,60	2,90	2,90
r_{LA}	3,74	2,91	2,20	1,71	1,50	3,74	2,91	2,20	1,71	1,50
RD v %	6,82	7,64	8,22	11,23	15,40	6,82	7,64	10,33	16,76	24,40

Zdroj: Vlastní zpracování

Náklady na vlastní kapitál jsem pak provedla součtem bezrizikové sazby a rizikové přírážky dle výše uvedeného vzorce, hodnoty obou variant jsou v následující tabulce.

Tabulka 35: Náklady na vlastní kapitál v letech 2004 - 2008

	Varianta bez zohlednění r_{STAB}					Varianta se zohledněním r_{STAB}				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
Náklady na vlastní kapitál v % - r_e	11,62	11,17	11,99	15,51	19,95	11,62	11,17	14,10	21,04	28,95

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě vypočtených hodnot lze usoudit, že zohlednění či nezohlednění rizikové přírážky za finanční stabilitu hraje v konečné výši nákladů na vlastní kapitál významnou roli.

Hodnoty obou variant se mění od roku 2006, kdy riziková přírážka za finanční stabilitu přesáhla hodnotu jedna, tudíž jsem ji ve variantě „bez zohlednění“ omezila právě touto hodnotou. Od roku 2006 se tedy hodnoty liší a pochopitelně ve variantě „se zohledněním“ jsou hodnoty vyšší, v roce 2008 dokonce o 9 procentních bodů, což je relativně znatelný rozdíl.

Vzhledem k tomu, že se přikláním spíše k variantě „bez zohlednění“, v dalším hodnocení se přikláním k hodnotám této varianty.

Vážené průměrné náklady na kapitál - WACC

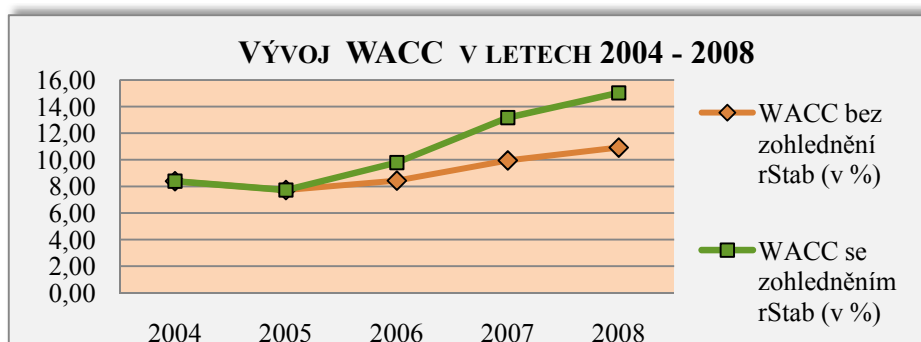
Díky tomu, že jsem náklady vlastního kapitálu vypočetla ve dvou variantách, vážené průměrné náklady na kapitál jsem zpracovala taktéž. Způsob výpočtu WACC je dle vzorce uvedeného výše na str. 88. Konkrétní hodnoty WACC podniku Pramet Tools za sledované období zobrazuje tabulka č. 36 a graf č. 23.

Tabulka 36: Vážené průměrné náklady na kapitál v letech 2004 - 2008

	Varianta bez zohlednění r_{STAB}					Varianta se zohledněním r_{STAB}				
	2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
WACC	8,39	7,70	8,43	9,95	10,92	8,39	7,70	9,79	13,17	15,03

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 23: Vážené průměrné náklady na kapitál v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky i grafu vyplývá, že se rozdílná výše nákladů na vlastní kapitál u obou variant projevila také v hodnotách WACC. Rozdíl již není tak znatelný, jako u samotných nákladů na vlastní kapitál, ale i přesto činí rozdíl v roce 2008 téměř 5 procentních bodů. V dalším hodnocení však vycházím pouze z varianty „bez zohlednění“.

Co se týče vývoje WACC, podnik dosahoval nejnižší hodnotu WACC v roce 2005, kdy hodnota klesla pod 8 %, konkrétně na 7,7 %. Od roku 2005 však vážené průměrné náklady na kapitál každoročně rostly, a to nejrychleji v meziroční 2006 - 2007, kdy vzrostly téměř o 19 %. Nejvyšší hodnoty WACC podnik dosáhl v roce 2008, kdy náklady na kapitál vzrostly až na 10,92 %. Zdrojem takto vysoké hodnoty jsou primárně vysoké náklady na vlastní kapitál, které odpovídají vyšším požadavkům vlastníků podniku, a to díky rizikovějšímu přístupu k financování.

K tomu abych mohla přesněji hodnotit, zda jsou vážené průměrné náklady na kapitál v podniku Pramet Tools příliš vysoké či naopak, v další části jsem se zaměřila na analýzu ekonomické přidané hodnoty (EVA). Na základě zpracování tohoto ukazatele lze usoudit, zda podnik přináší hodnotu pro své vlastníky, tedy zda zvyšuje jejich bohatství.

5.2.1.2 Economic value added – EVA

Ekonomická přidaná hodnota je důležitým ukazatelem pro vlastníky podniku, jelikož hodnotí, zda investované zdroje do podniku přináší vyšší hodnotu, než jsou náklady s nimi spojené. Jestliže je tedy hodnota ukazatele EVA kladná, podnik efektivně hospodaří se svými zdroji a dochází tak k tvorbě hodnoty pro vlastníky. Je zřejmé, že čím vyšší hodnotu ukazatel vykazuje, tím lépe, důležité je však kladné znaménko.

K výpočtu ukazatele jsem přistupovala dvěma způsoby. V prvním způsobu jsem vycházela z provozního výsledku hospodaření (EBIT), v druhém je výpočet proveden na základě rentability vlastního kapitálu (ROE).

Konkrétní vzorce jsou tedy následující:

$$EVA = EBIT \cdot (1 - T) - WACC \cdot C^{61},$$

---

⁶¹ KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. 2009. s. 157.

$$EVA = (ROE - r_e) \cdot VK^{62}.$$

Ekonomickou přidanou hodnotu podniku Pramet Tools jsem zpracovala pro obě varianty WACC a její vývoj je náplní následujících dvou tabulek a souhrnného grafu.

Tabulka 37: Ekonomická přidaná hodnota v letech 2004 - 2008 ve variantě bez zohlednění r_{STAB}

	Varianta bez zohlednění r_{STAB}				
	2004	2005	2006	2007	2008
EVA (v tis. Kč) EBIT (1 - T) - C . WACC	69 833	138 372	176 623	192 886	99 432
EVA (v tis. Kč) (ROE - re) . VK	74 371	216 316	300 099	216 334	51 500

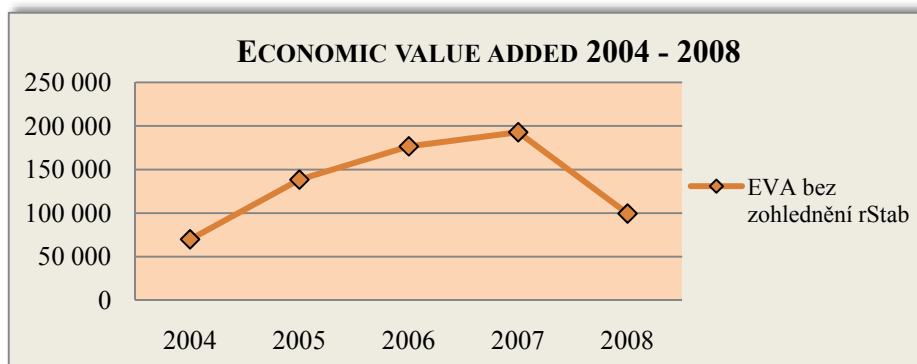
Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 38: Ekonomická přidaná hodnota v letech 2004 - 2008 ve variantě se zohledněním r_{STAB}

	Varianta se zohledněním r_{STAB}				
	2004	2005	2006	2007	2008
EVA (v tis. Kč) EBIT (1 - T) - C . WACC	69 833	138 372	158 781	142 379	30 403
EVA (v tis. Kč) (ROE - re) . VK	74 371	216 316	282 247	165 834	-17 576

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 24: Ekonomická přidaná hodnota v letech 2004 - 2008

Zdroj: Vlastní zpracování

Ihned na první pohled je z grafu patrná důležitá skutečnost, a to, že hodnota EVA byla po celé sledované období kladná. Jedná se tedy o pozitivní stav, kdy podnik tvoří hodnotu pro své vlastníky. Už ne natolik uspokojivý je vývoj ukazatele. Zatímco do roku 2007 ukazatel EVA zaznamenával rostoucí trend, kdy dosáhl nejvyšší hodnoty

⁶² REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management 1. díl*. 2005. s. 26.

téměř 193 milionů, v roce 2008 hodnota ukazatele prudce klesla, a to o 48,5 %. Jednalo se tedy o znatelný pokles způsobený jednak poklesem provozního zisku, ale především nárůstem vážených průměrných nákladů na kapitál. Z výpočtu ukazatele pomocí ROE byla dokonce hodnota ukazatele EVA v roce 2008 záporná.

5.2.1.3 Optimální finanční struktura podniku Pramet Tools

Z výše uvedených propočtů vážených průměrných nákladů na kapitál a ukazatele EVA je zřejmé, že razantní změna ve způsobu financování v roce 2008 měla na podnik značně nepříznivý vliv. Došlo ke zvýšení nákladů na kapitál, a tak k poklesu hodnoty plynoucí vlastníkům. Skladba vlastních a cizích zdrojů tedy není příliš správně stanovena.

Z hlediska hodnocení optimální finanční struktury pouze na základě vážených průměrných nákladů na kapitál, lze konstatovat, že optimální finanční strukturu měl podnik nejlépe rozloženou v roce 2005, kdy byla hodnota WACC nejnižší.

Na základě výše uvedeného lze stanovit a podniku doporučit **optimální finanční strukturu**, kterou by měl dodržovat. Tato kapitálová struktura se skládá z:

- 65 % vlastního kapitálu,
- 35 % cizího kapitálu.

5.2.2 *Vyhodnocení variant kontokorentního úvěru*

5.2.2.1 Charakteristika kontokorentního úvěru

Kontokorentní úvěr v současné době představuje velmi rozšířenou, krátkodobou formu dluhového financování podniku. Primárním účelem tohoto typu bankovního úvěru je financování nákupu materiálu či poskytnutých dodavatelských úvěrů. Hlavní výhodou je posílení platební schopnosti podniku a je vhodný ke krytí krátkodobého nedostatku likvidních prostředků.⁶³

Jak bylo uvedeno výše, jedná se o krátkodobý bankovní úvěr, doba splatnosti je tedy maximálně jeden rok. V současné době je však typické opakované prodloužení jeho splatnosti. Banky poskytují kontokorentní úvěr k běžnému účtu klienta, tj. splácení

---

⁶³ ZINECKER, M. *Základy financí podniku*. 2008. s. 143-144.

i čerpání probíhá prostřednictvím běžného účtu, přičemž maximální výše úvěru je stanovena tzv. „*úvěrovým rámcem*“. Co se týče úroků, ty se počítají z kreditního či debetního zůstatku na běžném účtu.

Obecně je kontokorentní úvěr jednou z nejdražších forem krátkodobého dluhového financování, kdy primární náklad představuje úrok z debetního zůstatku na běžném účtu. Mezi další typické nákladové položky patří např. poplatek za sjednání úvěrového rámce, poplatek za rezervaci zdrojů, poplatek za správu úvěru, poplatek za překročení úvěrového rámce aj.

Co se týče kontokorentního úvěru podniku Pramet Tools, podnik jej má sjednán ke svému běžnému účtu u Komerční banky a jeho parametry jsou následující:

➤ hodnota úvěrového rámce	30 milionů Kč,
➤ poplatek za sjednání úvěrového rámce	0,05 % z hodnoty,
➤ poplatek za nevyčerpání úvěru	0,3 % z nevyčerpaného úvěru,
➤ poplatek za správu úvěru	800 Kč / měsíc,
➤ úrok z debetního zůstatku	1M Pribor + 1,3 % p. a.,
➤ úrok z kreditního zůstatku	0,03 % p. a.,
➤ úrokové období	měsíční,
➤ platnost	26. 3. 2009 - 31. 3. 2010.

Již na první pohled je zřejmé, je se jedná o skutečně výhodný kontokorentní úvěr. V první řadě hodnota úvěrového rámce je nadprůměrně vysoká, dále také úroková sazba z debetního zůstatku se po přepočtu pohybuje kolem 3 % p. a., což je pro kontokorentní úvěr velmi nízká hodnota.

Takto výhodné podmínky vyplývají především z dlouhodobé spolupráce podniku Pramet Tools s Komerční bankou. Díky tomu, že podnik využívá již delší dobu produkty Komerční banky, banka má s podnikem značné zkušenosti, má plně prověřenu jeho bonitu a tudíž má možnost nastavit individuální parametry úvěrů a účtů výhodněji. Banka si tím mimo jiné zajišťuje to, že podnik nepřejde ke konkurenční bance.

5.2.2.2 Možnosti financování kontokorentním úvěrem na českém trhu s bankovními produkty

K tomu, abych mohla zpracovat porovnání kontokorentního úvěru od Komerční banky s jeho obdobami u konkurenčních bank, musela jsem nejprve zmapovat možnosti financování tímto typem krátkodobého úvěru na českém trhu s bankovními produkty.

Vzhledem k parametrům výše uvedeného kontokorentního úvěru jsem pro zmapování vybrala takové banky, které jsou svojí velikostí a širší sortimentu srovnatelné s Komerční bankou, a tudíž by mohly poskytovat úvěry o obdobných parametrech. Žádost o poskytnutí informací jsem tedy podala bance Česká spořitelna a. s., Československá obchodní banka a. s., Raiffeisenbank a. s., Volksbank CZ, a. s., GE Money bank a. s. a mBank.

Všechny výše uvedené banky jsem oslovila s žádostí poskytnutí informací o konkrétních parametrech jimi poskytovaných kontokorentních úvěrů. Bohužel většina bank má pravidla nastavena na individuálním posouzení, kdy se prozkoumává řada podkladů a dokumentů o dané společnosti a nastavení individuálních parametrů vyžaduje delší časový proces. Proto se mi dostalo odpovědi pouze s obecně základními informacemi, a to konkrétně od **Československé obchodní banky, Raiffeisenbank a Volksbank**. Banka **mBank** dokonce kontokorentní úvěry vůbec neposkytuje

Co se týče možnosti založení kontokorentního úvěru u **GE Money bank**, tato banka umožňuje čerpání do mínusu pouze do částky 1,5 milionu Kč, čerpání vyšší částky je možno řešit formou investičního úvěru založeného odděleně od běžného účtu.

Jediná banka, která mi poskytla relativně přesné a vypovídající informace, byla **Česká spořitelna**. Po osobní schůzce s bankovním makléřem mi byly poskytnuty informace o všech poplatcích a úrokových sazbách, pouze úroková sazba z debetního zůstatku nebylo možné vyčíslit přesně. Ta se stanovuje individuálně na základě bonity a délky spolupráce s klientem a odvíjí se od základní úrokové sazby, která se v současné době pohybuje kolem hodnoty 6,3 % p. a.. Avšak v případě dlouhodobé spolupráce se může úroková sazba z debetního zůstatku pohybovat ještě níže pod touto hodnotou.

Na základě zjištěných informací z provedeného výzkumu jsem se rozhodla provést srovnání kontokorentních úvěrů od **Komerční banky** a **České spořitelny**. Vzhledem k tomu, že mi u České spořitelny byla poskytnuta pouze orientační úroková sazba z debetního zůstatku, předpokládala jsem fiktivní situaci, kdy by podnik Pramet Tools spolupracoval s Českou spořitelnou delší dobu. Úrokovou sazbu jsem proto ztotožnila s úrokovou sazbou z debetního zůstatku u Komerční banky a ostatní parametry, které mi nebyly poskytnuty přesně, ale pomocí intervalu, jsem omezila jeho nejnižší možnou hodnotou. Přehled konkrétních podmínek u obou bank zobrazuje následující tabulka.

Tabulka 39: Podmínky kontokorentního úvěru Komerční banky a České spořitelny

	Komerční banka	Česká spořitelna
Úvěrový limit (v Kč)	30 000 000,-	30 000 000,-
Poplatek za sjednání úvěrového rámce	0,05 % z hodnoty	0,5 % z hodnoty
Poplatek za nevyčerpání úvěru	0,3 % z nečerpaného úvěru	0,5 % z nečerpaného úvěru
Úrok z debetního zůstatku	1MPribor + 1,3 % p.a.	1MPribor + 1,3 % p.a.
Úrok z kreditního zůstatku	0,03 % p. a.	0,1 % p. a.
Poplatek za správu úvěru (v Kč)	800 / měsíc	300 / měsíc
Úrok při překročení úvěrového rámce	nelze přečerpat	25 % p. a.

Zdroj: Vlastní zpracování

5.2.2.3 Náklady kontokorentního úvěru pro jednotlivé varianty

Pro srovnání kontokorentních úvěrů, jejichž parametry jsou uvedeny v tabulce č. 39, jsem se rozhodla využít nákladů, které souvisí s jednotlivými variantami úvěru. Náklady jsou vyčísleny formou celkových nákladů, které podniku vzniknou v souvislosti s daným úvěrem po dobu jeho splatnosti.

Prvním krokem ve stanovení nákladů bylo zjištění pohybů na běžném účtu podniku Pramet Tools, které byly realizovány po dobu platnosti kontokorentního úvěru, tedy v období 26. 3. 2009 - 31. 3. 2010, přičemž pro možnost výpočtu jsem pracovala se sumarizovanou změnou nejčastěji za jeden měsíc. Tyto pohyby na běžném účtu podniku Pramet Tools jsou zobrazeny v tabulce č. 40.

Tabulka 40: Pohyby na běžném účtu podniku Pramet Tools za období 26. 3. 2009 - 31. 3. 2010

	MD - čerpání	D - splátka	Zůstatek
26. 3. 2009 - převod zůstatku	-	21 684 811	21 684 811
31. 3. 2009 - příjem		1 201 796	22 886 607
30. 4. 2009 - výdaj	48 306 496		-25 419 889
31. 5. 2009 - příjem		29 981 653	4 561 764
30. 6. 2009 - výdaj	17 193 706		-12 631 942
31. 7. 2009 - příjem		21 760 242	9 128 300
31. 8. 2009 - výdaj	5 536 484		3 591 816
30. 9. 2009 - výdaj	8 435 409		-4 843 593
31. 10. 2009 - příjem		47 388	-4 796 205
30. 11. 2009 - příjem		3 233 184	-1 563 021
31. 12. 2009 - výdaj	4 593 793		-6 156 814
31. 1. 2010 - příjem		1 739 841	-4 416 973
17. 2. 2010 - výdaj	5 517 554		-9 934 527

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že úroková sazba z debetního zůstatku nebyla stanovena pevně, ale odvíjela se od sazby 1M Pribor, musela jsem pro možnost výpočtu nákladových úroků vyjádřit její konkrétní výši. Vývoj úrokové sazby 1M Pribor za období duben 2009 - březen 2010 je zachycen v následující tabulce. Dále je zde vyjádřena hodnota úrokové sazby z debetního zůstatku p. a., a to jako součet úrokové sazby 1M Pribor + 1,3 %.

Tabulka 41: Vývoj úrokové sazby 1M Pribor a úrokové sazby z debetního zůstatku v období duben 2009 - březen 2010

	04 / 09	05 / 09	06 / 09	07 / 09	08 / 09	09 / 09
1 M Pribor (v %)	2,26	1,97	1,86	1,85	1,56	1,56
Úroková sazba z debetního zůstatku (v %) 1 M Pribor + 1,3	3,56	3,27	3,16	3,15	2,86	2,86
	10 / 09	11 / 09	12 / 09	01 / 10	02 / 09	03 / 09
1 M Pribor (v %)	1,55	1,54	1,53	1,25	1,25	1,22
Úroková sazba z debetního zůstatku (v %) 1 M Pribor + 1,3	2,85	2,84	2,83	2,55	2,55	2,52

Zdroj: Vlastní zpracování na základě elektronického zdroje⁶⁴

⁶⁴ Pribor 1 měsíc. [online]. Převzato 4. 3. 2010.

Konečnou výši **úrokové sazby pro výpočet nákladových úroků** jsem určila aritmetickým průměrem úrokových sazeb z debetního zůstatku za období duben 2009 - březen 2010, konečná výše byla tedy stanovena ve výši **2,92 % p. a.**

Následně jsem již provedla samotný propočet jednotlivých položek nákladů kontokorentního úvěru. Pro výpočet nákladových a výnosových úroků jsem volila zůstatkovou metodu za pomoci úrokového čísla.⁶⁵

Zůstatky na běžném účtu podniku Pramet Tools a k nim vypočtená úroková čísla jsou zachycena následující tabulkou.

Tabulka 42: Pohyby na běžném účtu podniku Pramet Tools za období 26. 3. 2009 - 31. 3. 2010 včetně úrokových čísel

	MD / čerpání	D / splátka	Zůstatek	Dny	Úrokové číslo placené	Úrokové číslo k dobru
26. 3. 2009		21 684 811	21 684 811	5		1 084 241
31. 3. 2009		1 201 796	22 886 607	30		6 865 982
30. 4. 2009	48 306 496		-25 419 889	31	7 880 165	
31. 5. 2009		29 981 653	4 561 764	30		1 368 529
30. 6. 2009	17 193 706		-12 631 942	31	3 915 902	
31. 7. 2009		21 760 242	9 128 300	31		2 829 773
31. 8. 2009	5 536 484		3 591 816	30		1 077 545
30. 9. 2009	8 435 409		-4 843 593	31	1 501 514	
31. 10. 2009		47 388	-4 796 205	30	1 438 861	
30. 11. 2009		3 233 184	-1 563 021	31	484 536	
31. 12. 2009	4 593 793		-6 156 814	31	1 908 612	
31. 1. 2010		1 739 841	-4 416 973	17	750 885	
17. 2. 2010	5 517 554		-9 934 527	42	4 172 501	
CELKEM				370	22 052 976	13 226 070

Zdroj: Vlastní zpracování

V této fázi jsem již měla všechno potřebné vstupy pro výpočet nákladů kontokorentního úvěru. Jejich propočet a celkovou výši pro obě varianty jsem postupně vystihla v tabulkách č. 43 a 44 na následující straně.

⁶⁵ Úrokové číslo = Zůstatek / 100 * počet dnů.

Tabulka 43: Náklady kontokorentního úvěru u Komerční banky

	KOMERČNÍ BANKA	
	Výpočet	Částka (v Kč)
a) Nákladové úroky	$22\,052\,978 * 2,92/370$	174 040
b) Výnosové úroky	$13\,226\,070 * 0,03/370$	1 072
c) Úrok za rezervaci zdrojů		72 119
- úrokové číslo pro celý limit	$30\,000\,000/100 * 370$	111 000 000
- úrokové číslo pro odebraný kredit		22 052 978
- úrok za rezervaci zdrojů	$(111\,000\,000 - 22\,052\,978) * 0,3/370$	
d) Poplatek za sjednání úv. rámce	$0,0005 * 30\,000\,000$	15 000
e) Poplatek za správu úvěru	$12 * 800$	9 600
NÁKLADY CELKEM		269 687

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 44: Náklady kontokorentního úvěru u České spořitelny

	ČESKÁ SPOŘITELNA	
	Výpočet	Částka (v Kč)
a) Nákladové úroky	$22\,052\,978 * 2,92/370$	174 040
b) Výnosové úroky	$13\,226\,070 * 0,1/370$	3 575
c) Úrok za rezervaci zdrojů		120 199
úrokové číslo pro celý limit	$30\,000\,000/100 * 370$	111 000 000
úrokové číslo pro odebraný kredit		22 052 978
úrok za rezervaci zdrojů	$(111\,000\,000 - 22\,052\,978) * 0,5/370$	
d) Poplatek za sjednání úv. Rámce	$0,005 * 30\,000\,000$	150 000
e) Poplatek za správu úvěru	$12 * 300$	3 600
NÁKLADY CELKEM		444 264

Zdroj: Vlastní zpracování

5.2.2.4 Zhodnocení výhodnosti kontokorentního úvěru u Komerční banky

Z vypočtených nákladů u obou variant kontokorentních úvěrů je evidentní, že kontokorentní úvěr od Komerční banky je pro podnik Pramet Tools skutečně nejvýhodnější. Náklady kontokorentu od České spořitelny jsou ve srovnání s Komerční bankou vyšší o 174 577 Kč, v procentním vyjádření o 64,7 %.

Z provedeného výzkumu českého trhu s bankovními produkty a z mnoha dostupných informací lze vyvodit, že současná forma financování je pro podnik správnou volbou a z hlediska nákladů v současné době neexistuje výhodnější varianta financování formou kontokorentního úvěru.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce bylo pomocí základních metod finanční analýzy posoudit finanční zdraví podniku Pramet Tools, s. r. o. V rámci dosažení tohoto cíle byla nejprve provedena stručná strategická analýza podniku a následně komplexní analýza finančních výsledků podniku Pramet Tools za období 2004 - 2008. K analýze bylo využito elementárních metod finanční analýzy. Zjištěné výsledky finančních ukazatelů byly shrnuty a formulovány v silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku a stěžejně ze slabých stránek byly vyvozeny a doporučeny návrhy, které by mohly vést ke zlepšení v problémových oblastech.

Metodicky je práce rozdělena do čtyř částí. V první části byla pozornost zaměřena na teoretická východiska týkající se finančního řízení podniku a finanční analýzy. V oblasti finančního řízení jsem se věnovala především finančním cílům podniku a majetkově-finanční struktuře podniku. Problematika finanční analýzy, jakožto základního nástroje finančního řízení, je představena z pohledu jejího účelu a podstaty a dále je rozvedena do popisu jednotlivých metod, které jsou běžně využity v rámci jejího zpracování.

V druhé části byl stručně představen profil podniku Pramet Tools, s. r. o., jakožto vybraného podniku pro zhodnocení finančního zdraví. V třetí části byl již kompletně zhodnocen současný stav podniku. V prvé řadě jsem vypracovala základní strategickou analýzu, zaměřenou jak na analýzu vnějšího, tak i vnitřního okolí podniku. Pro analýzu vnějšího okolí jsem využila analýzu SLEPT a Porterův model pěti konkurenčních sil, pro analýzu vnitřního okolí model 7S faktorů. Dále jsem se již věnovala celkovému posouzení finančního zdraví podniku, a to pomocí elementárních metod.

Zpracování čtvrté části práce bylo klíčové. Na základě výsledků analýzy současného stavu bylo zhodnoceno finanční zdraví podniku Pramet Tools, s. r. o. a vyvozeny silné a slabé stránky finančního hospodaření. Z nalezených slabých stránek jsem následně vybrala jednu z problémových oblastí, které jsem věnovala pozornost v rámci formulování návrhů možných opatření, které by vedly ke zlepšení stavu v problémové oblasti. Konkrétně jsem se zaměřila na řešení problematiky financování podniku.

Z celkového pohledu je podnik Pramet Tools, s. r. o. finančně zdravým a prosperujícím podnikem. Hlavním zdrojem, zajišťující prosperitu, je především vysoká rentabilita a provozní síla podniku. I přes mírné snížení výkonnosti v roce 2008, kdy byl podnik zasažen ekonomickou krizí, bylo v oblasti rentability a provozních ukazatelů dosaženo nadprůměrných hodnot.

V rámci finanční analýzy byly však nalezeny také oblasti, ve kterých podnik dosahoval nepříliš příznivých výsledků. V první řadě se jednalo o oblast likvidity, kdy po celé sledované období dosahoval podnik velmi nízkých hodnot likvidity, a to převážně ve všech stupních likvidity. Hlavní příčinou byly relativně nízké položky pohotových prostředků podniku, a to z důvodu, že podnik čerpá kontokorentní úvěr a tudíž nemá důvod držet vysoké sumy pohotových prostředků na běžném účtu. Další slabší oblastí bylo řízení aktiv, kdy na základě poměrových ukazatelů vyplynula skutečnost, že podnik má příliš velké množství majetku.

Z provedených analýz dále vyplynula znatelná změna ve způsobu financování, kdy podnik přešel v průběhu sledovaného období z bezpečnější varianty financování z vlastních zdrojů k značně rizikovější variantě financování převážně z cizích zdrojů. Právě této oblasti jsem se rozhodla věnovat detailnější pozornost v rámci návrhové části. Nejprve jsem se zaměřila na analyzování dopadu změny způsobu financování na vážené průměrné náklady na kapitál a optimální finanční strukturu podniku. Na základě provedených výpočtu byla podniku doporučena optimální finanční struktura, a to konkrétně 65% financování z vlastních zdrojů a 35% financování cizím kapitálem.

Druhý návrh byl směřován ke zhodnocení výhodnosti kontokorentního úvěru, který podnik čerpá u Komerční banky. Nejprve jsem zhodnotila možnosti financování kontokorentním úvěrem od bank na českém trhu a následně jsem zpracovala vyhodnocení výhodnosti dvou variant kontokorentních úvěrů, a to na základě propočtu celkových nákladů. Na základě propočtů a mnou dostupných informací vyplynulo, že v současné době pro podnik neexistuje výhodnější varianta financování formou kontokorentního úvěru.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Monografie

1. BLAHA, Z. S. a JINDŘICHOVSKÁ, I. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. vydání Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
2. BREALEY, R. A. a MYERS, S. C. *Teorie a praxe firemních financí*. 1. vydání Praha: Computer Press, 2000. 1064 s. ISBN 80-7226-189-4.
3. DLUHOŠOVÁ, D. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. vydání Praha: Ekopress, 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
4. GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýzy a plánování podniku*. 1. vydání Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
5. HNILICA, J. a KISLINGEROVÁ, E. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vydání Praha: C. H. Beck, 2008. 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
6. KALOUDA, F. *Finanční řízení podniku*. 1. vydání Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7380-174-8.
7. KONEČNÝ, M. *Finance podniku*. 2. vydání Brno: Zdeněk Novotný, 1999. 86 s. ISBN 80-7355-053-9.
8. KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 9. vydání Brno: Zdeněk Novotný, 2004. 102 s. ISBN 80-214-2564-4.
9. KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. 11. vydání Brno: Zdeněk Novotný, 2006. 83 s. ISBN 80-7355-061-X.
10. LANDA, M. *Jak číst finanční výkazy*. 1. vydání Praha: Computer Press, 2008. 192 s. ISBN 978-80-251-1994-5.
11. MAREK, P. a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2. vydání Praha: Ekopress, 2009. 634 s. ISBN 978-80-86929-49-1.

12. PAVLÍKOVÁ, A. a kol. *Finanční řízení v praxi*. 1. vydání Praha: Alena Pavlíková, 1998. 467 s. Bez ISBN.
13. REŽŇÁKOVÁ, M. *Finanční management 1. díl*. 3. vydání Brno: Akademické nakladatelství Cerm, 2005. 125 s. ISBN 80-214-3035-4.
14. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi*. 2. vydání Praha: Grada Publishing, 2008. 120 s. ISBN 978-80-247-2481-2.
15. SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. 1. vydání Brno: Computer Press, 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
16. SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera*. 2. vydání Praha: Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8.
17. SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1. vydání Praha: Grada Publishing, 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.
18. SOLAŘ, J. a BARTOŠ, V. *Rozbor výkonnosti firmy*. 3. vydání Brno: Akademické nakladatelství Cerm, 2006. 163 s. ISBN 80-214-3325-6.
19. SYNEK, M. *Ekonomická analýza*. 1. vydání Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2004. 79 s. ISBN 80-245-0603-3.
20. RAIS, K. a DOSKOČIL, R. *Risk management*. 1. vydání Brno: Akademické nakladatelství Cerm, 2007. 152 s. ISBN 978-80-214-3510-0.
21. VALACH, J. a kol. *Finanční řízení podniku*. 2. vydání Praha: Ekopress, 1999. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.
22. ZINECKER, M. *Základy financí podniku*. 1. vydání Brno: Akademické nakladatelství Cerm, 2008. 194 s. ISBN 978-80-214-3704-3.

Elektronické zdroje

1. *Index IN01*. [online]. c2009 [cit. 2009-11-27]. Dostupné z <http://www.finance-podniku.cz/index.php?zobrazit=financni-analyza-index-in-01>>.
2. *Ministerstvo průmyslu a obchodu*. [online]. c2005 [cit. 2010-02-23]. Dostupné z www.mpo.cz>.
3. *Přibor 1 měsíc*. [online]. 2001 [cit. 2010-03-04]. Dostupné z http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka?_nfpb=true&_pageLabel=treasury_graph&code=PRICZK1MD=&period=1y>.
4. *SLEPT analýza*. [online]. 2001 [cit. 2010-01-06]. Dostupné z www.kvic.cz/showFile.asp?ID=2152>.
5. STŘELEČ, J. *Porterův model konkurenčních sil*. [online]. c2006 [cit. 2010-01-06]. Dostupné z <http://www.vlastnicesta.cz/akademie/marketing/marketing-metody/porteruv-model-konkurencnich-sil/>>.

Interní zdroje podniku Pramet Tools, s. r. o.

1. Rozvaha podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008.
2. Výkaz zisku a ztráty podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008.
3. Přehled o peněžních tocích podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008.
4. Výroční zpráva podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008.
5. Interní materiály podniku Pramet Tools, s. r. o.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

B_i	Hodnota bilanční položky i
C	Celkový kapitál
CF	Cash flow
ČPK = NWC	Čistý pracovní kapitál
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČR	Česká republika
D	Cizí kapitál
$D_{t/t-1}$	Změna oproti minulému roku
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DM	Dlouhodobý majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EAT	Výsledek hospodaření za účetní období
EBIT	Provozní výsledek hospodaření
EBT	Výsledek hospodaření před zdaněním
ERP	Podnikový informační systém
EVA	Ekonomická přidaná hodnota
HDP	Hrubý domácí produkt
i	Úroková sazba p. a.
$I_{t/t-1}$	Index změny
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
ODS	Občanská demokratická strana
OA	Oběžná aktiva
p. a.	Per annum
PH	Přidaná hodnota
r_d	Náklady na cizí kapitál p. a.
r_e	Náklady na vlastní kapitál p. a.
r_f	Bezriziková sazba
r_{FinPod}	Riziková přírážka za podnikatelské riziko
$r_{FinStab}$	Riziková přírážka za finanční stabilitu
$r_{FinStru}$	Riziková přírážka za finanční strukturu
r_{LA}	Riziková přírážka velikosti podniku
ROA	Rentabilita celkových vložených aktiv
ROCE	Rentabilita dlouhodobých zdrojů
ROE	Rentabilita vlastního kapitálu
ROI	Rentabilita vloženého kapitálu
ROSE	Rentabilita tržeb
RP	Riziková přírážka
S. R. O.	Společnost s ručením omezeným
t	Čas
T	Sazba daně z příjmů
VK = E	Vlastní kapitál
WACC	Vážené průměrné náklady na kapitál

SEZNAM OBRÁZKŮ, SCHÉMAT, TABULEK, GRAFŮ A PŘÍLOH

Seznam obrázků

Obrázek 1: Břítové destičky.....	37
----------------------------------	----

Seznam schémat

Schéma 1: Vztahy mezi finančními výkazy.....	20
Schéma 2: Horizontální schéma rozvahy.....	21
Schéma 3: Model analýzy SLEPT.....	40
Schéma 4: Porterův model pěti konkurenčních sil.....	44
Schéma 5: Rámec "7S faktorů".....	48

Seznam tabulek

Tabulka 1: Přehled ukazatelů rentability.....	27
Tabulka 2: Přehled ukazatelů likvidity.....	28
Tabulka 3: Přehled ukazatelů zadluženosti.....	29
Tabulka 4: Přehled ukazatelů řízení aktiv.....	30
Tabulka 5: Přehled provozních ukazatelů.....	31
Tabulka 6: Index Bonity.....	32
Tabulka 7: Altmanovo Z-skóre.....	33
Tabulka 8: Index IN01.....	34
Tabulka 9: Index IN05.....	35
Tabulka 10: Přehled dceřiných společností podniku Pramet Tools, s. r. o.	39
Tabulka 11: Bariéry vstupu a výstupu z odvětví.....	46
Tabulka 12: Horizontální analýzy aktiv v letech 2004 - 2008.....	53
Tabulka 13: Horizontální analýza pasiv v letech 2004 - 2008.....	54
Tabulka 14: Vývoj vybraných položek výkazu zisku a ztrát v letech 2004 - 2008.....	56
Tabulka 15: Vývoj peněžních toků za období 2004 - 2008.....	58
Tabulka 16: Struktura celkových aktiv v letech 2004 - 2008.....	60
Tabulka 17: Struktura celkových pasiv v letech 2004 - 2008.....	61
Tabulka 18: Vertikální analýza tržeb a tvorby zisku za období 2004 - 2008.....	64
Tabulka 19: Čistý pracovní kapitál v letech 2004 - 2008.....	66
Tabulka 20: Podíl čistého pracovního kapitálu na aktivech a tržbách v letech 2004 - 2008.....	67
Tabulka 21: Ukazatele rentability v letech 2004 - 2008.....	68
Tabulka 22: Ukazatele likvidity v letech 2004 - 2008.....	70
Tabulka 23: Financování podniku v letech 2004 - 2008.....	72
Tabulka 24: Úrokové krytí a doba splácení dluhů v letech 2004 - 2008.....	73
Tabulka 25: Ukazatele typu obrát aktiv v letech 2004 - 2008.....	74
Tabulka 26: Doby obrátu v letech 2004 - 2008.....	75
Tabulka 27: Ukazatele produktivity v letech 2004 - 2008.....	77
Tabulka 28: Průměrná mzda v letech 2004 - 2008.....	78
Tabulka 29: Jednotlivé složky indikátoru bonity v letech 2004 - 2008.....	80
Tabulka 30: Jednotlivé složky Altmanova indexu v letech 2004 - 2008.....	81
Tabulka 31: Jednotlivé složky Indexu IN05 v letech 2004 - 2008.....	82

Tabulka 32: Náklady na cizí kapitál a sazby daně z příjmu v letech 2004 - 2008	90
Tabulka 33: Bezriziková sazba v letech 2004 - 2008.....	90
Tabulka 34: Riziková přírážka v letech 2004 - 2008	91
Tabulka 35: Náklady na vlastní kapitál v letech 2004 - 2008	91
Tabulka 36: Vážené průměrné náklady na kapitál v letech 2004 - 2008	92
Tabulka 37: Ekonomická přidaná hodnota v letech 2004 - 2008 ve variantě bez zohlednění r_{STAB}	94
Tabulka 38: Ekonomická přidaná hodnota v letech 2004 - 2008 ve variantě se zohledněním r_{STAB}	94
Tabulka 39: Podmínky kontokorentního úvěru Komerční banky a České spořitelny.....	98
Tabulka 40: Pohyby na běžném účtu podniku Pramet Tools za období 26. 3. 2009 - 31. 3. 2010	99
Tabulka 41: Vývoj úrokové sazby 1M Pribor a úrokové sazby z debetního zůstatku v období duben 2009 - březen 2010	99
Tabulka 42: Pohyby na běžném účtu podniku Pramet Tools za období 26. 3. 2009 - 31. 3. 2010 včetně úrokových čísel.....	100
Tabulka 43: Náklady kontokorentního úvěru u Komerční banky.....	101
Tabulka 44: Náklady kontokorentního úvěru u České spořitelny.....	101

Seznam grafů

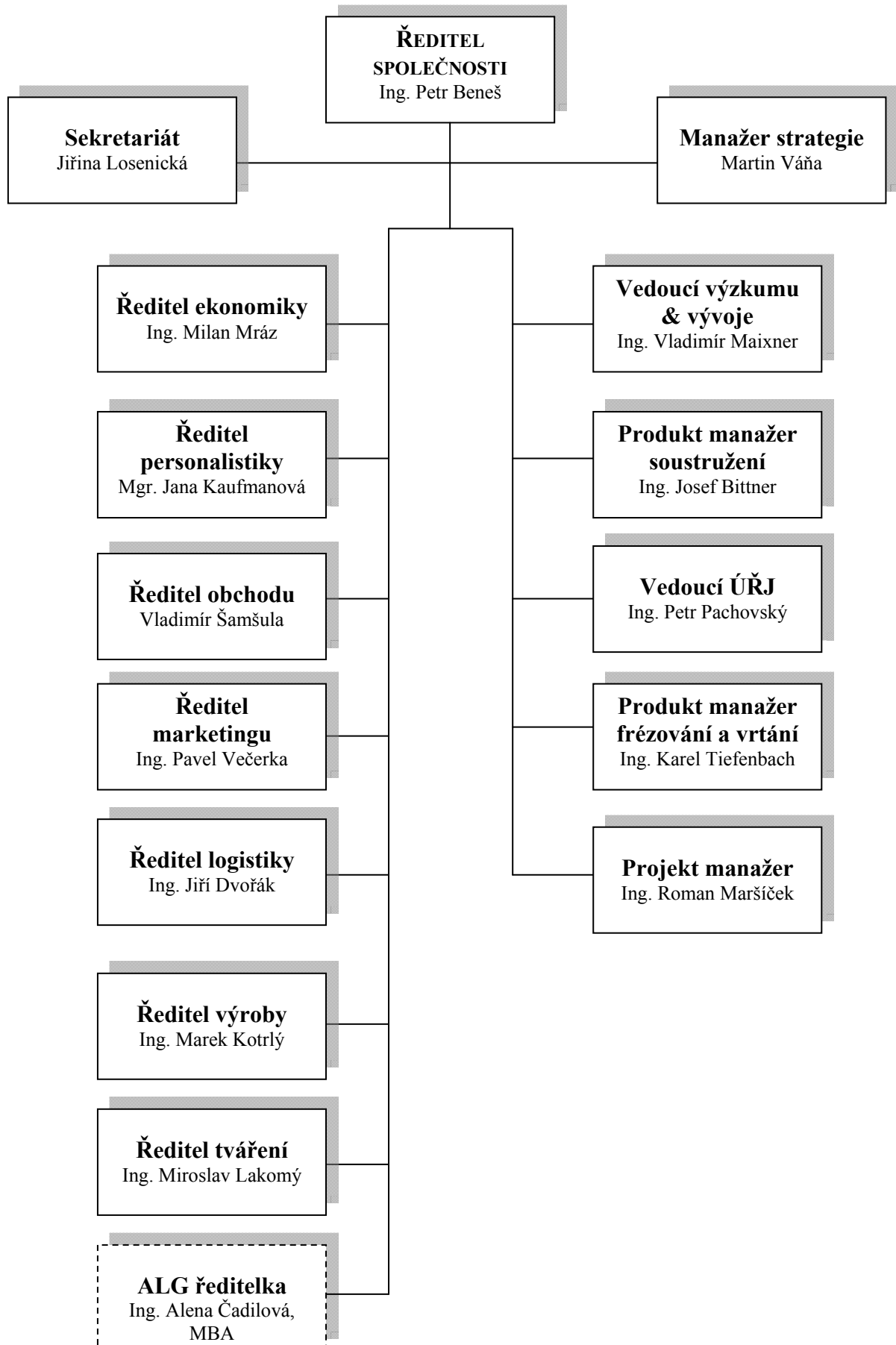
Graf 1: Vývoj vybraných položek aktiv v letech 2004 - 2008	54
Graf 2: Vývoj vybraných položek pasiv v letech 2004 - 2008.....	55
Graf 3: Vývoj tržeb v letech 2004 - 2008	57
Graf 4: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2004 - 2008.....	58
Graf 5: Vývoj peněžních toků za období 2004 - 2008	58
Graf 6: Struktura celkových aktiv v letech 2004 - 2008	61
Graf 7: Pravidlo vyrovnávání rizika - vztah vlastního kapitálu a cizích zdrojů.....	62
Graf 8: Zlaté bilanční pravidlo - vztah dlouhodobého majetku a kapitálu.....	62
Graf 9: Pravidlo pari - vztah dlouhodobého majetku a vlastního kapitálu.....	63
Graf 10: Struktura celkových nákladů v letech 2004 - 2008.....	65
Graf 11: Struktura základních položek nákladů v letech 2004 - 2008	65
Graf 12: Čistý pracovní kapitál v letech 2004 - 2008	66
Graf 13: Ukazatelé rentability v letech 2004 - 2008	68
Graf 14: Ukazatele likvidity v letech 2004 - 2008	70
Graf 15: Obrat jednotlivých položek aktiv v letech 2004 - 2008.....	75
Graf 16: Ukazatele typu doba obratu v letech 2004 - 2008	77
Graf 17: Osobní náklady k PH v letech 2004 - 2008	78
Graf 18: Produktivita z PH v letech 2004 - 2008.....	78
Graf 19: Průměrná mzda roční v letech 2004 - 2008.....	79
Graf 20: Indikátor bonity v letech 2004 - 2008.....	80
Graf 21: Altmanovo Z – skóre v letech 2004 - 2008	81
Graf 22: Index IN05 v letech 2004 - 2008	83
Graf 23: Vážené průměrné náklady na kapitál v letech 2004 - 2008	92
Graf 24: Ekonomická přidaná hodnota v letech 2004 - 2008	94

Seznam příloh

Příloha č. 1:	Základní organizační schéma podniku Pramet Tools, s. r. o.
Příloha č. 2:	Rozvaha podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008
Příloha č. 3:	Výkaz zisku a ztráty podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008
Příloha č. 4:	Přehled o peněžních tocích podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Základní organizační schéma podniku Pramet Tools, s. r. o.

Příloha č. 2: Rozvaha podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008

ROZVAHA (v tis. Kč)							
	A K T I V A	Řádek	2004	2005	2006	2007	2008
	AKTIVA CELKEM	001	702 660	983 222	1 311 953	1 568 557	1 679 538
A.	Pohledávky za upsaný vlastní kapitál	002					
B.	Dlouhodobý majetek	003	381 371	502 088	678 768	817 888	940 981
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	695	312	595	2 220	986
B.I.1.	Zřizovací výdaje	005					
2.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006					
3.	Software	007	571	125		1 065	
4.	Ocenitelná práva	008	124				
5.	Goodwill	009					
6.	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010					
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011		187	595	1 155	986
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012					
B.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	013	377 057	492 985	668 422	797 834	925 495
B.II.1.	Pozemky	014	5 574	5 574	5 574	5 560	5 560
2.	Stavby	015	119 120	118 898	121 290	135 152	145 545
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	252 516	339 763	507 404	550 530	683 191
4.-5.	Pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata	021					
	Základní stádo a tažná zvířata						
6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	022					
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	023	9 329	28 699	45 480	36 443	82 236
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	024	9 844	17 378	4 002	83 477	20 292
9.	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	025	- 19 326	- 17 327	- 15 328	- 13 328	- 11 329
B.III.	Dlouhodobý finanční majetek	026	3 619	8 791	9 751	17 834	14 500
B.III.1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	027	3 609	8 781	9 741	17 824	11 730
2.	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	028					
3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	029					
4.	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním	030					

	jednotkám pod podstatným vlivem						
5.	Jiný dlouhodobý finanční majetek	031	10	10	10	10	2 770
6.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	032					
7.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	033					
C.	Oběžná aktiva	034	320 383	480 184	632 507	749 637	737 646
C.I.	Zásoby	035	158 922	185 715	293 375	317 443	388 815
C.I.1.	Materiál	036	53 277	65 181	107 849	96 510	122 265
2.	Nedokončená výroba a polotovary	037	24 824	28 633	49 532	63 786	76 529
3.	Výrobky	038	48 875	61 424	87 519	102 630	124 448
4.	Zvířata	039					
5.	Zboží	040	31 946	30 477	47 402	54 513	65 552
6.	Poskytnuté zálohy na zásoby	041			1 073	4	21
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	042		26 370	109 099	52 944	
C.II.1.	Pohledávky z obchodního styku	043					
5.	Dohadné účty aktivní	050					
6.	Jiné pohledávky	051					
7.	Odložená daňová pohledávka	052		26 370	109 099	52 944	
C.III.	Krátkodobé pohledávky	053	150 455	173 898	211 014	335 093	336 929
C.III.1.	Pohledávky z obchodního styku	054	145 730	169 574	205 001	326 033	271 632
2.	Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	061					
4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdruž.	062					58 455
5.	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	063					
6.	Stát - daňové pohledávky	064	1 653		1 355		2
7.	Ostatní poskytnuté zálohy	065	2 041	3 366	3 676	5 589	5 208
8.	Dohadné účty aktivní	066	752	613	331	960	863
9.,	Jiné pohledávky	067	279	345	651	2 511	769
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	068	11 006	94 201	19 019	44 157	11 902
C.IV.1	Peníze	069	350	455	220	297	236
2.	Účty v bankách	070	10 656	93 746	18 799	43 860	11 666
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	071					
4.	Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	072					
D.	Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	073	906	950	678	1 032	911
D.I.1.	Náklady příštích období	074	906	950	651	984	908

2.	Komplexní náklady příštích období	075					
3.	Příjmy příštích období	076			27	48	3
	P A S Í V A	Řádek	2004	2005	2006	2007	2008
	PASÍVA CELKEM	077	702 660	983 222	1 311 953	1 568 557	1 679 538
A.	Vlastní kapitál	078	457 104	644 949	846 064	913 185	767 519
A.I.	Základní kapitál	079	250 000	325 000	325 000	335 000	335 000
A.I.1.	Základní kapitál	080	250 000	250 000	325 000	335 000	335 000
2.	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	081					
3.	Změny základního kapitálu	082		75 000			
A.II.	Kapitálové fondy	083	- 1 594	- 2 077	- 2 490	- 3 314	- 3 595
A.II.1.	Emisní ažio	084					
2.	Ostatní kapitálové fondy	085					
3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	086	- 1 594	- 2 077	- 2 490	- 3 314	- 3 595
4.	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	087					
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	088	17 418	23 791	32 500	32 500	33 500
A.III.1.	Zákonný rezervní fond /Nedělitelný fond	089	17 418	23 791	32 500	32 500	33 500
2.	Statutární a ostatní fondy	090					
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř.92+93)	091	63 811	9 907	89 526	191 054	197 999
A.IV.1.	Nerozdělený zisk minulých let	092	63 811	9 907	89 526	191 054	197 999
2.	Neuhrazená ztráta minulých let	093					
A.V.	Výsledek hospodaření (+/-)	094	127 469	288 328	401 528	357 945	204 615
B.	Cizí zdroje	095	245 556	338 273	465 837	648 065	911 387
B.I.	Rezervy	096	42 633	38 494	27 311	19 104	12 464
B.I.1.	Rezervy dle zvláštních právních předpisů	097	14 253	28 506	18 950	8 118	
2.	Rezervy na důchody a podobné závazky	098					
3.	Rezerva na daň z příjmů	099	17 306	2 739		1 091	1 848
4.	Ostatní rezervy	100	11 074	7 249	8 361	9 895	10 616

B.II.	Dlouhodobé závazky	101	18 697				41 669
B.II.1.	Závazky z obchodních vztahů	102					
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy	109					
6.	Vydané dluhopisy	110					
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě	111					
8.	Dohadné účty pasívní	112					
9.	Jiné závazky	113					
10.	Odložený daňový závazek	114	18 697				41 669
B.III.	Krátkodobé závazky	115	148 108	158 417	206 394	238 518	211 036
B.III.1.	Závazky z obchodních vztahů	116	109 616	113 903	160 915	179 791	161 030
5.	Závazky k zaměstnancům	123	6 237	7 019	8 293	10 149	13 899
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení	124	3 781	3 620	4 894	6 155	7 120
7.	Stát - daňové závazky a dotace	125	973	3 296	1 161	1 559	2 592
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	126	1 083	648	227	1 477	100
9.	Vydané dluhopisy	127					
10.	Dohadné účty pasívní	128	26 417	29 931	30 888	39 257	25 865
11.	Jiné závazky	129	1		16	130	430
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	130	36 118	141 362	232 132	390 443	646 218
B.IV.1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	131					
2.	Krátkodobé bankovní úvěry	132	36 118	141 362	232 132	390 443	646 218
3.	Krátkodobé finanční výpomoci	133					
C.	Časové rozlišení	134			52	7 307	632
C.I.1.	Výdaje příštích období	135			52	7 307	632
2.	Výnosy příštích období	136					

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v tis. Kč)							
	Položka výkazu	Řádek	2004	2005	2006	2007	2008
I.	Tržby za prodej zboží	01	104 941	132 088	166 063	211 096	201 394
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	08	79 292	91 469	105 116	144 891	140 289
+	Obchodní marže	09	25 649	40 619	60 947	66 205	61 105
II.	Výkony	10	709 974	889 462	1 115 437	1 389 950	1 402 622
II.1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	11	685 943	868 020	1 069 393	1 360 395	1 366 067
II.2.	Změna stavu vnitropodnikových zásob vlastní výroby	18	24 031	21 442	46 044	29 555	36 555
II.3.	Aktivace	19					
B.	Výkonová spotřeba	20	339 824	423 126	560 221	710 362	731 659
B.1.	Spotřeba materiálu a energie	21	212 657	295 210	424 967	529 497	547 196
B.2.	Služby	22	127 167	127 916	135 254	180 865	184 463
+	Přidaná hodnota	23	395 799	506 955	616 163	745 793	732 068
C.	Osobní náklady	24	131 060	148 590	167 086	203 865	256 403
C.1.	Mzdové náklady	25	94 419	106 855	120 364	146 727	184 537
C.2.	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	26					
C.3.	Náklady na sociální zabezpečení	27	32 639	37 165	41 680	51 440	63 985
C.4.	Sociální náklady	28	4 002	4 570	5 042	5 698	7 881
D.	Daně a poplatky	29	460	361	423	544	650
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	30	60 549	61 120	81 680	104 231	124 097
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	31	19 098	9 034	6 822	13 316	9 170
III.1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	32	15 911	1 036	459	3 033	264
2.	Tržby z prodeje materiálu	33	3 187	7 998	6 363	10 283	8 906
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	34	17 835	3 714	2 167	5 179	3 436
F.1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	35	15 967	625	641	2 911	138
2.	Prodaný materiál	36	1 868	3 089	1 526	2 268	3 298

G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	37	18 050	7 149	- 12 799	- 10 576	- 590
IV.	Ostatní provozní výnosy	38	6 815	10 132	9 369	11 966	10 119
H.	Ostatní provozní náklady	39	14 889	15 890	15 875	8 677	9 345
V.	Převod provozních výnosů	40					
I.	Převod provozních nákladů	41					
*	Provozní výsledek hospodaření	42	178 869	289 297	377 922	459 155	358 022
VI.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	43					
J.	Prodané cenné papíry a podíly	44					
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	45	3 936	7 470	9 571	22 586	24 627
VII.1.	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	46	3 936	7 470	9 571	22 586	24 627
2.	Výnosy ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	47					
3.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	48					
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	49					
K.	Náklady z finančního majetku	50					
IX.	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	51					
L.	Náklady z přecenění majetkových cenných papírů a derivátů	52					
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	53					
X.	Výnosové úroky	54	289	476	1 790	1 110	3 244
N.	Nákladové úroky	55	1 188	2 188	6 002	11 412	27 200
XV.	Ostatní finanční výnosy	56	18 759	28 408	39 578	22 686	55 085
O.	Ostatní finanční náklady	57	26 787	34 964	59 401	33 723	66 448
XII.	Převod finančních výnosů	58					
P.	Převod finančních nákladů	59					
*	Finanční výsledek hospodaření	60	- 4 991	- 798	- 14 464	1 247	- 10 692
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	61	46 409	171	- 38 070	102 457	142 715

Q.1.	- splatná	62	47 535	45 238	44 659	46 302	48 102
Q.2.	- odložená	63	- 1 126	- 45 067	- 82 729	56 155	94 613
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	64	127 469	288 328	401 528	357 945	204 615
XIII.	Mimořádné výnosy	65					
R.	Mimořádné náklady	66					
S.	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	67					
S.1.	- splatná	68					
S.2.	- odložená	69					
*	Mimořádný výsledek hospodaření	70					
T.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	71					
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	72	127 469	288 328	401 528	357 945	204 615
	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-)	73	173 878	288 499	363 458	460 402	347 330

Příloha č. 4: Přehled o peněžních tocích podniku Pramet Tools, s. r. o. za období 2004 - 2008

PŘEHLED O PENĚŽNÍCH TOCÍCH (v tis. Kč)					
Položka výkazu	2004	2005	2006	2007	2008
P. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	18 070	11 006	94 201	19 019	44 157
Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti					
Z: Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	173 878	288 499	363 458	460 402	347 330
A.1. Úpravy o nepeněžní operace	78 128	62 118	60 701	83 358	122 812
A.1.1. Odpisy stálých aktiv	60 549	61 120	81 680	104 231	124 097
A.1.2. Změna stavu:	20 048	9 148	- 13 538	- 10 576	- 596
A.1.2.1. opravné položky k nabytému majetku					
A.1.2.2. rezerv a opravných položek	20 048	9 148	- 13 538	- 10 576	- 596
A.1.3. Zisk(-) ztráta(+) z prodeje stálých aktiv	56	- 411	182	- 122	- 126
A.1.4. Zisk(-) ztráta(+) z prodeje cenných papírů					
A.1.5. Výnosy z dividend a podílů na zisku	- 3 936	- 7 470	- 9 571	- 22 586	- 24 627
A.1.6. Vyúčtované nákladové a výnosové úroky	900	1 712	4 212	10 302	23 956
A.1.7. Případné úpravy o ostatní nepeněžité operace	511	- 1 981	- 2 264	2 109	108
A*. Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	252 006	350 617	424 159	543 760	470 142
A.2. Změna potřeby pracovního kapitálu	- 13 718	- 59 505	- 76 436	- 134 884	- 49 243
A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti a přechodných účtů aktiv	- 23 496	- 23 468	- 36 973	- 123 106	57 854
A.2.2. Změna stavu krátk. závazků z provozní činnosti a přechod. účtů pasiv	69 579	- 2 203	67 877	14 976	- 29 196
A.2.3. Změna stavu zásob	- 59 801	- 33 834	- 107 340	- 26 754	- 77 901
A.2.4. Změna stavu fin. majetku, který není zahrnut do pen. prostředků					
A.** Čistý peněžní tok z provozní činnosti před finančními položkami, zdaněním a mimořádnými položkami	238 288	291 112	347 723	408 876	420 899
A.3. Zaplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	- 1 189	- 2 188	- 6 002	- 11 412	- 27 200
A.4. Přijaté úroky	289	476	1 790	1 110	2 194
A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a doměrky daně za minulá období	- 41 341	- 59 804	- 44 893	- 44 148	- 47 356
A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy					
A.8. Přijaté dividendy a podíly na zisku	3 936	7 470	9 571	20 812	24 626

A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti	199 983	237 066	308 189	375 238	373 163
Peněžní toky z investiční činnosti					
B.1. Nabytí stálých aktiv	- 108 951	- 160 151	- 274 600	- 221 444	- 253 022
B.1.1. Nabytí dlouhodobého hmotného majetku	- 104 243	- 159 805	- 271 965		
B.1.2. Nabytí dlouhodobého nehmotného majetku	- 2 489	- 346	- 2 636		
B.1.3. Nabytí dlouhodobého finančního majetku	- 2 219		1		
B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv	15 911	1 036	459	3 033	284
B.2.1. Příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	15 911	1 036	459	3 033	284
B.2.2. Příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku					
B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám					-58 455
B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-93 040	-159 115	-274 141	-218 411	-311 193
Peněžní toky z finančních činností					
C.1. Změna stavu dlouhodobých, popř. krátkodobých závazků z finanční oblasti	- 49 007	105 244	90 770	158 311	255 775
C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky	-65 000	-100 000	-200 000	-290 000	-350 000
C.2.1. Zvýšení základního kapitálu, emisního ážia event. rezervního fondu		75 000		10 000	
C.2.2. Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům					
C.2.3. Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů					
C.2.4. Úhrada ztráty společníky					
C.2.5. Platby z fondů tvořených ze zisku					
C.2.6. Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku vč. zaplacené srážkové daně	-65 000	-175 000	-200 000	-300 000	-350 000
C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	-114 007	5 244	-109 230	-131 689	-94 225
F. Čisté zvýšení, respektive snížení peněžních prostředků	-7 064	83 195	-75 182	25 138	-32 255
R. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci období	11 006	94 201	19 019	44 157	11 902